

Koncepce rozvoje kultury **a památkové péče** Olomouckého kraje pro období 2017–2020

www.kr-olomoucky.cz

Olomoucký kraj

Obsah

1. PREAMBULE.....	4
2. ÚVOD	5
3. EKONOMICKÁ A SPOLEČENSKÁ CHARAKTERISTIKA OLOMOUCKÉHO KRAJE VE VZTAHU KE KULTUŘE	7
3.1. ÚZEMÍ OLOMOUCKÉHO KRAJE	7
3.2. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ	9
3.3. SOCIÁLNÍ VÝVOJ.....	12
3.4. EKONOMICKÝ VÝVOJ.....	16
3.5. CESTOVNÍ RUCH V OLOMOUCKÉM KRAJI	19
A. KONCEPCE ROZVOJE KULTURY OLOMOUCKÉHO KRAJE PRO OBDOBÍ 2017–2020	21
4. ANALYTICKÁ ČÁST	21
4.1. LEGISLATIVNÍ RÁMEC PODPORY KULTURY V ČESKÉ REPUBLICE V NÁVAZNOSTI NA KRAJE A OBCE	21
4.2. NÁVAZNOST „KONCEPCE ROZVOJE KULTURY A PAMÁTKOVÉ PÉČE OLOMOUCKÉHO KRAJE PRO OBDOBÍ 2017–2020“ NA NÁRODNÍ STRATEGIE V OBLASTI KULTURY A PAMÁTKOVÉ PÉČE	24
4.2.1. Státní kulturní politika na léta 2015–2020 (s výhledem do roku 2025).....	24
4.2.2. Integrovaná strategie podpory kultury v ČR do roku 2020.....	26
4.2.3. Koncepce rozvoje knihoven na léta 2016–2020 s výhledem do roku 2025	27
4.2.4. Koncepce rozvoje muzejnictví v ČR v letech 2015–2020	28
4.2.5. Strategie digitalizace kulturního obsahu ČR 2013–2020	28
4.2.6. Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR na období 2016–2020	29
4.2.7. Koncepce podpory umění v ČR na léta 2015–2020.....	29
4.2.8. Vazba na relevantní strategické dokumenty Evropské unie Strategie Evropa 2020 (Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění)	29
4.2.9. Program Kreativní Evropa	32
4.2.10. Koncepce památkové péče v České republice na léta 2017–2020	32
4.3. NÁVAZNOST „STRATEGIE ROZVOJE ÚZEMNÍHO OBVODU OLOMOUCKÉHO KRAJE NA OBDOBÍ 2015–2020“ A „TŘÍLETÝ AKČNÍ PLÁN STRATEGIE ROZVOJE ÚZEMNÍHO OBVODU OLOMOUCKÉHO KRAJE“ A DALŠÍCH STRATEGICKÝCH MATERIÁLŮ OLOMOUCKÉHO KRAJE NA „KONCEPCI ROZVOJE KULTURY A PAMÁTKOVÉ PÉČE OLOMOUCKÉHO KRAJE PRO OBDOBÍ 2017–2020“.....	33
4.3.1. Návaznost na „Strategii rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje na období 2015–2020“ a „Tříletý akční plán Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje“	33
4.3.2. Návaznost na „Koncept rodinné politiky Olomouckého kraje na období 2016–2018“	36
4.3.3. Návaznost na „Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením Olomouckého kraje na období 2017–2020“	36
4.4. VYHODNOCENÍ „KONCEPCE ROZVOJE KULTURY A PAMÁTKOVÉ PÉČE OLOMOUCKÉHO KRAJE PRO OBDOBÍ 2014–2016“	37

4.4.1.	Oblast tvorby hmotných podmínek pro činnost příspěvkových organizací	37
4.4.2.	Oblast sbírkové, výstavní a prezentační činnosti	38
4.4.3.	Organizační stránka činnosti příspěvkových organizací.....	40
4.4.4.	Podpora a propagace kulturních aktivit v Olomouckém kraji	42
4.5.	VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ AKTUÁLNÍHO KULTURNÍHO DĚNÍ, ČINNOSTI KULTURNÍCH ORGANIZACÍ A KVALITY A STAVU KULTURNÍHO PROVOZU NA ÚZEMÍ OLOMOUCKÉHO KRAJE.....	45
4.6.	SWOT ANALÝZA	50
5.	NÁVRHOVÁ ČÁST	54
5.1.	KULTURA V OLOMOUCKÉM KRAJI V LETECH 2012–2016. STRATEGICKÉ NÁVRHY ROZVOJE V OBLASTI KULTURY NA OBDOBÍ 2017–2020	54
5.1.1.	Kultura, krajský rozpočet a rovnoměrný rozvoj kultury v Olomouckém kraji	55
5.1.2.	Příspěvkové organizace Olomouckého kraje v oblasti kultury	57
5.1.3.	Podpora projektů v oblasti kultury z evropských fondů	61
5.1.4.	Dotační programy Olomouckého kraje v oblasti kultury	62
5.1.5.	Podpora provozu Muzea umění Olomouc	65
5.1.6.	Knihovny v Olomouckém kraji a regionální funkce knihoven	67
5.1.7.	Muzea v Olomouckém kraji	71
5.1.8.	Divadla a hudební soubory v Olomouckém kraji a finanční podpora regionálního rozměru jejich činnosti	73
5.1.8.1.	Divadla v Olomouckém kraji	73
5.1.8.2.	Hudební soubory v Olomouckém kraji	75
5.1.8.3.	Finanční podpora regionálního rozměru činnosti divadel a hudebních souborů v letech 2012–2016	76
5.1.9.	Festivaly v Olomouckém kraji	77
5.1.10.	Kulturní domy a kulturní střediska, kina a výstavní síně v Olomouckém kraji	79
5.1.11.	Tradiční lidová kultura v Olomouckém kraji	81
5.1.12.	Oblast sbírkové a výstavní činnosti příspěvkových organizací zřizovaných krajem	84
5.1.13.	Organizační stránka činnosti příspěvkových organizací zřizovaných krajem	86
5.1.14.	Podpora a propagace kulturních aktivit a projektů v Olomouckém kraji	89
5.1.15.	Spolupráce Olomouckého kraje s ústředními státními orgány, samosprávami, s církvemi, profesními sdruženími, zájmovými spolky a organizacemi	91
5.2.	INVESTIČNÍ PRIORITY OLOMOUCKÉHO KRAJE PRO OBLAST KULTURY A PÉČE O MOVITÉ I NEMOVITÉ KULTURNÍ DĚDICTVÍ	94
5.3.	PRŮBĚŽNÉ HODNOCENÍ PLNĚNÍ CÍLŮ KONCEPCE	105
B.	KONCEPCE ROZVOJE PAMÁTKOVÉ PÉČE OLOMOUCKÉHO KRAJE PRO OBDOBÍ 2017–2020	106
6.	ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	106
6.1.	VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ:	106
6.2.	LEGISLATIVA V OBLASTI PAMÁTKOVÉ PÉČE	115
6.3.	ZÁKLADNÍ OKRUHY ČINNOSTI	117
6.3.1.	Oblast státní správy	117
6.3.2.	Oblast samosprávy	119
6.4.	SWOT ANALÝZA	126

7. NÁVRHOVÁ ČÁST	128
7.1. ZHODNOCENÍ ANALYTICKÉ ČÁSTI	128
7.1.1. Dotační činnost.....	128
7.1.2. Propagace památkového fondu Olomouckého kraje	129
7.2. PRIORITY, OPATŘENÍ, FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ A HODNOTÍCÍ UKAZATELE PRO AKCE ČI PROJEKTY V OBLASTI PAMÁTKOVÉ PÉČE V OLOMOUCKÉM KRAJI	131
C. PŘÍLOHY	137
8. PŘÍLOHY	137
8.1. PŘÍLOHY TEXTOVÉ	137
8.2. PŘÍLOHY TABULKOVÉ	143

1. PREAMBULE

Kultura představuje významný a nezastupitelný prvek jak v životě každého jedince, tak v životě celé společnosti. Je faktorem přispívajícím k rozvoji intelektuální, emocionální, ale také morální úrovně každého občana. V tomto smyslu plní především výchovně vzdělávací a sociální funkci. Přispívá k sebeuvědomění a pocitu sounáležitosti občanů se společenstvím, tradicemi a regionem, ve kterém žijí. Tato funkce má rovněž značný motivační a výchovný efekt. Účast a podíl na kulturních aktivitách pomáhá vytvářet smysluplnou náplň volného času a seberealizaci.

Rozvoj kultury a působení kultury a kulturního prostředí je dlouhodobým procesem, jehož výsledky se neprojevují okamžitě. Kvalitní kulturní služby pomáhají identifikaci občanů s obcemi, regionem a krajem, s kulturními a lidovými tradicemi a vedou je i k aktivnímu zapojení a vytváření nových kulturních projektů a hodnot. Kultura tak značně přispívá k udržitelnému rozvoji kraje a pozitivně ovlivňuje kvalitu života obyvatel ve všech jeho rovinech.

Povinnost vytvářet podmínky pro rozvoj kultury a památkové péče je přímo zakotvena v zákoně o krajích (zákon č. 129/2000 Sb.). Avšak možnost ovlivňovat kulturní dění v kraji je omezená. Kraj může zasahovat pouze do programové skladby a činnosti zřizovaných organizací. Převážná většina kulturních akcí nadále zůstává v kompetenci měst a obcí, které mají povinnost zajistit kulturní život ve svých lokalitách nebo v gesci pořadatelů, tedy spolků, sdružení, klubů, souborů či jednotlivců. Proto je zde velmi žádoucí spolupráce a koordinace aktivit jednotlivých měst, obcí, kulturních institucí a dalších aktérů na poli kultury, aby efekt pořádaných akcí byl co možná nejširší.

Foto z projektů a akcí podpořených Olomouckým krajem.

2. ÚVOD

Kulturu můžeme zařadit mezi nejsložitější oblasti společenského života. Její projevy jsou nejen mnohostranné, ale z velké části též nemateriální, tedy obtížně uchopitelné. Pokusme se zodpovědět otázku co je kultura, co obsahuje a zda se dají vymezit její hranice. Definice UNESCO říká, že kultura je „souborem distinktivních duchovních a hmotných, intelektuálních a citových rysů, které charakterizují společnost nebo společenskou skupinu; spolu s uměním a písemnictvím zahrnuje také způsoby života a soužití, hodnotové systémy, tradice a přesvědčení“¹.

Plně zachytit tuto složitou část reality je obtížné včetně následného zobecnění a hodnocení. Pokoušíme-li se o souhrnnou charakteristiku kulturních jevů a procesů v určitém prostoru a čase, hledáme ponejvíce mezi kvantitativními ukazateli, jako jsou např. počty a sumy poskytnutých dotací, počet zřizovaných organizací, památkových objektů, knihoven, jejich příjmy a výdaje a návštěvnost.

„Koncepce rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017–2020“ (dále též Koncepce) je základní strategický a rozvojový dokument Olomouckého kraje stanovující základní trendy, směry a postupy rozvoje v oblasti kultury a památkové péče. Koncepce v její stávající podobě vznikla díky široké spolupráci zapojených partnerů. Zpracovateli Koncepce jsou odbor školství, sportu a kultury pro oblast kultury a odbor strategického rozvoje kraje pro oblast památkové péče. Gestorem zpracování a předložení Koncepce orgánům kraje je odbor školství, sportu a kultury Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Na zpracování Koncepce se podílela pracovní skupina pod vedením věcně příslušného náměstka hejtmána, pracovní skupina složená z ředitelů jednotlivých příspěvkových organizací zřízených Olomouckým krajem v oblasti kultury a členové Komise pro kulturu a památkovou péči Rady Olomouckého kraje.

Koncepce respektuje kulturní, ekonomická a sociální specifika Olomouckého kraje, zejména pak ve vztahu ke stavu kulturní infrastruktury.

První Koncepti rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje schválilo Zastupitelstvo Olomouckého kraje na svém zasedání dne 18. 12. 2003. Přijatá koncepce vymezila osm základních cílů rozvoje kultury a památkové péče a stanovila odpovídající postupy vedoucí k jejich naplnění.

Vzhledem k velmi dlouhé době, která uplynula od schválení Koncepce z roku 2003, a s přihlédnutím k nově přijatým dokumentům Olomouckého kraje vztahujícím se k oblasti kultury, jimiž byly především aktualizovaný „Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje“ a „Programové prohlášení Rady Olomouckého kraje pro volební období 2012–2016“, bylo v roce 2013 přistoupeno k vypracování nové „Koncepce rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2014–2016“, která byla schválena 14. 2. 2014 usnesením č. UZ/9/28/2014.

¹ Všeobecná deklarace UNESCO o kulturní diversitě přijatá na 31. zasedání Generální konference UNESCO v Paříži, 2. listopadu 2001.
Pramen: www.unesco.org

V souvislosti s ukončením doby platnosti tohoto strategického materiálu kraje byly po rozhodnutí ROK usnesením č. 107/25/2016 v souladu s vnitřním předpisem KÚ č. 10/2016 Strategické plánování a projektové řízení Olomouckého kraje zahájeny práce na nové „Koncepti rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017–2020“.

Předložená Koncepce vychází ze „Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje na období 2015–2020“, jejího akčního plánu a „Programového prohlášení Rady Olomouckého kraje pro volební období 2016–2020“.

Koncepce také zohledňuje národní kulturní strategie, především dokumenty „Státní kulturní politika na léta 2015–2020 (s výhledem do roku 2025)“, „Integrovaná strategie podpory kultury v ČR do roku 2020“, „Koncepce rozvoje knihoven na léta 2016–2020 s výhledem do roku 2025“, „Koncepce rozvoje muzejnictví v ČR 2015–2020“, „Strategie digitalizace kulturního obsahu ČR 2013–2020“, „Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví 2014+“, „Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na období 2016–2020“ a také „Koncepti podpory umění v ČR na léta 2015–2020“. V oblasti památkové péče je celostátním strategickým dokumentem „Koncepce památkové péče v České republice na léta 2017–2020“.

3. EKONOMICKÁ A SPOLEČENSKÁ CHARAKTERISTIKA OLOMOUCKÉHO KRAJE VE VZTAHU KE KULTUŘE²

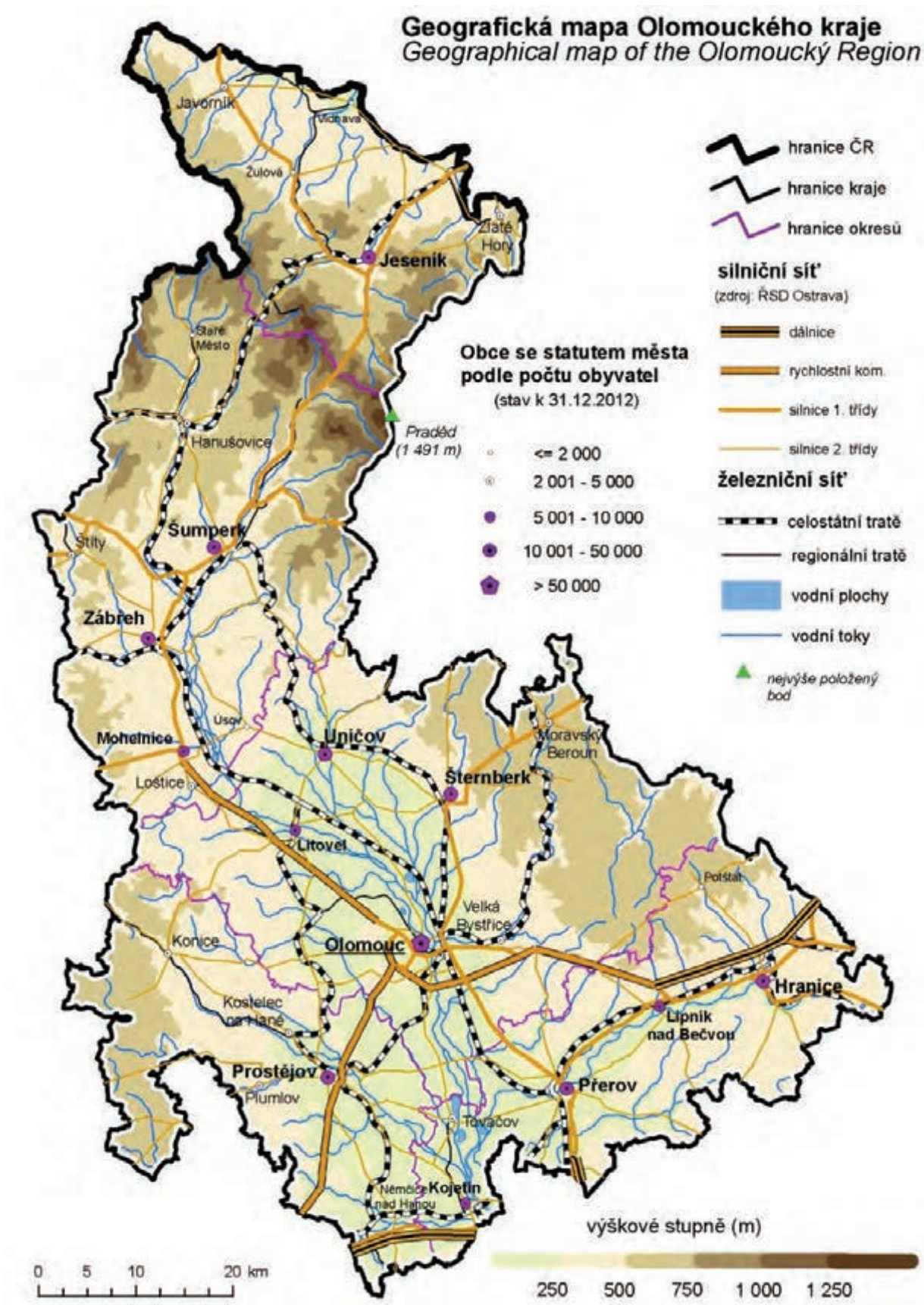
3.1. ÚZEMÍ OLOMOUCKÉHO KRAJE

Olomoucký kraj je osmým největším krajem České republiky. K 31. 12. 2015 zaujímal katastrální výměru 5 267 km² a tvořil 6,7 % z rozlohy státu. Od 1. 1. 2005, kdy se území kraje rozšířilo o obce Moravský Beroun, Norberčany a Huzová, se celková rozloha kraje prakticky nezměnila. Z pohledu administrativního se Olomoucký kraj člení na 5 okresů, 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 20 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem. V roce 2015 byl Olomoucký kraj vymezen katastrálním územím 399 obcí, které se členily na 768 částí. Z celkového počtu obcí bylo 30 měst, z nichž Olomouc, Přerov a Prostějov jsou městy statutárními, 12 městysů a 1 vojenský újezd. Sídlem kraje je krajské město Olomouc.

V souvislosti se změnou území Vojenského újezdu Libavá vznikly v Olomouckém kraji dne 1. 1. 2016 tři nové obce – Město Libavá, Kozlov a Luboměř pod Strážnou. Územní změny vojenských újezdů Libavá a Březina se současně nepatrně promítly do úpravy vnějších hranic. Část Vojenského újezdu Libavá byla z okresu Olomouc připojena do okresu Opava v Moravskoslezském kraji, naopak část Vojenského újezdu Březina přešla z okresu Vyškov v Jihomoravském kraji do okresu Prostějov. Těmito změnami bylo území Olomouckého kraje rozšířeno o 4,5 km².

Rozlohou největším okresem Olomouckého kraje zůstal k 31. 12. 2015 okres Olomouc (1 620 km²), který je největším na Moravě a pátým největším v České republice. Mezi spíše menší okresy lze již dlouhodobě zařadit trojici Přerov (845 km²), Prostějov (770 km²) i Jeseník (719 km²). Největší obcí Olomouckého kraje byl Vojenský újezd Libavá, který k 31. 12. 2015 měl 327,2 km² (k 1. 1. 2016 přesně 235,4 km²). V dalším pořadí následovalo krajské město Olomouc (103,3 km²) a dvě sousední horské obce Loučná nad Desnou (94,3 km²) a Bělá pod Pradědem (92,2 km²), tvořící hranici mezi Moravou a Slezskem. Na opačném pólu se umístila obec Strukov s rozlohou 0,5 km², která leží v trojúhelníku měst Šternberk, Uničov a Litovel. Po blanenské obci Závist byl Strukov druhou nejmenší obcí v České republice. Dalšími nejmenšími obcemi Olomouckého kraje byla dvojice obcí situovaných na levém břehu řeky Bečvy při spojnici měst Přerov a Lipník nad Bečvou – Oldřichov (0,9 km²) a Grymov (1,0 km²).

² Základní tendence demografického, sociálního a ekonomického vývoje Olomouckého kraje – 2015, Regionální statistiky. Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v Olomouci, Český statistický úřad, Olomouc, 2016.

Geografická mapa Olomouckého kraje.

Pramen: Český statistický úřad, Krajská správa ČSÚ v Olomouci.

3.2. DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ

Na území Olomouckého kraje žilo k 31. 12. 2015 celkem 634 718 obyvatel. Jejich počet se během jednoho roku snížil o téměř tisíc osob. Třicet procent obyvatel kraje bydlí ve čtyřech největších městech. Zatímco v krajském městě Olomouci (100 154) se počet obyvatel zvýšil a po pěti letech opět překročil stotisícovou hranici velkoměsta, města Přerov (43 994), Prostějov (43 977) a Šumperk (26 478) v počtech obyvatel ztratila. Celkem žilo ve 30 městech Olomouckého kraje 357 389 obyvatel, tj. 56,3 % z celku. Počet obyvatel ve městech se meziročně snížil o 873 osob, což potvrdilo dlouhodobý trend vyhledávání měst.

Z pohledu nižších územních jednotek došlo k úbytku populace ve čtyřech z pěti okresů Olomouckého kraje. O relativně nejvíce obyvatel přišel okres Jeseník následovaný okresy Přerov, Šumperk a Prostějov. V relativním vyjádření ubylo z 1 000 obyvatel okresu Jeseník 8,2 osoby. Po okresech Karviná a Bruntál se jednalo o třetí nejvyšší úbytek mezi všemi okresy ČR. V Olomouckém kraji meziročně vyššího počtu obyvatel dosáhl pouze největší okres Olomouc. Loňské výsledky tímto potvrdily dlouhodobý vývoj, v rámci kterého je Olomouc jediným okresem v kraji se stabilním populačním růstem.

Pokračující trendy ve věkovém rozložení krajské populace přinesly navýšení počtu dětí a seniorů při současném snížení počtu osob v produktivním věku. Průměrný věk obyvatele Olomouckého kraje opět vzrostl, a to na 42,2 let. Průměrný věk mužů dosáhl na konci loňského roku 40,6 let, průměrný věk žen 43,7 let. Ke konci roku 2015 žilo v kraji 95,9 tis. dětí (0–14 let) a jejich podíl na celkovém počtu obyvatel vzrostl na 15,1 %. V produktivním věku (15–64 let) se na konci loňského roku nacházelo 420,0 tis. osob (66,2 %), tj. o 4,9 tis. méně než v roce 2014. Tradičního nárůstu se dočkal počet osob v postproduktivním věku. Na konci roku 2015 žilo v kraji 118,8 tis. seniorů, tj. o 2,9 tis. více než v roce předchozím. Podíl obyvatel ve věku 65 a více let tímto překročil hranici 18,7 %.

Již od roku 2006 žije v Olomouckém kraji více seniorů než dětí. Ukazatel indexu stárí, definovaný jako podíl obyvatel ve věku 65 let a starších na 100 dětí ve věku 0–14 let, se dočkal dalšího meziročního zvýšení. Na konci loňského roku připadalo na 100 dětí téměř 124 seniorů. Naděje dožití se u vloni narozených chlapců zvýšila na 75,3 let a u dívek na 82,0 let.

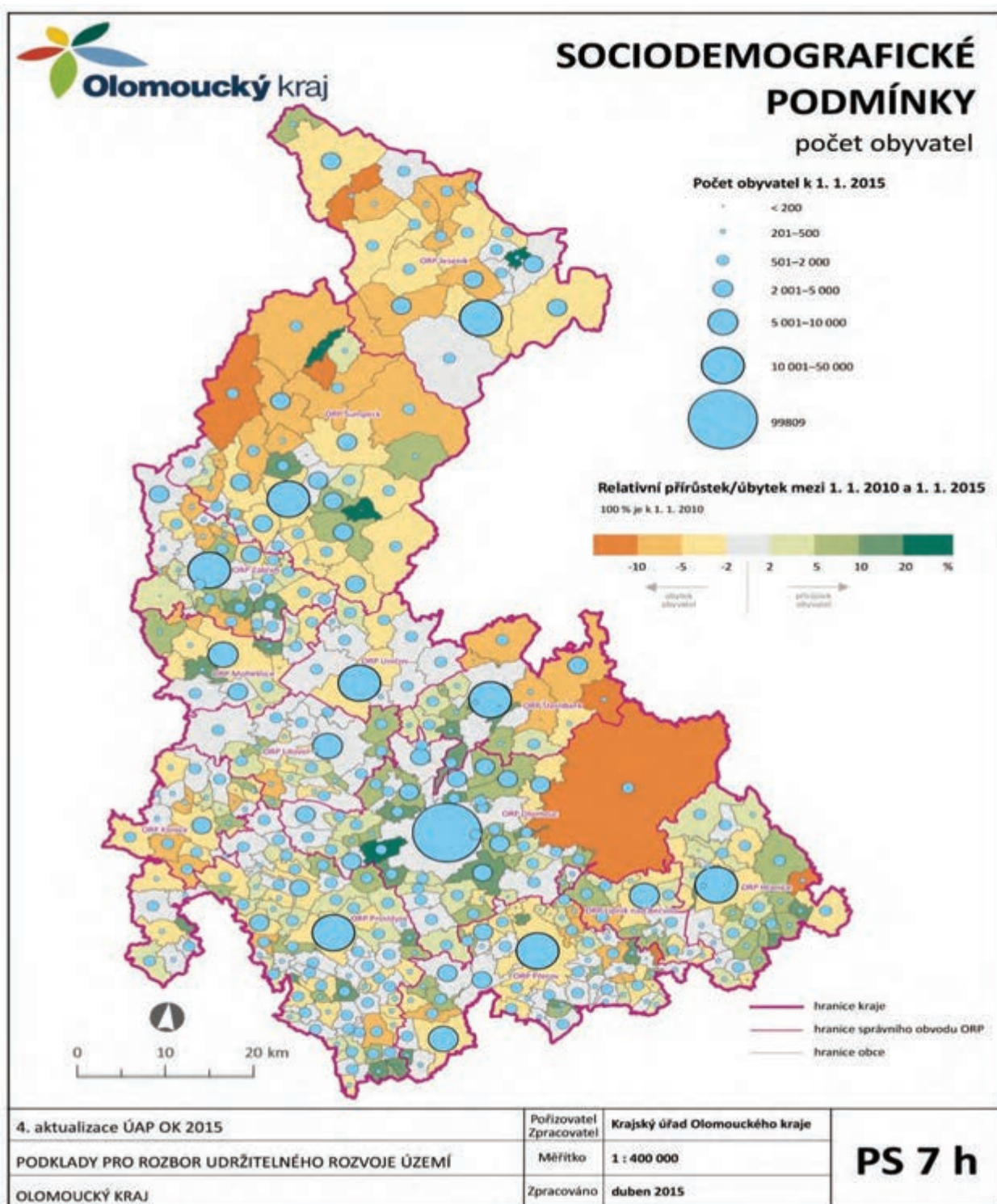
Olomoucký kraj³

Kód okresu	Okres	Počet obcí		Počet částí obce	Počet katastrů	Katastr. výměra v km ²	Počet obyvatel			Počet obcí, ve kterých se nachází			
		celkem	z toho měst				celkem	ve věku 0 - 14 let	ve věku 65 a více let	matrika	pošta	škola	zdrav. zař.
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
CZ0711	Jeseník	24	5	63	59	719	39 261	5 508	7 419	6	21	17	12
CZ0712	Olomouc	98	6	232	239	1 608	233 651	36 647	42 434	31	56	63	56
CZ0713	Prostějov	97	5	158	148	777	108 795	16 604	20 744	23	42	39	43
CZ0714	Přerov	105	6	153	153	854	131 228	18 997	25 016	19	41	42	39
CZ0715	Šumperk	78	8	162	182	1 313	121 785	18 128	23 203	18	35	53	35
	Olomoucký kraj	402	30	768	781	5 271	634 720	95 884	118 816	97	195	214	185

Správní obvody obcí s rozšířenou působností k 1. 1. 2016

Kód SO ORP	Název SO ORP	Počet obcí		Počet částí obce	Počet katastrů	Katastr. výměra v km ²	Počet obyvatel			Počet obcí, ve kterých se nachází			
		celkem	z toho měst				celkem	ve věku 0 - 14 let	ve věku 65 a více let	matrika	pošta	škola	zdrav. zař.
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
7101	Hranice	32	2	52	52	335	34 442	5 190	6 042	6	13	13	17
7102	Jeseník	24	5	63	59	719	39 261	5 508	7 419	6	21	17	12
7103	Konice	21	1	45	38	178	10 824	1 477	2 145	5	8	7	11
7104	Lipník nad Bečvou	14	1	21	21	119	15 286	2 315	2 654	3	7	6	5
7105	Litovel	20	1	60	58	248	23 771	3 610	4 413	5	9	12	12
7106	Mohelnice	14	3	31	39	188	18 393	2 597	3 381	3	5	6	5
7107	Olomouc	46	2	105	110	817	163 157	26 028	29 559	18	30	34	28
7108	Prostějov	76	4	113	110	599	97 971	15 127	18 599	18	34	32	32
7109	Přerov	59	3	80	80	401	81 500	11 492	16 320	10	21	23	17
7110	Šternberk	22	2	36	42	336	24 191	3 747	4 342	2	9	9	8
7111	Šumperk	36	3	87	96	857	69 940	10 453	13 639	9	22	25	20
7112	Uničov	10	1	31	29	207	22 532	3 262	4 120	6	8	8	8
7113	Zábřeh	28	2	44	47	267	33 452	5 078	6 183	6	8	22	10

³ Pramen: Český statistický úřad, Malý lexikon obcí České republiky – 2016.
on-line: <https://www.czso.cz/csu/czso/maly-lexikon-obci-ceske-republiky-2016>

Sociodemografické podmínky v Olomouckém kraji – počet obyvatel.

Pramen: územně analytické podklady Olomouckého kraje 2015.

3.3. SOCIÁLNÍ VÝVOJ

Podle výsledků výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) žilo v roce 2015 v Olomouckém kraji 539,7 tis. obyvatel ve věku 15 a více let. Meziročně jejich počet poklesl o 0,3 %. Z dlouhodobého pohledu se počet obyvatel v uvedené věkové kategorii zvyšoval až do roku 2008, od roku 2009 můžeme pozorovat každoroční snížení.

Strukturu obyvatelstva podle ekonomické aktivity ovlivňují v posledních letech probíhající demografické a ekonomické procesy. V roce 2015 ekonomicky aktivní (pracovní sílu) představovalo 307,8 tis. osob (57,0 % z celkového počtu osob starších 15 let), ekonomicky neaktivní zahrnující důchodce, žáky a studenty, osoby pečující o rodinu 231,9 tis. osob (43,0 %). Z pohledu pohlaví ve struktuře pracovní síly převažovali z 56,4 % muži. Mezi zaměstnané patřilo 289,6 tis. osob, mezi nezaměstnané 18,2 tis. osob.

Míra ekonomické aktivity se v Olomouckém kraji od roku 2000 pohybuje pod 60% hranicí a v roce 2015 dosáhla hodnoty 57,0 %. V rámci mezikrajského srovnání to byla nejnižší hodnota, která se o 2,4 procentní body pohybovala pod celorepublikovým průměrem (59,4 %). Míra ekonomické aktivity žen je z objektivních důvodů podstatně nižší a činila 48,3 % (nejnižší hodnota mezi kraji ČR). V případě mužů dosáhla hodnoty 66,3 % (čtvrtá nejnižší mezikrajská hodnota).

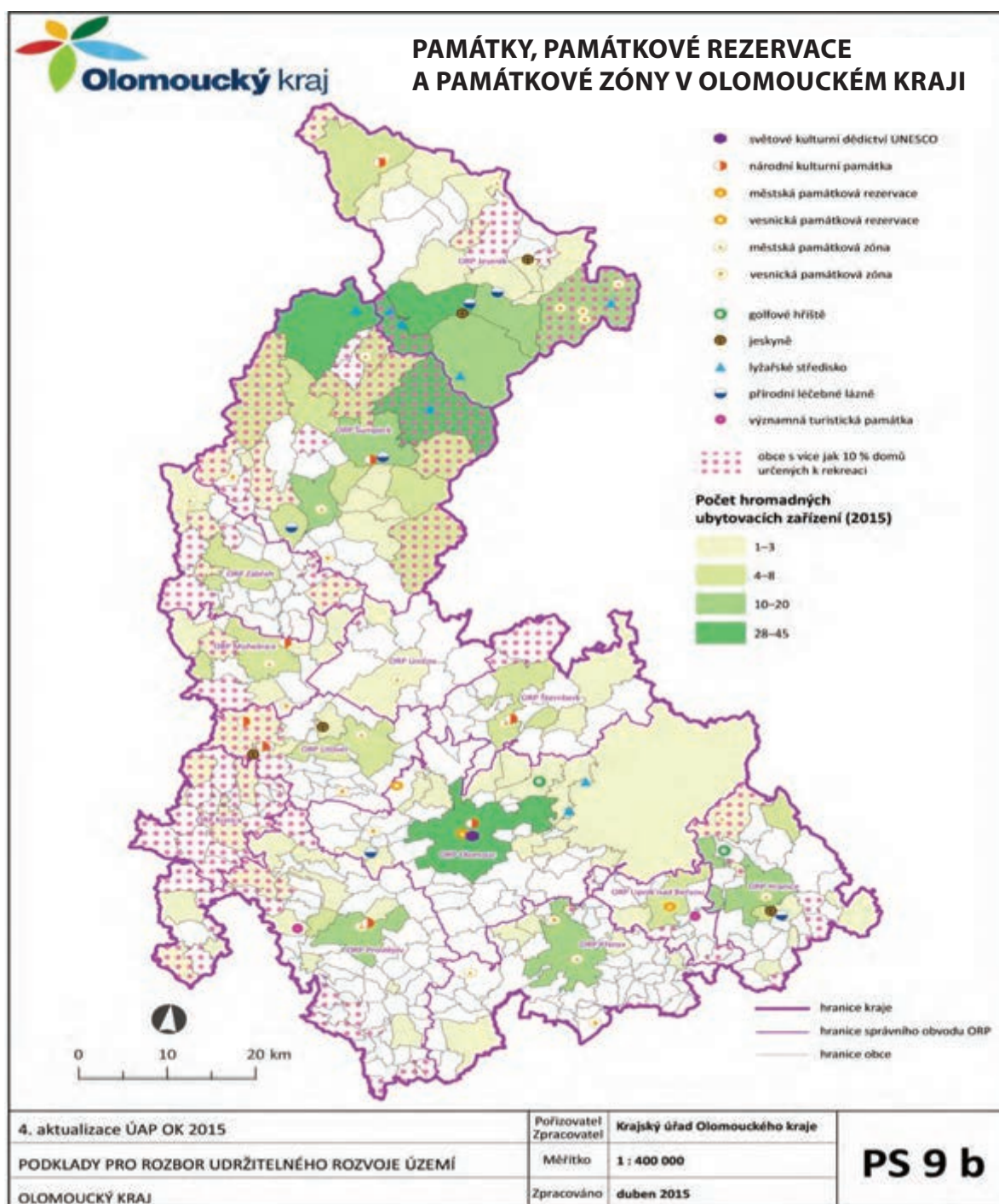
Výsledky VŠPS v delším časovém horizontu odrážejí změny ve vzdělanostní struktuře pracovní síly. Pozitivním jevem je postupný pokles podílu zaměstnaných osob se základním vzděláním a středním vzděláním bez maturity a růst podílu zaměstnaných osob s vysokoškolským vzděláním. Jestliže v roce 1995 tvořil mezi zaměstnanými podíl osob se základním vzděláním 13,3 %, v roce 2005 to bylo 4,9 % a o dalších deset let později, v roce 2015, již jen 3,1 %. V roce 1995 podíl zaměstnaných s vysokoškolským vzděláním tvořil 7,8 %, v roce 2005 se zvýšil na 14,1 % a v roce 2015 byl již 21,5 %. Za změnami ve vzdělanostní struktuře stojí skutečnost, že starší ročníky s nižším vzděláním odcházejí mezi ekonomicky neaktivní, mladší ročníky se zase v průběhu let snažily získat co nejvyšší vzdělání.

Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti v roce 2015 v Olomouckém kraji činila 5,9 % (v roce 2014 byla 7,7 %). Největší skupinu nezaměstnaných podle výsledků VŠPS tvořily osoby se středním vzděláním bez maturity (8,3 tis. osob) a naopak nejmenší skupinu tvořily osoby s vysokoškolským vzděláním (1,4 tis. osob). Obecně platí, že specifická míra nezaměstnanosti podle vzdělání klesá s rostoucím stupněm vzdělání. V roce 2015 dosáhla specifická míra nezaměstnanosti osob se základním vzděláním 30,5 %, u osob se středním vzděláním bez maturity činila 6,6 %, u osob se středním vzděláním s maturitou 4,4 % a u vysokoškoláků 2,3 %.

Podíl nezaměstnaných osob (vyjadřující podíl dosažitelných nezaměstnaných ve věku 15–64 let na všech obyvatelích ve stejném věku) dosáhl v Olomouckém kraji k 31. 12. 2015 hodnoty 7,01 %, což bylo o 0,77 procentních bodů více, než činil republikový průměr. V porovnání s ostatními kraji ČR vykázal náš kraj pátou nejvyšší nezaměstnanost. Nejnižší podíl nezaměstnaných mělo Hlavní město Praha (4,20 %), nejvyšší hodnota byla zaznamenána v Ústeckém kraji (8,91 %).

Mezi okresy Olomouckého kraje vykázal ke konci roku 2015 nejnižší nezaměstnanost okres Prostějov (4,88 %), následoval okres Šumperk (6,90 %), okres Olomouc (6,96 %) a okres Přerov (8,17 %). Nejvyšší meziokresní hodnota byla zjištěna v okrese Jeseník (9,47 %).

Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD) vyjadřuje úroveň materiálního bohatství domácností trvale bydlících v jednotlivých regionech a udává se v běžných cenách. Jeho hodnota dlouhodobě roste, ale v souvislosti s ekonomickým poklesem a růstem nezaměstnanosti

Památky, památkové rezervace a památkové zóny v Olomouckém kraji.

Pramen: územně analytické podklady Olomouckého kraje 2015.

se jeho růst v roce 2009 zpomalil. V letech 2010–2015 zaznamenal Olomoucký kraj dvakrát meziroční pokles ČDDD přepočteného na 1 obyvatele. V roce 2010 došlo k poklesu o 2,5 % a v roce 2013 o 1,5 %. V následujícím roce ČDDD na 1 obyvatele v Olomouckém kraji opět vzrostl a jeho meziroční nárůst o 3,0 % byl mezi kraji ČR čtvrtý nejvyšší.

I přes vysoký meziroční růst měl Olomoucký kraj v roce 2014 třetí nejnižší čistý disponibilní důchod domácností v přepočtu na 1 obyvatele, hned za kraji Ústeckým a Karlovarským. Jeho hodnota dosáhla výše 183,2 tis. Kč a byla výrazně pod průměrem celé ČR (dosáhla 90,3 % republikového průměru). Mezi kraji mají nadprůměrný ČDDD na 1 obyvatele tradičně Hlavní město Praha (o 30,2 % vyšší než průměr ČR) a Středočeský kraj (o 6,8 %). Celorepublikový průměr mírně překročily i kraje Plzeňský a Jihomoravský.

V roce 2015 se uskutečnil již jedenáctý ročník výběrového šetření Životní podmínky domácností. Toto šetření je zaměřeno na sociální a ekonomické podmínky českých domácností. Základním ukazatelem příjmové situace domácností je čistý disponibilní příjem domácností. Veškeré příjmy domácnosti, tj. příjmy ze zaměstnání, z podnikání či jiné samostatně výdělečné činnosti, příjmy z druhého zaměstnání a vedlejších činností, dále příjmy ze sociálního pojištění a sociální dávky, příjmy z pronájmu a z finančních aktiv, v neposlední řadě také přijaté a vyplacené výživné a finanční podpora mimo domácnost, jsou pro srovnání přepočteny na každou osobu domácnosti.

Z výsledků šetření v Olomouckém kraji dosáhl průměrný čistý příjem domácností v roce 2014 hodnoty 147,1 tis. Kč na osobu. Oproti předchozímu roku se zvýšil o 4,3 %. Toto zvýšení bylo vyšší než růst průměrné hodnoty za celou republiku (růst o 2,8 % na hodnotu 157,6 tis. Kč). Průměrný čistý měsíční příjem domácnosti v kraji meziročně vzrostl o více než 500 Kč na 12 258 Kč na osobu.

Zlepšení finanční situace domácností se ukázalo ve složení domácností podle měsíčního příjmu na jednu osobu. Snížil se podíl domácností s nejnižšími příjmy a zvýšil se podíl domácností s vyššími příjmy. Podle výsledků šetření sice došlo v kraji ke zlepšení finanční situace, ale i přesto jsou celorepublikové hodnoty daleko příznivější.

Zvýšení příjmů domácností se projevilo i v subjektivním hodnocení jak domácnost vycházela se svým příjmem. Poklesl podíl domácností, které se svými příjmy vycházely s velkými obtížemi nebo s obtížemi a vzrostl podíl domácností, které s příjmy vycházely docela snadno. Většina domácností uvedla, že s příjmem vycházela s menšími obtížemi anebo docela snadno.

V Olomouckém kraji byl zjištěn i nižší podíl domácností, které si z finančních důvodů nemohly dovolit některé věci, služby či požitky. Zhruba 41 % domácností si nemohlo dovolit týdenní dovolenou mimo domov nebo zaplatit neočekávaný výdaj ve výši 9 700 korun.

Pro čtvrtinu domácností (26,4 %) tvořily náklady na bydlení velkou zátěž, a to i přes jejich meziroční pokles. V průměru vydaly domácnosti v kraji na bydlení 15,8 % z čistých peněžních příjmů domácností. V předchozím roce to bylo 16,9 %. V peněžním vyjádření činila částka na bydlení měsíčně 4 790 Kč a byla o 144 Kč nižší než v předchozím roce. Pokles zaznamenaly zejména položky nájemné a elektřina.

Průměrná mzda v Olomouckém kraji v roce 2015 dosáhla podle výsledků výběrového šetření částky 24 584 Kč a ve srovnání s ostatními kraji byla třetí nejnižší. Nižší mzdu pobírali pouze v kraji Zlínském (24 554 Kč) a v kraji Karlovarském (24 119 Kč). Od roku 2011 došlo v šetření mezd k metodické změně. Na rozdíl od předchozích let šetření zahrnuje i data za podniky s 1 až 9 zaměstnanci, fyzické osoby a neziskové instituce. Výsledky od roku 2011 nejsou plně srovnatelné s předchozími lety.

Důležitým výsledkem šetření mezd jsou jejich výstupy podle zaměstnání. K tomu je používána klasifikace zaměstnání ČSÚ (CZ-ISCO), vypracovaná na podkladě mezinárodního standardu. Podle klasifikace CZ-ISCO dosahoval krajský mzdový průměr u řídicích pracovníků 49 758 Kč, u specialistů 34 463 Kč a u technických a odborných pracovníků 26 220 Kč. Úředníci pobírali v průměru 21 203 Kč, pracovníci ve službách a prodeji 17 182 Kč, řemeslníci a opraváři 21 838 Kč, obsluha strojů a zařízení, montéři 21 548 Kč a pomocní a nekvalifikovaní pracovníci 15 072 Kč. Průměrné mzdy v kraji byly ve všech kategoriích nižší než odpovídající hodnoty republikového průměru.

Základní školy se naopak až do roku 2010 potýkaly s poklesem počtu žáků. V posledních pěti letech se stavy žáků začaly pomalu zvyšovat a v roce 2015 usedlo do školních lavic 52 899 žáků (meziroční nárůst o 2,7 %). Přesto je tento počet studentů o necelých 5 tisíc nižší než před deseti lety.

Situace na středních školách je ovlivněna nástupem slabých ročníků. Zatímco v roce 2010 studovalo na středních školách včetně konzervatoří 32 423 studentů, jejich počet se každoročně snižoval až na 26 420 studentů v roce 2015 (pokles o necelou pětinu). Každoročně klesá i zájem mladých o studium na vyšších odborných školách.

Útlum zažívá i vysoké školství. V roce 2015 studovalo na různých vysokých školách v ČR 18 085 studentů s trvalým bydlištěm v Olomouckém kraji. Jejich počet od roku 2011 neustále klesá (za posledních pět let více než pětinový pokles). Stejně tak je každoročně nižší počet studentů, kteří do Olomouckého kraje přišli studovat z různých koutů republiky. Tři čtvrtiny vysokoškoláků studují v prezenčním studiu.

3.4. EKONOMICKÝ VÝVOJ

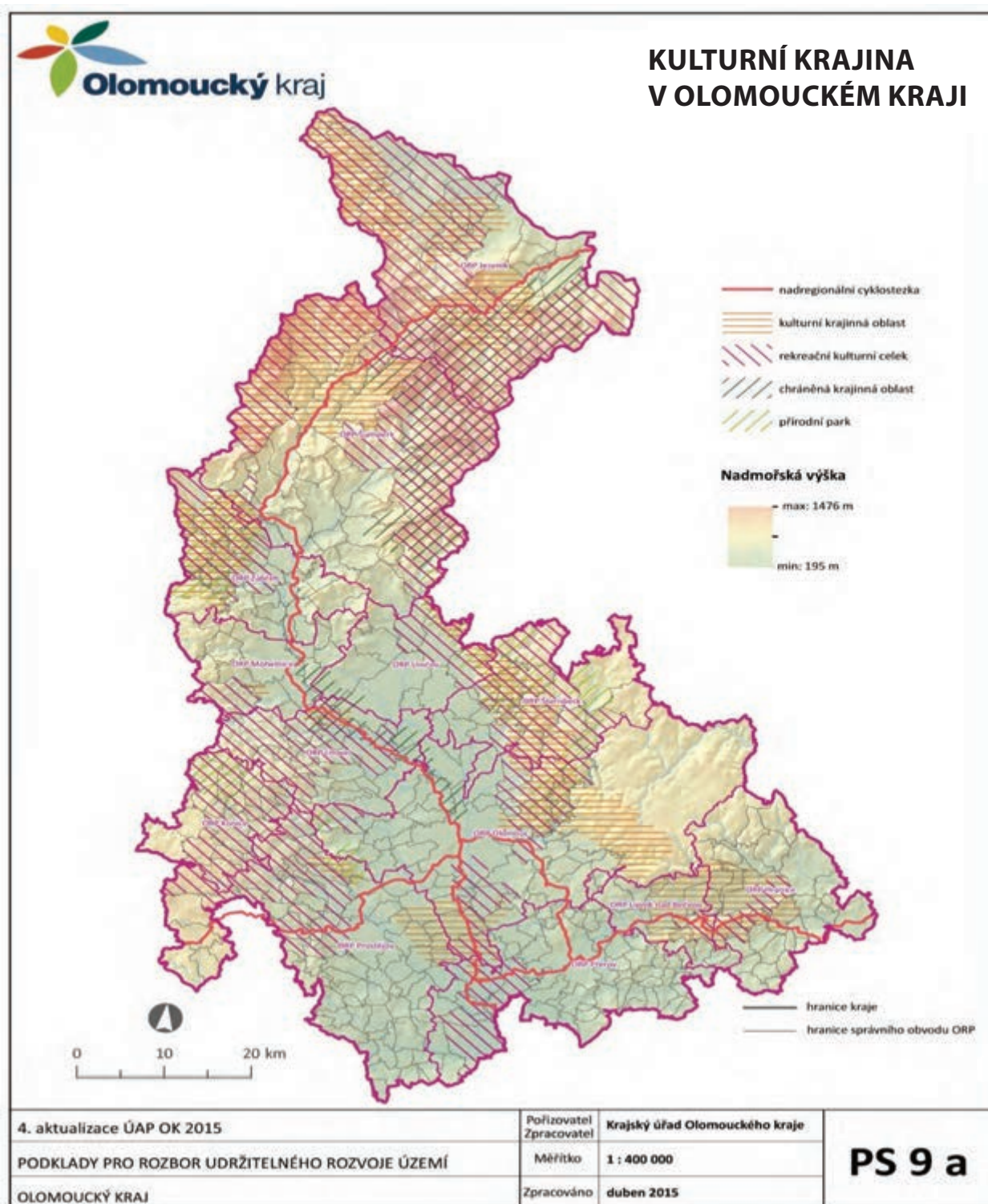
Pro hodnocení výkonnosti ekonomiky můžeme využít ukazatele regionálního hrubého domácího produktu (HDP), který zachycuje hodnotu produkováných statků a služeb na území kraje. Z dlouhodobého pohledu kopíroval regionální HDP Olomouckého kraje základní trendy ekonomického vývoje celé ČR. Pozvolný meziroční růst hodnoty HDP od roku 2000 byl nahrazen výrazným meziročním poklesem v roce 2009 (v kraji o 4,0 %, v ČR o 4,8 % ve srovnatelných cenách). Následující dvouleté období křehkého hospodářského růstu bylo vystřídáno dvěma roky s pozvolným poklesem. Nárůst krajského HDP v roce 2014 o 2,8 % předznamenal definitivní ukončení období recese. K navýšení HDP došlo ve všech krajích s tím, že průměrný republikový růst dosáhl 2,0 %. Podle předběžných údajů v roce 2014 překročila hodnota HDP v Olomouckém kraji hranici 200 mld. Kč. Na tvorbě hrubého domácího produktu ČR se Olomoucký kraj podílel 4,7 % a tento podíl zůstává dlouhodobě neměnný.

V přepočtu na 1 obyvatele dosáhl hrubý domácí produkt v kraji hodnoty 314,5 tis. Kč, což bylo pouze 77,7 % průměru ČR (404,8 tis. Kč/obyv.). Vzhledem k tomu, že téměř čtvrtina HDP byla vytvořena v Hlavním městě Praze (24,3 %), dochází k významnému ovlivnění průměrné hodnoty HDP na 1 obyvatele za celou ČR. Při srovnání průměrného HDP mimopražských krajů na 1 obyvatele s hodnotou Olomouckého kraje dosáhl přepočet 90,5 % průměru. Dosažená výše HDP na 1 obyvatele v Olomouckém kraji byla po kraji Karlovarském a Ústeckém třetí nejnižší v ČR. V mezinárodním přepočtu HDP na 1 obyvatele v PPS (tj. ve standardu kupní síly) dosáhl Olomoucký kraj 65,8 % průměru Evropské unie (EU 28).

Pro zjištění podílu jednotlivých odvětví na tvorbě HDP se využívá ukazatel hrubé přidané hodnoty (HPH), který představuje HDP bez daní a dotací na produkty. V Olomouckém kraji je oproti hodnotám za celou ČR tradičně vyšší zastoupení primárního a sekundárního sektoru. Podle předběžných údajů roku 2014 tvořil podíl zemědělství, lesnictví a rybářství 4,1 % z celkového krajského objemu 181,0 mld. Kč HPH (v ČR pouze 2,7 %) a podíl průmyslu a stavebnictví 41,6 % (v ČR pouze 38,0 %). Podíl terciárního sektoru v Olomouckém kraji (54,3 %) je naopak nižší než v ČR (59,3 %).

V současnosti je nejvýznamnějším sektorem z hlediska zaměstnanosti sektor služeb (terciární sektor). Dlouhodobě počet zaměstnaných v tomto sektoru roste a dlouhodobě se zvyšuje i jeho podíl na celkové zaměstnanosti. Zastoupení sektoru služeb se v jednotlivých krajích značně liší. Více než 80 % zaměstnaných v tomto sektoru má Hlavní město Praha, naopak v Kraji Vysočina a ve Zlínském kraji je ve službách zaměstnána necelá polovina z celkového počtu zaměstnaných osob v kraji.

Z výsledků výběrového šetření o sociální a ekonomické situaci domácností Životní podmínky 2015 vyplývá, že čistý peněžní příjem domácností na osobu vzrostl v posledním zjišťovaném roce (2014) oproti roku předchozímu v průměru o 4,4 tis. Kč, pouze v Kraji Vysočina došlo meziročně k poklesu příjmů. Nejvýraznější (více než desetiprocentní) nárůst zaznamenaly příjmy v kraji Karlovarském, v peněžním vyjádření to představuje vzestup o více než 14 tis. Kč na osobu za rok. Peněžní příjmy domácností v krajích se výrazně liší v závislosti na ekonomické situaci v regionu. Nejlépe jsou na tom domácnosti v Hl. městě Praze a naopak nejnižší čisté příjmy měly domácnosti v kraji Moravskoslezském.

Kulturní krajina v Olomouckém kraji.

Pramen: územně analytické podklady Olomouckého kraje 2015.

Podle předběžných výsledků roku 2015 rostly meziročně mzdy v průměru o 2,7 %, nejrychleji pak v Karlovarském a Jihočeském kraji (o 4,4, resp. 4,2 %), nejpomaleji v Hlavním městě Praze (o 1,2 %). Diference mezi kraji zůstávají zachovány, i když náskok Prahy se v čase mírně snižuje. Nejvyšší průměrné mzdy v roce 2015 byly vypláceny v Hlavním městě Praze (33 852 Kč) a proti nejnižším mzdám v Karlovarském kraji (22 750 Kč) byly o 11 tis. Kč vyšší. V těchto dvou krajích byly zaznamenány i nejvyšší a nejnižší hodnoty mediánu mezd, avšak rozdíl mezi nimi nebyl tak výrazný (necelých 7 tisíc korun).

Z hlediska hospodářského vývoje po období recese došlo v roce 2014 již prakticky ve všech krajích k oživení ekonomiky, pouze v jednom kraji HDP ve srovnatelných cenách (s.c.) stagnoval. Tento pozitivní vývoj však v celé polovině krajů nestačil k dosažení hodnot předkrizového roku 2008. To platí i pro výkonnost české ekonomiky, která se nad úroveň roku 2008 dostala až v roce 2015. Mezi kraji nepříznivější vývoj a největší nárůst HDP v s. c. ve srovnání s rokem 2008 dosáhly kraje Plzeňský, Jihomoravský a Zlínský. Naopak nejvíc se za rokem 2008 opoždují Karlovarský, Ústecký a Moravskoslezský kraj.

Mezinárodně ceněným a uznávaným je šumperský hudební festival Blues Alive. Hvězdou ročníku 2015 byl americký kytarista Warren Haynes (uprostřed). Festival každoročně podporuje Olomoucký kraj.
Foto: Ivan Prokop.

3.5. CESTOVNÍ RUCH V OLOMOUCKÉM KRAJI

Rok 2015 byl charakteristický zvýšeným počtem hostů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních cestovního ruchu v kraji. V roce 2015 jejich počet po roce opět překročil půlmilionovou hranici. Celkem se zde ubytovalo 547,5 tis. hostů. Od roku 2012, kdy došlo k revizi dat na základě projektu Ministerstva pro místní rozvoj ČR „Zkvalitnění informací o vybraných sektorech cestovního ruchu“, se jednalo o nejvyšší počet. Z celkového počtu hostů v ubytovacích zařízeních v ČR jich nejvíce navštívilo Hlavní město Prahu (38,4 %), podíl ubytovaných v Olomouckém kraji zaujímal 3,2 %.

V 465 zařízeních v regionu strávili hosté 1 779 tis. nocí. Celkem 115,0 tis. hostů z ciziny (nerezidentů) se ubytovalo na 244 tis. nocí. Průměrný počet přenocování u nich přesáhl 2 noci. Většina ubytování se tedy týkala domácích hostů (rezidentů), kterých bylo 432,5 tis. Ti strávili v regionu 1 535 tis. nocí. Průměrná doba přenocování u nich činila 3,5 noci. Čisté využití lůžek v hotelech a podobných ubytovacích zařízeních v regionu dosáhlo 23,4 %, využití pokojů 28,0 %.

Mezi nerezidenty bylo nejvíce hostů ze Slovenska (21,4 tis.), Německa (19,5 tis.), Polska (14,4 tis.), Ruska (5,7 tis.) a Rakouska (5,4 tis.). Nejvíce nocí v krajských zařízeních strávili hosté z Německa (49,9 tis.) s průměrnou dobou přenocování 2,6 noci.

Mnoho návštěvníků přitahuje okres Olomouc, kde v samotném krajském městě našlo ubytování 136,6 tis. hostů, kteří zde strávili 228,4 tis. nocí. Další turisticky zajímavou oblastí jsou Jeseníky. Ve 142 ubytovacích zařízeních v okrese Jeseník bylo ubytováno 121,1 tis. hostů a ve 130 zařízeních v okrese Šumperk 143,4 tis. hostů.

Lázeňská zařízení v Olomouckém kraji navštívilo v roce 2015 celkem 62,3 tis. hostů, což bylo o 1,8 % více než v předchozím roce. Hosté v lázeňských zařízeních strávili 650 tis. nocí, což odpovídalo meziročnímu růstu o 9,4 %. Průměrná doba přenocování dosáhla 10,4 noci.

Růst ekonomiky a vyšší zaměstnanost patřily v roce 2015 k faktorům, které přispěly ke zvýšení počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních (HUZ) cestovního ruchu. Všechny kraje zaznamenaly zvýšený zájem jak domácí, tak zahraniční klientely, pouze v Kraji Vysočina a v Jihomoravském kraji se počet zahraničních hostů snížil. Ve všech krajích vzrostl rovněž celkový počet přenocování hostů. Přitom ve čtyřech krajích (Karlovarském, Zlínském, Jihomoravském a Kraji Vysočina) se o tento nárůst zasloužila tuzemská klientela, která eliminovala úbytek počtu nocí zahraničních hostů.

Dominantní postavení v cestovním ruchu má Hlavní město Praha, které láká zejména cizince. Na celorepublikové návštěvnosti cizinců se podílí ze dvou třetin, na počtu tuzemských hostů z desetiny. V roce 2015 se v HUZ Prahy ubytovalo 6,6 mil. návštěvníků. Na 1 tis. obyvatel připadá v Praze 12,6 tis. noclehů v HUZ. Tato hodnota však v rámci krajů nepředstavuje maximum. Největší počet přenocování v přepočtu na 1 tis. obyvatel má jistě i díky lázeňství Karlovarský kraj (15,5 tis. přenocování). S odstupem za nimi následují kraje známé svými rekreačními oblastmi – Královéhradecký (6,6 tis. noclehů na 1 tis. obyvatel), Liberecký a Jihočeský kraj (5,9 a 5,7 tis. noclehů na 1 tis. obyvatel).

Hlavní turistické atraktivity Olomouckého kraje.

Pramen: odbor strategického rozvoje Krajského úřadu Olomouckého kraje.

A. KONCEPCE ROZVOJE KULTURY OLOMOUCKÉHO KRAJE PRO OBDOBÍ 2017–2020

4. ANALYTICKÁ ČÁST

4.1. LEGISLATIVNÍ RÁMEC PODPORY KULTURY V ČESKÉ REPUBLICE V NÁVAZNOSTI NA KRAJE A OBCE

Zákonem specificky určeným kultuře je Zákon č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů. Tento zákon definuje pojem veřejná kulturní služba, tj. služba spočívající ve zpřístupňování umělecké tvorby a kulturního dědictví veřejnosti a v získávání, zpracování, ochraně, uchování a zpřístupňování informací, které slouží k uspokojování kulturních, kulturně výchovných nebo kulturně vzdělávacích potřeb veřejnosti. Uvedený zákon též hovoří o některých druzích podpory poskytovaných státem, např. specifikuje titul příspěvek na tvůrčí nebo studijní účely a umožňuje udělení státních záruk na vypůjčené předměty.

Česká republika disponuje tzv. satelitním účtem kultury, který vznikl na zadání vlády České republiky jako naplnění jednoho z úkolů Státní kulturní politiky ČR 2009–2014. Sestavování účtu má na starosti Český statistický úřad (ČSÚ) a Národní informační a poradenské středisko pro kulturu (NIPOS). Cílem vytvoření „účtu kultury“ je zmapování všech finančních toků přicházejících do kultury z nejrůznějších zdrojů a stejně tak finančních toků z kultury vycházejících. Účet by měl také ukázat úroveň a efektivnost hospodaření v jednotlivých oblastech, rozsah použitých pracovních a investičních zdrojů, výši mezd a v neposlední řadě vyjádřit pomocí finančních ukazatelů váhu kultury v ekonomice. Naposledy zveřejnil v polovině roku 2016 NIPOS data za rok 2014. Dlouhodobý strukturální pohled ukazuje, že od roku 2010 se na financování kulturních aktivit stále více podílejí domácnosti a také veřejné výdaje, a to na úkor podnikové sféry a neziskových institucí. Každý z uvedených zdrojů zaujímá ve financování kultury své místo. Zatímco veřejné výdaje směřují především do oblasti kulturního dědictví, interpretačního umění a uměleckého vzdělávání, tak výdaje domácností a zejména podnikové sféry směřují do tisku, audiovizu, reklamy a architektury.

Právní postavení krajů definuje zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, který říká, že kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Zde lze bez váhání zahrnout i oblast kultury a památkové péče. Zákonem jsou kraji dány kompetence o rozhodování o dotacích z vlastních prostředků (mimo jiné i pro oblast kultury).

Podobně je vymezeno i postavení obcí zákonem č. 128/2000 Sb., definujícím zákonné možnosti, např. pořádání kulturních podniků, nebo povinnost pečovat o vytváření podmínek pro uspokojování potřeb svých občanů jako je celkový kulturní rozvoj. Obce rovněž mohou rozhodovat o dotacích.

Stát v oblasti kultury a památkové péče reprezentuje Ministerstvo kultury ČR (MK), odpovídající za přípravu většiny legislativních norem v oblasti kultury.

Vybrané právní předpisy vztahující se k oblasti kultury a památkové péče

Mezinárodní úmluvy:

- Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví (č. 159/1991 Sb.);
- Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy (č. 73/2000 Sbírky mezinárodních smluv);
- Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (č. 99/2000 Sbírky mezinárodních smluv);
- Evropská úmluva o krajině (č.13/2005 Sbírky mezinárodních smluv);
- Úmluva o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků (č. 15/1980 Sb.).

Bannery kulturních akcí na budově Krajského úřadu Olomouckého kraje. Foto: archiv Academia film Olomouc.

Další právní předpisy:

- Zákon č. 37/1995 Sb., o neperiodických publikacích, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), ve znění ve pozdějších předpisů;
- Vyhláška č. 88/2002 Sb. ministerstva kultury k provedení zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon);
- Zákon ČNR č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška č. 66/1988 Sb. Ministerstva kultury ČSR, kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů;
- Vyhláška Ministerstva kultury ČR č. 275/2000 Sb., kterou se provádí zákon č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění vyhlášky č. 96/2013 Sb.
- Zákon č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 273/1993 Sb., o některých podmínkách výroby, šíření a archivování audiovizuálních děl, o změně a doplnění některých zákonů a některých dalších předpisů, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání, ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 496/2012 Sb., o audiovizuálních dílech a podpoře kinematografie a o změně některých zákonů (zákon o audiovizi), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů;
- Zákon č. 237/1995 Sb., o hromadné správě autorských práv a práv autorskému právu příbuzných a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

4.2. NÁVAZNOST „KONCEPCE ROZVOJE KULTURY A PAMÁTKOVÉ PÉČE OLOMOUCKÉHO KRAJE PRO OBDOBÍ 2017–2020“ NA NÁRODNÍ STRATEGIE V OBLASTI KULTURY A PAMÁTKOVÉ PÉČE

Koncepce ve svém obsahu vychází z celostátních strategických rozvojových materiálů. Především zohledňuje úkoly stanovené v dokumentech „Státní kulturní politika na léta 2015–2020 (s výhledem do roku 2025)“, „Integrovaná strategie podpory kultury v ČR do roku 2020“, „Koncepce rozvoje knihoven na léta 2016–2020 s výhledem do roku 2025“, „Koncepce rozvoje muzejnictví v ČR 2015–2020“, „Strategie digitalizace kulturního obsahu ČR 2013–2020“, „Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví 2014+“, „Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice na období 2016–2020“ a také „Koncepce podpory umění v ČR na léta 2015–2020“. V oblasti památkové péče je celostátním strategickým dokumentem „Koncepce památkové péče v České republice na léta 2017–2020“.

4.2.1. Státní kulturní politika na léta 2015–2020 (s výhledem do roku 2025)

Úkoly Státní kulturní politiky a Plánu implementace Státní kulturní politiky na léta 2015–2020 definuje 6 základních celostátních kulturních priorit a na ně navazující záměry a opatření (včetně zajištění) směřující k jejich realizaci.

Priority jsou následující:

1. Podpora kulturní identity, kulturní rozmanitosti a mezikulturního dialogu
2. Rozvoj kreativity, podpora kulturních činností a vzniku kulturních statků, poskytování veřejných kulturních služeb, práce s publikem, podpora přístupu ke kultuře a rozvoj participativní kultury usnadňující sociální začlenění
3. Uchování kulturního dědictví
4. Využití kulturního dědictví a kulturních činností, služeb a statků pro rozvoj hospodářství a zvyšování konkurenceschopnosti, podpora mobility
5. Využití nástrojů eCulture pro rozvoj kultury
6. Efektivnější prostředí pro podporu kulturních činností, poskytování veřejných kulturních služeb, vzniku kulturních statků a uchování kulturního dědictví

Záměry a opatření, jež mají pomoci realizovat část priorit, směřují též ke krajům.

V prioritě 2. jsou úkoly krajům určeny v záměru 2.1 Podporovat rozvoj kulturních dovedností a znalostí celé populace s opatřením 2.1.3.H: Implementace Strategie digitální gramotnosti České republiky v oblasti knihoven a opatřením 2.1.8.A: Rozvíjet vzdělávací roli knihoven; dále v záměru 2.2 Modernizovat infrastrukturu pro poskytování veřejných kulturních služeb s opatřením 2.2.3 Pokračovat ve vybavování knihoven a dalších paměťových institucí potřebnými technologiemi a informačními zdroji, zajistit dlouhodobou udržitelnost jejich provozuschopnosti, optimalizovat systém, vytvořit kompetenční centrum na MK, vybudovat robustní ICT infrastrukturu v gesci MK včetně LTP archivu.

V této oblasti pokládáme za vhodné zmínit opatření 2.1.11 Podporovat akviziční činnost knihoven, muzeí a galerií.

Priorita 3. Uchování kulturního dědictví požaduje v záměru 3.2 Zvýšit podíl samosprávy na uchování kulturního dědictví, který vede k opatření 3.2.1 Podporovat identifikaci obyvatel s jedinečnými hodnotami kulturního prostředí regionů; této oblasti zadává Státní kulturní politika úkol ve vybraných krajích podpořit regionální pilotní projekty, zaměřené na posílení identifikace obyvatel s hodnotami kulturního prostředí, které budou následně sloužit jako vzory pro další regiony. V záměru 3.3 Uchování kulturního dědictví ve sbírkách paměťových institucí si ministerstvo kultury spolu s krajem klade za cíl 3.3.1.E: Zpracovat standardy pro bezpečné uložení a ochranu knihovnických fondů pro různé typy knihoven.

Opatření 3.3.3 Uchování národního kulturního dědictví vzniklého v elektronické podobě definuje zpracování úkolů společného ministerstva kultury a krajům 3.3.4.B: Národní koncepce dlouhodobé ochrany digitálních dat pro knihovny a úkolu 3.3.4.D: Zřízení garantovaného datového centra pro zajištění bitové ochrany digitálních dat knihoven (do budoucna i logické ochrany dat). Postupně budování sítě certifikovaných úložišť v jednotlivých institucích/knihovnách.

Záměr 3.3.5 Rozvoj a podpora systému ochrany kulturního dědictví při přírodních katastrofách a válečných konfliktech včetně vazby na Integrovaný záchranný systém je definovaná pro kraje úkolem 3.3.5.A: Naplňování Plánu ochrany kulturních památek.

Realizace priority 4. Využití kulturního dědictví a kulturních činností, služeb a statků pro rozvoj hospodářství a zvyšování konkurenceschopnosti, podpora mobility je rozvedena v opatření 4.1 Podporovat kulturní a kreativní odvětví. Záměr 4.1.2 Digitalizovat kulturní obsah důležitý pro rozvoj kulturních a kreativních odvětví včetně vyřešení autorskoprávních aspektů prezentace digitalizovaných děl určuje tři úkoly krajským knihovnám či provozovatelům knihoven. Záměr 4.3 Zefektivnit dosavadní způsoby využití kulturního dědictví pro cestovní ruch ukládá v opatření 4.3.1 Vybudovat infrastrukturu umožňující efektivní zvyšování poznání a návštěvnosti kulturní krajiny, památek a muzeí, aniž by docházelo k jejich devastaci, a definuje úkol kraji a krajské knihovně v bodě 4.3.1.E: Realizace projektů IROP u krajských knihoven (§ 11 zákona č. 257/2001 Sb.) – Vědecká knihovna v Olomouci.

Záměr 4.3.2 Podporovat kreativní formy využívání a prezentace kulturního dědictví ukládá krajům úkolem 4.3.2. A: Podporovat tvorbu systémů regionálních informací (bibliografických, faktografických, plnotextových, multimediálních).

Využití nástrojů eCulture pro rozvoj kultury je zadáním priority č. 5 a záměrem 5.1 je zavést v České republice eCulture, což je v případě krajů přetaveno do opatření 5.1.2 Zajistit přístup veřejnosti ke kulturnímu obsahu (úkol 5.1.2.E: Vybudovat systém zpřístupnění digitálního obsahu – vytvoření silných oborových portálů a nadstavbového interdisciplinárního řešení. Dokončit projekt Česká digitální knihovna a rozvíjet jej.) a opatření 5.1.5 Vytvořit Centrální portál knihoven s úkolem jej realizovat (5.1.5.A).

Úkolem priority 6. je vytvoření efektivnějšího prostředí pro podporu kulturních činností, poskytování veřejných kulturních služeb, vzniku kulturních statků a uchování kulturního dědictví, k její realizaci má vést záměr 6.3 Provázet péči o tradiční lidovou kulturu na všech úrovních veřejné správy s opatřeními ukládajícími úkoly mj. Regionálnímu odbornému pracovišti pověřenému péčí o tradiční lidovou kulturu v Olomouckém kraji, jímž je pracoviště při Vlastivědném muzeu v Olomouci (VMO). Dalším záměrem je 6.7 Dokončit reformu veřejné správy v oblasti kultury a krajů se v tomto případě dotýkají dvě opatření: opatření 6.7.3 Podporovat vzájemnou spolupráci jednotlivých stupňů veřejné správy na přípravě dotačních programů s třemi úkoly v oblasti regionálních funkcí knihoven při

jeho implementaci a opatření 6.7.5 Navrhnout funkční model kooperativního a víceletého financování.

Úkoly Státní kulturní politiky jsou realizovány prostřednictvím kulturní politiky kraje, opatřeními směřujícími do oblasti kultury a památkové péče a činností příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem.

4.2.2. Integrovaná strategie podpory kultury v ČR do roku 2020

Integrovaná strategie je střednědobým koncepčním rozvojovým dokumentem, zahrnujícím sféru podpory jako celku, tedy nejen v rámci kompetencí MK ČR, ale i jiných resortů. Vymezuje obecné rámce pro podporu kultury v kontextu politiky soudržnosti EU s ohledem na financování z ESIF v programovém období 2014–2020. Strategie ve své návrhové části uvádí řešení, úkoly, či aktivity, které přesahují rámec působnosti Ministerstva kultury ČR. Ty budou v budoucnosti řešeny ve spolupráci s příslušnými resorty v rámci jednotlivých úkolů.

Vize strategie formuluje cílový stav, zahrnující všechny dílčí stupně cílů, kterých má být dosaženo, opatření a specifické cíle.

Expozice Čarodějnické procesy na Jesenicku v 17. století získala 2. místo v soutěži Gloria Musaealis-muzejní výstava roku 2011, Vlastivědné muzeum Jesenicka. Autor: Jan Pospíšil.

U čtyř globálních cílů, stejného počtu priorit a navazujících opatření a specifických cílů je uvedena územní dimenze podpory, tedy skutečnost, zda je úkol určen také krajům (což ve většině opatření a úkolů je).

Integrovaná strategie není závazným dokumentem, nýbrž dokumentem doporučujícím a slouží především k čerpání finančních prostředků z ESIF v programovém období 2014–2020.

4.2.3. Koncepce rozvoje knihoven na léta 2016–2020 s výhledem do roku 2025

Nová koncepce rozvoje knihoven by se dala představit v osmi základních bodech. Prvním je zdůraznění vzdělávací role knihoven a posilování čtenářské informační a digitální gramotnosti. To se ovšem musí odehrávat v adekvátních prostorách, to zdůrazňuje druhý bod koncepce, volající po zkvalitnění prostorového zajištění knihoven, což by také, jak požaduje třetí bod, pomohlo odstraňování bariér v knihovnách. Čtvrtý bod požaduje intenzivnější podporu akviziční činnosti knihoven a také posílení jejich regionálních funkcí. Následující tři body pojednávají o trvalém uchování tradičních dokumentů, ale především o digitalizaci knihovních fondů a dlouhodobé ochraně digitálních dat a elektronických publikací, zmiňují také rozvoj nových webových a mobilních knihovních aplikací. Poslední osmý bod koncepce se zaměřuje na pracovníky knihoven, jejich vzdělávání a odměňování.

Úkoly koncepce bude plnit kraj prostřednictvím Vědecké knihovny v Olomouci, jež je příspěvkovou organizací kraje, a v oblasti podpory regionálních funkcí také sám kraj.

Soubor Mánes z Prostějova na setkání Hanáků. Foto: archiv souboru.

4.2.4. Koncepte rozvoje muzejnictví v ČR v letech 2015–2020

Uvedená koncepte definuje tři základní cíle rozvoje muzejnictví (strana 27–28). Jsou to strategické cíle, na které navazují hlavní cíle a konkrétní úkoly.

Prvním a základním cílem je zachování schopnosti veřejných muzeí a galerií kvalifikovaným způsobem spravovat a rozšiřovat sbírky, formou vědecké výzkumné činnosti prohlubovat jejich poznání a tím je zhodnocovat a udržovat, a rozšiřovat službu veřejnosti tak, aby odpovídala požadavkům veřejnosti na tento typ institucí kladeným.

Druhým cílem je vytvořit přehlednější a pro jednotlivá muzea a galerie jednodušší, jednoznačnější a pro jejich úspěšné působení příznivější právní a ekonomické prostředí.

Úprava právního a ekonomického prostředí pro technologickou inovaci a podstatné rozšíření služeb, které muzea a galerie poskytují způsobem umožňujícím dálkový přístup, je třetím strategickým cílem koncepte.

Následující hlavní cíle a dílčí úkoly (majetkové vypořádání, zřízení Registru muzeí a galerií a Národní sítě muzeí a galerií, koncepte a síť metodických center, zlepšení systematické odborné péče o sbírky muzejní povahy a účinnější podpora prezentace kulturního dědictví, akvizice současného výtvarného umění, aktivity muzeí a galerií v oblasti vědy a výzkumu, strategie dalšího postupu v oblasti digitalizace národního kulturního dědictví, funkce muzeí v procesu uchování a prezentace statků nemateriální kultury, úkoly pro muzea v přírodě, spolupráce muzeí a galerií s vysokými školami při koncipování edukačních aktivit, spolupráce muzeí a galerií s Národním památkovým ústavem, spolupráce státních muzeí a galerií s muzei a galeriemi zřizovanými územními samosprávnými celky, podpora dobrovolnictví a donátorství v muzeích a galeriích, podpora kulturního turismu a popularizace muzejnictví v národním a mezinárodním kontextu) definují jednotlivá konkrétní opatření k naplnění cílů Koncepte rozvoje muzejnictví v ČR.

Olomoucký kraj plní záměry této klíčové koncepte prostřednictvím pěti zřizovaných vlastivědných muzeí působících ve všech pěti okresech kraje. Vedle nich existuje jedno specializované muzeum jako organizační složka.

Kraj se podílel na diskusi provázející tvorbu této Koncepte.

Otázku realizace této Koncepte rozvoje muzejnictví v ČR 2015–2020 zodpovídá návrhová část „Koncepte rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017–2020“.

4.2.5. Strategie digitalizace kulturního obsahu ČR 2013–2020

Tato strategie definuje hlavní cíle digitalizace kulturního obsahu. První úkolem je zajištění rovného přístupu odborné i laické veřejnosti ke kulturnímu obsahu v digitální podobě, druhým digitalizace kulturního obsahu a shromažďování digitálních dokumentů jako součásti kulturního dědictví, třetím je bezpečné uchování digitálních dokumentů; čtvrtým vytvoření organizačních a technických předpokladů trvalého uchování a zpřístupnění digitálních dokumentů včetně ustavení zvláštní pracovní skupiny, pátým zajištění mezioborové spolupráce a šestým zajištění finančních prostředků.

Z dílčích úkolů této strategie je potřeba se zaměřit na úkoly definované pro knihovny, muzea a galerie.

4.2.6. Koncepce účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v ČR na období 2016–2020

Základním cílem této koncepce je podpořit uchování dosud existujících projevů nemateriální tradiční lidové kultury a předat je příštím generacím. K tomu budou směřovat následující opatření, např.: pokračovat v identifikaci a dokumentaci projevů kontinuálního procesu tradiční lidové kultury; vést a doplňovat Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky; vést a doplňovat soupisy regionálně významných prvků tradiční lidové kultury ve všech krajích; průběžně doplňovat vytvořené funkční elektronické databáze v oblasti tradiční lidové kultury; popularizovat výsledky výzkumů, aby byly přístupné odborné a široké veřejnosti a využitelné pro výuku ve školách; v zájmu uchování tradiční lidové kultury ji důsledně prosazovat do rámcových vzdělávacích programů škol a do ostatních výchovně vzdělávacích aktivit; využívat k této činnosti spolupráci s místními paměťovými institucemi; využívat formy veřejného oceňování v zájmu předávání tradiční lidové kultury; prohloubit prezentaci tradiční lidové kultury a nových poznatků prostřednictvím odborných institucí a médií; podporovat dodržování Etického kodexu vytvořeného Českou národopisnou společností; inspirovat se mezinárodně doporučovanými osvědčenými postupy pro péči o tradiční lidovou kulturu.

K naplnění těchto cílů budou využity zejména nástroje, které se v předchozím období osvědčily jako efektivní, zajímavé a perspektivní.

Úkoly stanovené „Konceptí účinnější péče o tradiční lidovou kulturu v České republice“ bude na úrovni Olomouckého kraje konkretizovat „Koncepce rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017–2020“, realizovat je bude zejména Pracovní skupina pro tradiční lidovou kulturu Rady Olomouckého kraje a Regionální centrum pro tradiční lidovou kulturu při Vlastivědném muzeu v Olomouci.

4.2.7. Koncepce podpory umění v ČR na léta 2015–2020

Také tato koncepce definuje prostředí a podmínky činnosti, mj. v oblasti podpory profesionálního i neprofesionálního umění určené krajům, včetně Olomouckého, v oblasti zpřístupňování a dostupnosti uměleckých děl a kulturních služeb, při úplné a dlouhodobé stabilní konsolidaci stávající kulturní infrastruktury. Cíli koncepce je podpora umělecké tvorby, profesionalizace a strategického plánování; využití potenciálu umění pro rozvoj společnosti; podpora mezinárodní spolupráce a exportu. Nástroje podpory realizace na úrovni krajů spatřuje koncepce například v infrastruktuře kulturních institucí a organizací, v dotační podpoře z rozpočtu krajů včetně sanace víceletých projektů, v podpoře celoživotního vzdělávání pracovníků v oblasti umění, či v tvorbě krajských koncepcí zaměřených na podporu umění.

4.2.8. Vazba na relevantní strategické dokumenty Evropské unie

Strategie Evropa 2020 (Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění)

Strategie Evropa 2020 (2010) aktualizuje Lisabonskou strategii. Tento dokument definuje tři priority: Inteligentní růst: rozvíjet ekonomiku založenou na znalostech a inovacích; Udržitelný růst: podporovat konkurenceschopnější a ekologičtější ekonomiku méně náročnou na zdroje

a Růst podporující začlenění: podporovat ekonomiku s vysokou zaměstnaností, jež se bude vyznačovat sociální a územní soudržností.

Úroveň, které by mělo být v roce 2020 dosaženo, je vymezena pěti kvantifikovanými cíli. Kroky, které by měly vést k naplnění priorit a cílů, jsou vyjádřeny sedmi stěžejními iniciativami, z nichž na oblast kultury má jednoznačnou vazbu „Digitální program pro Evropu“, neboť zde je zmíněna potřeba digitalizace kulturního dědictví.

Částečně pak mohou být vnímány i další vazby „Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví v kontextu politiky soudržnosti EU 2014+“, zejména pak v oblasti vzdělávání (priorita 4) či inovací (prostřednictvím kreativních průmyslů, tj. priorita 3).

Návrh rozvojové strategie v oblasti kultury pro strukturální fondy 2014+

Globální cíle	Priority a strategické cíle	Opatření a dílčí cíle
1. Zlepšit ochranu kulturního dědictví	Priorita č. 1: Základní péče o kulturní dědictví SC: Zlepšit stav kulturního dědictví a zefektivnit jeho propagaci	<p><u>Opatření č. 1.1: Národní kulturní památky a památky UNESCO</u> DC: Zlepšit stav národních kulturních památek a podpořit naplňování Úmluv UNESCO</p> <p><u>Opatření 1.2: Evidence a monitoring</u> DC: Implementovat na národní úrovni pravidelný monitoring a vyhodnocovat stav památek bez rozdílu vlastnictví na základě jednotných kritérií</p> <p><u>Opatření 1.3: Modernizace infrastruktury a zabezpečení kulturního dědictví</u> DC: Zlepšit odborné a technické zázemí kulturní infrastruktury a zabezpečení objektů a exponátů</p> <p><u>Opatření 1.4: Nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu</u> DC: Obnovit, zachránit nebo transformovat nejvýznamnější nemovité kulturní a technické památky v havarijním stavu a podpořit další formy jejich využití, např. pro oblast sociálních služeb nebo vzdělávání</p> <p><u>Opatření 1.5: Drobné kulturní památky, venkovské kulturní památky a drobné sakrální stavby</u> DC: Zajistit systematickou podporu obnovy drobných venkovských kulturních památek a drobných sakrálních staveb</p> <p><u>Opatření 1.6: Obnova kulturní krajiny</u> DC: Podpořit obnovu tradičních forem sadařství a další historické zeleně a jejich funkcí v krajině v okolí kulturních památek</p> <p><u>Opatření 1.7: Osvěta a propagace</u> DC: Zvýšit povědomí o kulturním dědictví, zlepšit využití potenciálu kulturního dědictví v oblasti cestovního ruchu a zefektivnit propagaci vzájemnou spoluprací subjektů na regionální, meziregionální (přeshraniční) úrovni</p>

2. Zvýšit úroveň správy a dostupnosti kulturního dědictví	<u>Priorita č. 2:</u> Dostupnost kulturního dědictví a efektivní veřejná správa SC: Zefektivnit zhodnocování, využívání, evidenci, a zpřístupnění kulturního dědictví s využitím IKT	<u>Opatření 2.1: Digitalizace</u> DC: Zlepšit vybavenost technologiemi pro digitalizaci kulturního obsahu, zajistit jeho digitalizaci a zpřístupnit jej veřejnosti a pro vzdělávací a vědecké účely
3. Zlepšit podnikání a inovace v oblasti kultury	<u>Priorita č. 3:</u> Zabezpečení rozvoje kulturních a kreativních odvětví (KKO) SC: Využít socioekonomický potenciál (KKO) pro zvýšení konkurenceschopnosti ČR	<u>Opatření 3.1: Budování kapacit a vytváření sítí, klastrů a center KKO</u> DC: Podpořit budování mezisektorového partnerství pro rozvoj inovací a podporu podnikání v KKO <u>Opatření 3.2: Podnikání, konkurenceschopnost</u> DC: Podpořit budování partnerství pro rozvoj podnikání v kulturních a technických památkách
4. Zvýšit kvalitu lidských zdrojů v oblasti kultury	<u>Priorita č. 4:</u> Efektivita lidských zdrojů SC: Zefektivnit nastavení systémů řízení a monitorování v oblasti kultury a zvýšit odbornou kapacitu pracovníků kultury i veřejnosti	<u>Opatření 4.1: Zapojení znevýhodněných občanů a minorit v kulturním sektoru</u> DC: Zapojit znevýhodněné občany a příslušníky minorit do obnovy a využití kulturních památek a kulturních služeb <u>Opatření 4.2: Celoživotní vzdělávání pracovníků a veřejnosti v oblasti kultury</u> DC: Zavést systém akreditovaného celoživotního vzdělávání pracovníků a zvýšit spektrum vzdělávacích a informačních služeb poskytovaných veřejnosti <u>Opatření 4.3: Konkurenceschopnost lidských zdrojů</u> DC: Zavést systém vzdělávání managementu a pracovníků kulturních institucí s důrazem na možné způsoby rozšíření a zkvalitnění sítě služeb nemovitých kulturních památek a možnosti rozšíření kulturních služeb pro cestovní ruch a vytvořit vzdělávací moduly pro školská zařízení <u>Opatření 4.4: Zaměstnanost</u> DC: Zavést systém zapojování studentů a absolventů středních a vysokých odborných a uměleckých škol do obnovy a rozvoje kulturního dědictví. Podpořit vznik nových pracovních míst na trhu práce ve vazbě na kulturu a cestovní ruch

4.2.9. Program Kreativní Evropa

Jde o jednotný integrovaný program Evropské unie na podporu kinematografie a kulturních a kreativních odvětví, plánovaný na období let 2014–2020. Cílem tohoto programu je vytvořit jednotný rámec pro financování projektů v oblasti scénických umění, výtvarného umění, nakladatelství a literatury, filmu, televize, hudby, mezioborového umění, kulturního dědictví a videoher, maximálně využít synergii mezi různými sektory a zvýšit tak účinnost poskytované podpory. Olomouckého kraje se zřejmě více dotýká dílčí program Kultura, určený k podpoře mezinárodních projektů v oblasti kulturních a kreativních odvětví. Druhý dílčí program Média je určen na podporu evropské kinematografie a audiovizuálního průmyslu.

4.2.10. Koncepte památkové péče v České republice na léta 2017–2020

Základním strategickým dokumentem v oblasti památkové péče je na národní úrovni „Koncepte památkové péče v České republice na léta 2017–2020“. V části II koncepte vyhodnocuje období 2011–2016. Klíčovou pasáží je část III, stanovující cíle na období 2017–2020. Mezi prioritní cíle této koncepte jsou zařazena témata zdůrazňující potřebu větší propojenosti

a otevřenosti oboru široké veřejnosti, požadavek právních jistot, srozumitelnosti a přehlednosti ve věci ochrany kulturních památek, respektive celková stabilizace a posílení role památkové péče ve společnosti. Navrhované změny v oblasti legislativy se přímo dotknou výkonu státní správy na úseku památkové péče. V bodě III.5, nazvaném Podpora zachrany a péče o památkový fond, jsou mezi nositeli úkolu směřujícím k zajištění přímé finanční pomoci při zachování architektonického dědictví jmenovány kraje. Dalšími cíli jsou například podpora a prohlubování vzdělávání, osvětová a edukační role památkové péče, zvyšování efektivity vzájemné spolupráce odborné a laické veřejnosti na poli poznávání, dokumentace a ochrany kulturního dědictví. Úkol III.12 se týká výkonných orgánů státní památkové péče a hovoří o posílení součinnosti orgánů státní správy, krajů, obcí a odborných organizací státní památkové péče a potřebě informovanosti široké veřejnosti o vývoji oboru památkové péče.

Expozice Spirála času Země ve Vlastivědném muzeu Jesenicka získala 3. místo v soutěži Gloria Musaealis-muzejní výstava roku 2014. Autor: Jan Pospíšil.

4.3. NÁVAZNOST „STRATEGIE ROZVOJE ÚZEMNÍHO OBVODU OLOMOUCKÉHO KRAJE NA OBDOBÍ 2015–2020“ A „TŘÍLETÉHO AKČNÍHO PLÁNU STRATEGIE ROZVOJE ÚZEMNÍHO OBVODU OLOMOUCKÉHO KRAJE“ A DALŠÍCH STRATEGICKÝCH MATERIÁLŮ OLOMOUCKÉHO KRAJE NA „KONCEPCI ROZVOJE KULTURY A PAMÁTKOVÉ PÉČE OLOMOUCKÉHO KRAJE PRO OBDOBÍ 2017–2020“

4.3.1. Návaznost na „Strategii rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje na období 2015–2020“ a „Tříletý akční plán Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje“

Na „Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje“ schválený v roce 2011 navázala „Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje na období 2015–2020“ a její „Tříletý akční plán Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje“.

„Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje na období 2015–2020“ se zabývá kulturou a památkovou péčí ve dvou svých částech.

V části A–*Analytická část*, bod A.1.2 Vybavenost (veřejné služby), odstavec kultura, popisuje strategie stav kulturní infrastruktury v kraji, knihovny, stavy jejich čtenářů a knižních fondů, kina, divadla, profesionální hudební tělesa a jejich návštěvníky, muzea a galerie, zmíněny jsou významné kulturní akce. Dále se strategie obecně věnuje stavu památkové péče, památkovým objektům, zařízením, rezervacím a zónám. Na závěr přibližuje kulturní organizace zřizované Olomouckým krajem a organizační zařazení oblasti kultury a památkové péče do Krajského úřadu Olomouckého kraje.

V části B.–*Návrhová část* jsou požadavky na kulturu, v části B.1 vize, dlouhodobé priority a cíle; kapitola B.1.1 vize rozvoje – Olomoucký kraj v roce 2027, kde je formulována vize: „Olomoucký kraj bude prosperujícím regionem poskytujícím kvalitní podmínky pro spokojený život obyvatel i pro úspěšné podnikání.“ Mezi jinými je zde formulován požadavek, že „Veřejné služby budou občanům k dispozici v dostupné vzdálenosti a odpovídající kvalitě“; požadavek „Potenciál cestovního ruchu bude efektivněji využitý“ a „Veřejná správa bude efektivně využívat plánovací nástroje a informační a komunikační technologie při řízení rozvoje území a při zajišťování veřejných služeb.“ Veřejné služby, mezi něž kultura financovaná z rozpočtu kraje patří, jsou zde považovány za jeden z faktorů udržení počtu obyvatel kraje: „Na udržení obyvatel (nejen v okrajových částech kraje) má vliv především dostupnost pracovních příležitostí, dále rovněž dostupnost veřejných služeb.“

V další kapitole strategie B.1.2 jsou formulovány dlouhodobé priority a cíle. Mezi klíčovými cíli dlouhodobé priority A. Rozvoj lidských zdrojů jsou požadavky „Zkvalitnit podmínky pro kulturu, sport a volnočasové aktivity obyvatel“ a „Uchovat kulturní dědictví kraje.“ V dlouhodobé prioritě C. Ekonomika a inovace jsou klíčové cíle „Zvýšit kvalitu služeb cestovního ruchu“ a „Zvýšit návštěvnost a délku pobytu návštěvníků v kraji.“

Dlouhodobá priorita E. Udržitelný rozvoj obsahuje klíčový cíl „Uchovat přírodní hodnoty v kraji“, který se částí svého obsahu týká i hlavní činnosti některých příspěvkových organizací zřizovaných krajem.

A mezi cíli dlouhodobé priority F. Efektivní správa území patří „Efektivně hospodařit s veřejnými prostředky kraje i obcí.“

V části B. 2 střednědobé priority a cíle, oblasti podpory je její obsah zpracován v návaznosti na dlouhodobé priority a cíle (což vyjadřuje i jejich číslování) a jde o dílčí témata/cíle, na něž bude kladen důraz v nejbližších letech. Jsou pojímány za území kraje jako za celek, navíc je přidáno zúžení na činnosti v kompetenci kraje, na které bude navázán akční plán.

Střednědobé priority (resp. pouze priority) jsou klíčovými tématy k řešení v období platnosti SROK, tj. v období 2016–2020. Střednědobé cíle stanovují to, čeho se chce v rámci střednědobých priorit na území kraje dosáhnout. Oblasti podpory představují kroky / činnosti / témata, která je třeba realizovat k dosažení střednědobých cílů (u oblastí s územním charakterem bude uvedena vazba na územně plánovací dokumentaci). Oblasti podpory se týkají všech subjektů působících na území kraje. V řadě oblastí je nicméně dostatečný prostor pro činnost kraje. Proto jsou v rámci jednotlivých priorit v návaznosti na oblasti podpory rovněž zdůrazněny hlavní činnosti kraje směřující k dosažení střednědobých cílů. Hlavní činnosti kraje jsou konkretizovány v akčním plánu.

V části B. 2.1 přehled střednědobých priorit s vazbou na dlouhodobou prioritu A. Rozvoj lidských zdrojů je zařazena mezi prioritami, z hlediska kultury klíčová, „**Priorita A.4 Zlepšování podmínek pro kulturní, sportovní a volnočasové aktivity**“.

Priorita řeší zlepšení podmínek pro kulturu a sport, resp. pro volnočasové aktivity obecně. Zaměřuje se na pořádání kulturních a sportovních akcí od mládežnických aktivit až po vrcholový sport či zahraniční spolupráci v kultuře. V rámci priority je také zahrnuto využití areálů škol pro volnočasové aktivity všech občanů.

Priorita je v souladu s dokumenty ČR a EU. Státní kulturní politika ČR obsahuje mimo jiné cíl podporující mezinárodní i regionální mobilitu jednotlivých aktérů v oblasti kultury, podporuje také pořádání významných kulturních akcí. Rozvoj kultury a její potenciál významně řeší „Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví 2014+“.

Cíle (v oblasti kultury):

- Zajistit podmínky pro kulturní aktivity v kraji

Oblasti podpory (v oblasti kultury):

- A.4.1 Pořádání kulturních a sportovních akcí
- A.4.2 Podpora činnosti a infrastruktury subjektů působících v oblasti kultury, včetně organizací zřizovaných Olomouckým krajem
- A.4.3 Zahraniční spolupráce v oblasti kultury
- A.4.8 Využití školských areálů pro volnočasové aktivity občanů

Detailní rozpracování priority A.4 pro roky 2017–2020 je úkolem návrhové části „Koncepce rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017–2020“.

Priorita A.4 je v oblasti kultury provázána s prioritou A.5 Péče o kulturní dědictví, kde jsou prohloubeny aspekty kulturních institucí, a mírně i s prioritou C.3 Rozvoj cestovního ruchu.

Významnou rozvojovou prioritou je „**Priorita A.5 Péče o kulturní dědictví**“.

Péče o kulturní dědictví zahrnuje především činnost kulturních institucí, ale také péči o památky.

Priorita se tak zaměřuje na činnost a rozvoj nejrozličnějších kulturních institucí včetně knihoven a muzeí. Dále klade důraz na podporu významných akcí v Olomouckém kraji a spolupráci v oblasti kultury se zahraničím. Priorita také pamatuje na hmotné stavby, a to prostřednictvím obnovy kulturních památek a drobné architektury místního významu. Důležité je komerční i nekomerční využití kulturních památek.

Priorita a její jednotlivé cíle a oblasti podpory vychází z národních a evropských dokumentů. Koncepce památkové péče v ČR 2011–2016 se zabývá kulturními památkami, přesněji jejich evidencí, ochranou a obnovou. Také „Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví 2014+“ řeší podporu činnosti kulturních institucí, zlepšení ochrany kulturního dědictví, zlepšení podnikání a zvýšení kvality lidských zdrojů.

Priorita je v oblasti podpory kulturních akcí provázána s prioritou A.4 Zlepšování podmínek pro kulturní, sportovní a volnočasové aktivity a mírně i s prioritou C.3 Rozvoj cestovního ruchu.

Cíle:

Uchovat kulturní dědictví a rozvíjet péči o památky

Zlepšit podmínky pro činnost kulturních institucí

Oblasti podpory:

- A.5.1 Propagace a podpora významných kulturních a společenských akcí v Olomouckém kraji
- A.5.2 Podpora činnosti kulturních institucí
- A.5.3 Podpora činnosti knihoven
- A.5.4 Rozvoj muzeí a jejich aktivit, zejména s jejich přesahem do oblasti kultury, vzdělávání a cestovního ruchu
- A.5.5 Zajištění prostor pro uskladnění muzejních sbírek, archeologických nálezů, knihovních fondů a dalších cenných předmětů
- A.5.6 Podpora obnovy kulturních památek a drobné architektury místního významu
- A.5.7 Uchování a dokumentace projevů tradiční lidové kultury
- A.5.8 Podpora kulturní spolupráce v rámci ČR i se zahraničím

Naplňování priority A.5 v nejbližších letech je také detailně rozpracováno v návrhové části „Koncepce rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017–2020“.

Na „Strategii rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje na období 2015–2020“ s konkrétními akcemi navazuje „Tříletý akční plán Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje“ (dále též Akční plán).

Tento Akční plán obsahuje v prioritě A.4 Zlepšování podmínek pro kulturní, sportovní a volnočasové aktivity a prioritě A.5 Péče o kulturní dědictví celkem 12 akcí v předpokládané hodnotě 446 605 441 Kč.

Za nejvýznamnější lze označit akce realizace depozitáře pro Vědeckou knihovnu v Olomouci, záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn, projekt pro využití zámku Žádlovice či projekt Vybudování expozičních prostor a zpřístupnění sbírek Vlastivědného muzea v Olomouci – digitalizace.

4.3.2. Návaznost na „Koncepti rodinné politiky Olomouckého kraje na období 2016–2018“

Vedle Strategie, jejíž vazbou s Konceptí rozvoje kultury jsme se zabývali v předchozí části, vytvořil Olomoucký kraj komplexní dokument „Koncepce rodinné politiky Olomouckého kraje na období 2016–2018“, který v kapitole 4.2. Oblast kultury a volnočasových aktivit popisuje aktuální prorodinná opatření, např. v krajských kulturních příspěvkových organizacích, nebo jejich podporu prostřednictvím dotačních programů kraje.

V návrhové části se kultury a památkové péče týká především kapitola 8.2.2. Priorita 2: Podpora vytváření vhodných podmínek pro fungování rodin a spoluvytváření prostředí přátelského rodině s cílem realizovat formou dotací do infrastruktury opatření zohledňující potřeby členů rodin, např. vytváření tzv. rodinných míst „family pointů“ či dětských koutků, nebo pro budování bezbariérových přístupů do veřejných institucí a objektů. Pomoci také může politika vstupného vstřícného rodině.

V kapitole 8.2.5. je zmíněna potřeba celoplošně informovat veřejnost o opatřeních prorodinné politiky kraje. Také v této oblasti mohou příspěvkové organizace sehrát velmi pozitivní roli.

4.3.3. Návaznost na „Krajský plán vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením Olomouckého kraje na období 2017–2020“

Cílem plánu pro oblast kultury a památkové péče je, aby se osoby se zdravotním postižením mohly bez omezení architektonickými, technickými či jinými bariérami zapojit do širokého spektra kulturního dění, a byly nejen klienty a konzumenty, ale i aktivními tvůrci kulturních hodnot. Realizace plánu proběhne pomocí čtyř opatření, zaměřených na tvorbu haptických modelů kulturních památek, informování veřejnosti o bezbariérových přístupech do objektů a bezbariérových trasách, na podporu zpřístupňování kulturního dědictví účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami či s postižením, možnost vytvořit dotační program podporující odstraňování bariér a zpřístupňování kulturního dědictví v Olomouckém kraji osobám se zdravotním postižením.

Opatření v oblasti prorodinné politiky i plánu vyrovnávání příležitostí jsou uplatněna v návrhové části této Koncepce, zejména v oblasti infrastruktury a přístupnosti krajských kulturních zařízení.

4.4. VYHODNOCENÍ „KONCEPCE ROZVOJE KULTURY A PAMÁTKOVÉ PÉČE OLOMOUCKÉHO KRAJE PRO OBDOBÍ 2014–2016“

4.4.1. Oblast tvorby hmotných podmínek pro činnost příspěvkových organizací

Tato oblast je jednou z klíčových oblastí v péči kraje o kulturní dědictví. V průběhu let 2012–2016, i v dvouletém hodnoceném období, byla dokončena (z minulého koncepčního či volebního období), zahájena, rozpracována a ukončena nebo ještě běží řada investičních akcí v jednotlivých příspěvkových organizacích v oblasti kultury.

Uvedme nejvýznamnější z nich.

Kraj realizoval ve Vlastivědné muzeum v Olomouci – v zámeckém areálu Čechy pod Kosířem v letech 2012–2016 čtyři etapy stavební rekonstrukce a v dubnu 2016 byl slavnostně zahájen provoz a veřejnosti byly otevřeny tři návštěvnické prohlídkové trasy. Momentálně běží čtvrtá etapa této rekonstrukce a připravuje se etapa pátá.

Rada Olomouckého kraje se průběžně po většinu volebního období věnovala otázce záchrany a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn. V červnu 2016 byla schválena příprava projektu „Muzeum Komenského v Přerově – záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn.“ Na projekt byla podána žádost o dotaci z Integrovaného Regionálního operačního programu (IROP) v rámci výzvy č. 21 – muzea.

V Muzeu a galerii v Prostějově například proběhla oprava posuvné střechy pozorovatelny Astronomického oddělení muzea nebo instalace kamerového systému v galerii Špalíček; V Ornitologické stanici ORNIS Muzea Komenského v Přerově byly s využitím dotace SFŽP postaveny voliéry pro trvale handicapované ptactvo, byly provedeny rekonstrukce dvou mostů na hradě Helfštýn; byla sanována okružní hradba Helfštýna či opravena střecha restaurace na Helfštýně.

Ve Vlastivědném muzeu Jesenicka byla vybudována galerie ve druhém patře Vodní tvrze v Jeseníku. Vlastivědné muzeum v Šumperku vypracovalo projektovou dokumentaci na rekonstrukci expozice Lovecko-lesnického muzea na zámku Úsov, a byla zde vybudována nová expozice. Vznikla projektová dokumentace na rekonstrukci kotelny v objektu tzv. robotárny. Dokončila se kompletní revitalizace Vlastivědného muzea v Olomouci včetně rekonstrukce budovy depozitářů a zřízení lapidária. V hlavní budově VMO byly realizovány a otevřeny expozice historická, přírodovědná a etnografická.

Otázka skladových prostor Vědecké knihovny v Olomouci (VKOL) byla průběžně řešena pronájmy externího skladu. Současně byla zahájena příprava projektu výstavby depozitáře VKOL v Hejčíně v rámci projektu IROP.

V roce 2016 byla uzavřena smlouva mezi Zlínským krajem a Olomouckým krajem o pronájmu prostor pro uložení archeologických nálezů, jež jsou v majetku Zlínského kraje, ale jsou uloženy v prostorách Archeologického centra Olomouc.

Byla zpracována studie na využití zámku Žádlovice pro kulturně společenské účely.

4.4.2. Oblast sbírkové, výstavní a prezentační činnosti

Ve sledovaném období se uskutečnila v rámci hlavní činnosti příspěvkových organizací v oblasti kultury řada krátkodobých výstav jak vlastní produkce, tak převzatých. Vedle těchto výstav vzniklo několik významných expozic.

Ve Vlastivědném muzeu Jesenicka byla v červenci 2014 otevřena nová stálá expozice Spirála času Země. Projekt nových expozic v Muzeu a galerii v Prostějově byl zahájen, ale po zjištění napadení objektu dřevomorkou byl odložen kvůli celkové rekonstrukci podlah v místnostech plánované expozice. Byla zřízena nová expozice v Lovecko-lesnickém muzeu v Úsově (Vlastivědné muzeum v Šumperku).

Vlastivědné muzeum v Olomouci jako správce zámku Čechy pod Kosířem zde v dubnu 2016 otevřelo 3 návštěvnické prohlídkové trasy. Deset místností jižního křídla zámku bylo na základě archivních materiálů navraceno do podoby z přelomu 19.–20. století. Expozice je doplněna největším souborem originálních děl Josefa Mánesa, který zde dlouhá léta tvořil. Veřejnosti je prezentován i unikátní anglický park. Samostatnou prohlídkovou trasou je Muzeum filmů Zdeňka a Jana Svěrákových. Za necelý rok otevření navštívilo zámek a park na 33 573 návštěvníků, z toho 29 tis. na samotných prohlídkách zámku.

Z významných výstavních počinů tohoto muzea připomeňme výstavu k 750. výročí narození Karla IV. České korunovační klenoty na dosah / Doba Karla IV. na Olomoucku nebo výstavu František Josef I. v Olomouci.

Olomoucký kraj vydal knihu Svědkové starých časů. 111 unikátů ze sbírek Olomouckého kraje, představující výběr atraktivních, profilujících a unikátních předmětů ze sbírek a fondů pamětových institucí zřizovaných Olomouckým krajem. Populárně-naučná publikace, podložená odbornými znalostmi pracovníků jednotlivých organizací, má 280 stran a náklad 1000 kusů. V listopadu 2016 bylo vytištěno 2. upravené vydání knihy a dáno do distribuce.

Bohatou publikační činností se úspěšně prezentovaly i příspěvkové organizace. Za všechny uvedme, že Vědecká knihovna v Olomouci vydala k 450. výročí svého založení dvě výpravné, hodnotné, mimořádně zdařilé a přínosné publikace Chrám věd a múz – katalog výstavy a Chrám věd a múz – dějiny Vědecké knihovny v Olomouci. Mezi úspěšné ediční počiny patří i rozsáhlá biografická encyklopedie Osobnosti Olomouckého kraje, vydaná v roce 2016 Vlastivědným muzeem v Olomouci.

Pravidelně se též prezentuje Archeologické centrum v Olomouci, které u příležitosti 750 let od narození Karla IV. vydalo publikaci TEPENEC. Karlův hrad – mizející památka.

Mezi periodiky zmiňme důležitý sborník Severní Morava, vydávaný v gesci Vlastivědného muzea v Šumperku.

Příspěvkové organizace zřizované Olomouckým krajem mezi sebou spolupracují zejména na výstavách formou krátkodobých i dlouhodobých zápůjček a výpůjček sbírkových předmětů. Realizovalo se i množství společných výstav. Mezi nejvýznamnější co rozsahu i obsahu patřila např. výstava Chrám věd a múz k 450. výročí založení Vědecké knihovny v Olomouci, na níž knihovna dlouhodobě a úzce spolupracovala s Vlastivědným muzeem v Olomouci.

Na druhé straně existuje neustále prostor pro spolupráci, např. v oblasti restaurování a konzervace, v oblasti propagace, v řešení otázky ukládání specifických skupin sbírkových předmětů (např. archeologických nálezů).

Vědeckovýzkumná činnost se odráží v publikačních výstupech pracovníků příspěvkových organizací i v prezentační činnosti. Příkladem může být např. již zmíněná výstava k 450. výročí Vědecké knihovny; katalog výstavy i publikace věnovaná historii knihovny jsou recenzovanými publikacemi. Výzkumné úkoly v oblasti tradiční lidové kultury se odrazily např. v zápisech nehmotných statků tradiční lidové kultury do Seznamů nemateriálních statků tradiční lidové kultury Olomouckého kraje i České republiky.

Plnění úkolů v této oblasti je ovšem potřeba vidět jako dlouhodobé a průběžné, na tomto poli mají všechny příspěvkové organizace rezervy.

Příspěvkové organizace ve své činnosti posílily práci s věkovými a zájmovými skupinami. Koncepte rodinné politiky Olomouckého kraje a jejího Akčního plánu definovala konkrétní úkoly pro příspěvkové organizace v oblasti práce s rodinami s dětmi. Výsledkem byly např. speciální výstavy zaměřené na děti nebo specifické muzejní programy. Vlastivědné muzeum v Olomouci posílilo edukační pracoviště, které připravilo vlastní web pro školy.

Některé typy výstav mapovaly činnost specifických zájmových společenských skupin. Vedle nich proběhla i řada speciálně zaměřených lektorských programů, kurzů, workshopů či přednášek.

Práci s nejmladší generací naopak doplnila i činnost zaměřená na seniory. Ti např. mohli využít Senior pas pro vstup do muzeí nebo se seznámit s provozem počítačů na kurzech ve Vědecké knihovně; ve Vlastivědném muzeu v Olomouci probíhala Univerzita třetího věku.

Zvlášť je třeba uvést, že ve Vlastivědném muzeu v Šumperku od 1. ledna 2016 vzniklo Muzejíčko, což je specifické interní zařízení pro rodiny s dětmi, děti a mládež. Celé přízemí východního křídla je využíváno výlučně na výstavy určené dětem, na programy pro děti, dílny a další aktivity. Nově je zde zřízena i speciální místnost určená pro kojení, vybavená mikrovlnnou troubou, ohřívači lahví a pultem na přebalování.

Příspěvkové organizace dle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, průběžně realizovaly celkovou inventarizaci jednotlivých sbírek a podsbírek, spojenou s opravami a doplňováním Centrální evidence MK ČR a muzejní evidence I. i II. stupně, tak aby byl dodržen zákonem stanovený limit celkové inventury sbírky muzeí.

Významnými úspěchy muzeí Olomouckého kraje bylo získání řady ocenění, mimo jiné v národní muzejní soutěži Gloria musaealis. Expozice Vlastivědného muzea Jesenicka Čarodějnické procesy na Jesenicku v 17. století získala za rok 2011 v této soutěži 2. místo v kategorii Muzejní výstava roku, v roce 2013 Cenu veřejnosti Olomouckého kraje a cenu Nadace za Olomouc krásnější.

Za rok 2012 získalo Cenu Gloria musaealis v kategorii Muzejní výstava roku Vlastivědné muzeum v Olomouci za výstavu Příroda Olomouckého kraje. O rok později za stálou expozici Spirála času Země získalo 3. místo v této kategorii opět Vlastivědné muzeum Jesenicka. Expozice archeologie a historie Jesenicka byla nominována Cenu Grand prix architektů.

Cenu České národopisné společnosti získala etnografická expozice Vlastivědného muzea v Olomouci s názvem Od kolébky do hrobu, která byla veřejnosti zpřístupněna v prosinci 2013. Nejčerstvější ocenění obdrželo Vlastivědné muzeum v Olomouci v soutěži Gloria musaealis za rok 2016. Za zámeckou expozici v Čechách pod Kosířem získalo 3. místo v kategorii Muzejní počin roku.

Expozice Příroda Olomouckého kraje ve Vlastivědném muzeu v Olomouci získala 1. místo v soutěži Gloria musaealis v kategorii Muzejní výstava roku 2012. Autor: Pavel Rozsival.

4.4.3. Organizační stránka činnosti příspěvkových organizací

Základem sítě organizací zřizovaných Olomouckým krajem v oblasti kultury byly organizace, které přešly do zřizovatelské funkce kraje z působnosti Ministerstva kultury ČR, respektive zaniklých okresních úřadů. Aktuálně existující struktura v oblasti muzeí respektuje územní dělení kraje na bázi bývalých okresů a ukázala se jako zcela funkční jak z hlediska řízení těchto organizací, tak i z hlediska jejich působnosti. Přesto se v některých případech projevila nutnost dalších dílčích změn.

Ve sledovaném období k zeštíhlení a zefektivnění struktury příspěvkových organizací sloučením Lidové hvězdárny s Muzeem Prostějovska v Prostějově.

Jedním z úkolů minulé Koncepce kultury byl úkol změnit organizační formu Archeologického centra Olomouc. V této věci vytvořená pracovní skupina však Radě Olomouckého kraje navrhla, aby Archeologické centrum Olomouc bylo ponecháno jako příspěvková organizace a Rada Olomouckého kraje toto řešení schválila.

Trvalým, ale každoročně aktualizovaným úkolem je vzdělávání pracovníků příspěvkových organizací. Vzdělávání pracovníků muzeí probíhalo ve dvou rovinách. Pravidelně probíhala

školení, semináře a vzdělávání zaměřené na správu a provoz. Vedle toho měly jednotlivé příspěvkové organizace sestavené samostatné plány vzdělávání, zaměřené na posílení odborné stránky činnosti pracovníků.

Ředitelé příspěvkových organizací od roku 2015 vyhotovují roční plán svého vzdělávání, který ve smyslu Zásad řízení je směřován k naplnění povinnosti ředitele prohlubovat si kvalifikaci k výkonu sjednané práce. Vedle toho si může ředitel zvyšovat kvalifikaci.

V této oblasti je ovšem řada rezerv a možností dalšího posílení vzdělávacího procesu pracovníků příspěvkových organizací.

Věcně příslušný odbor řešil majetkoprávní otázky objektů v majetku kraje ve správě příspěvkových organizací s konkrétními organizacemi po celé hodnocené období.

Refektář areálu bývalého premonstrátského kláštera Olomouc – Klášterní Hradisko (správce Vlastivědné muzeum v Olomouci) byl odprodán Vojenské nemocnici (České republice), objekt domu Vodární ulice č. 399 byl odprodán soukromému zájemci.

Ve věci tzv. Bezručových domků v Kostelci na Hané, které jsou ve správě Muzea a galerie v Prostějově byl zpracován více variantní projekt. V červnu 2017 rozhodla Rada Olomouckého kraje o rehabilitaci tzv. červeného domku, v němž bude vybudována expozice věnovaná P. Bezručovi, a demolici druhého, tzv. bílého domku.

Expozice v zámku Čechy pod Kosířem (Vlastivědné muzeum v Olomouci). Autor: Pavel Rozsívál.

Věcně příslušný odbor řešil také otázku získání části objektu tzv. robotárny v Šumperku jako depozitáře sbírkových předmětů pro Vlastivědné muzeum. Objekt spravuje nyní Hasičský sbor ČR. Projekt je zatím ve stádiu záměru.

Nově realizovaným záměrem je možnost odkoupení či směny rodného domu Vincenze Priessnitze, který je ve vlastnictví města Jeseník a jeho dvoutřetinovou část užívá na základě nájemní smlouvy Vlastivědné muzeum Jesenicka.

Olomoucký kraj usiluje jednáním s Arcibiskupstvím olomouckým o dlouhodobý pronájem či směnu objektu Vodní tvrze pro sídlo Vlastivědného muzea Jesenicka.

Regionální centrum pro tradiční lidovou kulturu při Vlastivědném muzeu v Olomouci je pověřeno funkcí informačního, školicího a metodického pracoviště pro území Olomouckého kraje. Na pozici pracovníka Regionálního centra byl zřízen plný pracovní úvazek.

V roce 2014 byla ustavena pracovní skupina Olomouckého kraje pro tradiční lidovou kulturu, která se pravidelně schází. Rada Olomouckého kraje schválila pravidla pro tvorbu Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury a byl zřízen tento seznam, na který byl jako první zapsán nemateriální statek „Tradiční léčebné procedury a odkaz Vincenze Priessnitze“, který byl na návrh kraje zapsán i na Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky. Tento statek se v roce 2016 ucházel o zápis do Evropského dědictví. Rada Olomouckého kraje také schválila pravidla pro udělení titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje, titul byl udělen již pěti osobnostem tradiční lidové kultury.

4.4.4. Podpora a propagace kulturních aktivit v Olomouckém kraji

Olomoucký kraj během sledovaného období podpořil velkou a pestrou směsicí kulturních projektů nejrůznějšího charakteru – folklorní festivaly a slavnosti, pěvecké či taneční soutěže, koncerty, přehlídky, filmové festivaly i tvorbu filmů, které se natáčely v kraji, knihy či časopisy, které v kraji vycházejí nebo se jej týkají, sochy atp.

Podpora kraje se projevovala finančně i morálně. Vedle peněžní pomoci řadu akcí a projektů svou záštitou či osobní účastí podpořili hejtman kraje, jeho náměstci nebo členové Rady Olomouckého kraje.

Kulturní akce byly také podporovány pravidelnou propagací na stránkách měsíčníku Olomoucký kraj, na webových stránkách Olomouckého kraje, prezentací přehledu konaných kulturních akcí na webu a jeho průběžnou aktualizací či bigboardovou reklamou na budově krajského úřadu. Velký ohlas měly speciální obrazové přílohy měsíčníku Olomoucký kraj v únoru 2013 Divadla Olomouckého kraje a březnu 2013 Kulturní organizace zřizované Olomouckým krajem.

Propagace kulturních akcí, do nichž je kraj zapojen, probíhá také na webovém Turistickém informačním portále kraje (ok-tourism.cz), který zajišťují zájmová sdružení Střední Morava – Sdružení cestovního ruchu a Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu, podporovaná finančními prostředky Olomouckého kraje. Olomoucký kraj se také přímo spolupodílí na realizaci některých kulturních akcí.

Kulturní akce jsou také částečně podporovány prostřednictvím dotačního titulu Nadregionální akce cestovního ruchu, jehož administrátorem je oddělení cestovního ruchu a vnějších vztahů, odboru tajemníka hejtmána. Finanční alokace dotačního titulu je 1,5 mil. Kč ročně.

Za samostatný způsob podpory a propagace kulturních akcí je také možné považovat každoroční udělování Ceny Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury, které probíhá za velkého zájmu veřejnosti; oceňovány byly nejvýznamnější osobnosti, soubory, projekty a počiny v oblasti kultury. Se stále intenzivnějším zájmem se setkává hlasování o Cenu veřejnosti za přínos v oblasti kultury.

V letech 2014–2016 byla také udělována Cena hejtmána za přínos v oblasti kultury. (V roce 2014 proběhlo předávání v Prostějově, v posledních dvou letech v Olomouci.)

Specifickou cenou Olomouckého kraje je i titul Mistr tradiční rukodělné výroby, o jehož udělování rozhodla Rada Olomouckého kraje v červnu 2014; i touto formou je posilován zájem veřejnosti o tradiční lidovou kulturu.

V letech 2014–2015 byly finanční příspěvky a dotace z rozpočtu Olomouckého kraje v oblasti kultury poskytovány několika dotačními programy: Finanční příspěvky do 25 000 a 30 000 Kč, Významné projekty Olomouckého kraje, program Podpora kulturních aktivit v Olomouckém kraji, Přímá podpora významných kulturních akcí, program Obnova kulturních památek v Olomouckém kraji, program Obnova staveb drobné architektury místního významu v Olomouckém kraji, Program podpory stálých profesionálních divadelních scén a symfonických orchestrů v územním obvodu Olomouckého kraje a podpora slavnostních koncertů k 28. říjnu.

Mezi nejvýznamnější akce podporované z rozpočtu kraje patřily a patří např. festival Blues Alive Šumperk, Mezinárodní hudební festival Dvořákova Olomouc, Divadelní Flora Olomouc, Academia film Olomouc, Mezinárodní varhanní festival Olomouc, Podzimní festival duchovní hudby Olomouc, Československý jazzový festival Přerov, Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu, festival poezie Wolkrův Prostějov či Mezinárodní Schubertova soutěž pro klavírní dua. Podporována je i celoroční činnost některých souborů, za všechny zmiňme např. Divadlo Tramtarie a společnost DW7 z Olomouce.

V roce 2016 kraj dotace v kulturní a památkové oblasti soustředil do dvou dotačních programů. V oblasti kultury to byl „Program podpory kultury v Olomouckém kraji“ s dvěma dotačními tituly: poprvé byl vyhlášen na roky 2016–2018 dotační titul „Víceletá podpora významných kulturních akcí“; v každém roce tohoto tříletí byla pro žadatele alokována suma 11 milionů Kč. Z těchto prostředků jsou podporovány mimořádné a dlouhodobě realizované významné kulturní akce a aktivity, zvláště důležité pro rozvoj kultury v Olomouckém kraji. Druhým dotačním titulem v uvedeném programu byl titul „Podpora kulturních aktivit“.

Klíčem podpory Olomouckého kraje kulturním projektům je mimo jiné jejich krajský rozměr a rovnoměrný rozvoj kraje. Podporovány jsou projekty přínosné pro obyvatele našeho kraje a ty, se kterými přicházejí občané kraje; při rozhodování je jedním z kritérií místo konání akce a její dosah. Kraj se snaží podpořit co nejširší spektrum akcí pořádaných obcemi či jejich příspěvkovými organizacemi, zájmovými sdruženími, spolky, kluby i jednotlivci. Z dotačních programů a dotačních titulů kraj dotoval a dotuje celoroční činnost i jednotlivé projekty.

Součástí smluv uzavíraných krajem s příjemci na poskytnutí dotace jsou i povinnosti příjemce týkající se propagace kraje jako poskytovatele, které jsou součástí vyúčtování a vyhodnocení jednotlivých poskytnutých dotací.

Byla vytvořena a je průběžně aktualizována databáze příjemců dotací, plnění smluvních závazků je součástí vyhodnocování žádostí konkrétních žadatelů a příjemců.

Kulturní instituce kraje a jejich činnost, kulturní akce a projekty kraje a podporované krajem jsou zařazovány do produktových balíčků a propagačních akcí v oblasti cestovního ruchu, včetně publikací.

Přesto příspěvkové organizace kraje v oblasti kultury i obce v Olomouckém kraji volají po všestranném posílení propagace kultury a kulturních organizací v kraji. Je uvedené mezi prioritami dalšího rozvoje kultury v kraji.

Laureáti Cen Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury za rok 2016. Foto: archiv Olomouckého kraje.

4.5. VYHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ AKTUÁLNÍHO KULTURNÍHO DĚNÍ, ČINNOSTI KULTURNÍCH ORGANIZACÍ A KVALITY A STAVU KULTURNÍHO PROVOZU NA ÚZEMÍ OLOMOUCKÉHO KRAJE

Městům a obcím s pověřeným obecním úřadem a také významným kulturním institucím v Olomouckém kraji, včetně příspěvkových organizací zřizovaných krajem byl rozeslán dotazník mapující jejich pohled na současný stav kultury a památkové péče v Olomouckém kraji. Dotazník se ptal, kde oslovení vidí silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení kultury a památkové péče v Olomouckém kraji, co považují respondenti za hlavní priority rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017–2020. Další otázky byly směřovány spíše do podrobnějšího vnímání a hodnocení aktuálního kulturního dění, kulturních organizací a kvality a stavu kulturního provozu na území kraje, systému krajských dotačních programů v oblasti kultury a památkové péče.

Vedle identifikace silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb měli respondenti ze svého pohledu označit pět hlavních priorit rozvoje kultury a památkové péče v Olomouckém kraji pro období 2017–2020. Navržené hlavní priority lze rozdělit do několika skupin. Za klíčový lze označit požadavek na posílení vnímání důležitosti kultury, včetně lidových tradic a péče o kulturní dědictví jako rozvojového potenciálu Olomouckého kraje. Obce požadují pokračování v dotačních programech a posílení financí pro všechny instituce, zejména však ty plnící regionální funkce.

Nepřehlédnutelné je volání po posílení všestranné a společné propagace kulturních akcí a projektů a hlavně po koordinaci kulturních projektů mezi institucemi, obcemi a regiony. Je potřebné vnímat i snahu, aby kraj podpořil vzdělávání na základních a středních školách, využívající muzejní programy se zaměřením na regionální dějiny a tradice.

Klíčovou potřebou je využití moderních komunikačních a informačních technologií v každodenním kulturním provozu.

Obce, kulturní instituce i odborná veřejnost zmiňují i požadavek obnovit na krajském úřadě věcně příslušný odbor pro kulturu a památkovou péči.

Podle názoru obcí, kulturních institucí i odborné veřejnosti současný stav sítě kulturních zařízení na území Olomouckého kraje určitě a spíše odpovídá potřebám obyvatel kraje a jeho návštěvníků.

Za nejdůležitější pro nabídku kulturních akcí v kraji označily obce několikrát kulturní domy obcí a měst, které jsou v malých obcích často jedinou kulturní institucí. Vedle toho pak méně byla zmíněna divadla, kina, knihovny a síť muzeí a galerií. Z konkrétních institucí byly za nejdůležitější pro kulturní nabídku v kraji označeny např. Moravské divadlo v Olomouci, Moravská filharmonie v Olomouci, Muzeum umění Olomouc, Vlastivědné muzeum v Olomouci a Muzeum Komenského v Přerově.

Většinově v kraji mezi kulturními zařízeními žádné nechybí. Menšina obcí postrádá krajskou galerii a některým chybí kulturní inkubátor či start-up jako místo rozvoje začínajících umělců. V Jeseníku postrádají multifunkční letní divadlo a kino, v Zábřehu požadují prostory pro výchovu dětí a mládeže ke kulturním tradicím a v Olomouci volají po doplnění Muzea umění Olomouc o dostavbu Středoevropského fóra.

Jednou z překážek častějších návštěv obyvatel Olomouckého kraje kulturních zařízení a akcí je většinou obtížná dopravní dostupnost, vedle ní nedostatek finančních prostředků na kulturu a mnohým možná vadí nedostatek volného času; překážkou může být zčásti i špatná propagace. Naopak pořadatele a účinkující jistě potěší, že důvodem, který by bránil návštěvám kulturních akcí, není jejich nízká kvalita.

Lidem v Olomouckém kraji by v častějších návštěvách kulturních zařízení a jejich akcí na prvním místě možná pomohlo snížení cen vstupného a zlepšení dopravní obslužnosti; překvapivě zabodovalo zajištění hlídání dětí.

Jak bylo uvedeno, vidí respondenti překážku častějších návštěv kulturních akcí v kvalitě jejich propagace. Konkrétnějším hodnocením kvality nabídky kulturních programů zjišťujeme, že lepší je propagace divadelních představení, koncertů vážné i populární hudby a nejlepší je propagace nabídky kin. **Dobrá a průměrná je ve velké většině kvalita propagace v případě vzdělávacích akcí, nabídky muzeí, galerií a knihoven.**

Také forma propagace kulturních akcí a programů byla jednou z otázek. Nepřekvapivým zjištěním je, že obce volají po moderních komunikačních způsobech a jsou jednoznačně pro využití sociálních sítí při propagaci kulturních akcí, webových stránek obce, ale i specializovaných webů; mírně překvapivá je o něco nižší, ale přesto jednoznačná, podpora mobilním aplikacím. Vedle moderních technologií by však měly být využívány také tradiční techniky a formy propagace (plakáty a letáky, inzerce v tisku, obecní zpravodaje, obecní rozhlas a určitě i měsíčník Olomoucký kraj). Nižší podporu mají jen direct maily a běžný denní tisk.

Z odpovědí plyne doporučení založit specializovaný web zaměřený na propagaci kulturních akcí v kraji doplněný o mobilní aplikaci.

Obce znají a většinou i žádají o dotace z dotačních programů Olomouckého kraje v oblasti kultury a památkové péče. Systém dotačních programů Olomouckého kraje v oblasti kultury a památkové péče potřebám žadatelů a pořadatelů kulturních akcí podle četnosti odpovědí spíše a určitě vyhovuje. Pozornost si mj. zaslouží názor zmiňující zvýšení administrativní náročnosti a složitosti dotačního procesu.

Výši dotací poskytovaných z rozpočtu Olomouckého kraje prostřednictvím dotačních programů v oblasti kultury a památkové péče považuje za spíše nedostatečnou a určitě nedostatečnou většina respondentů.

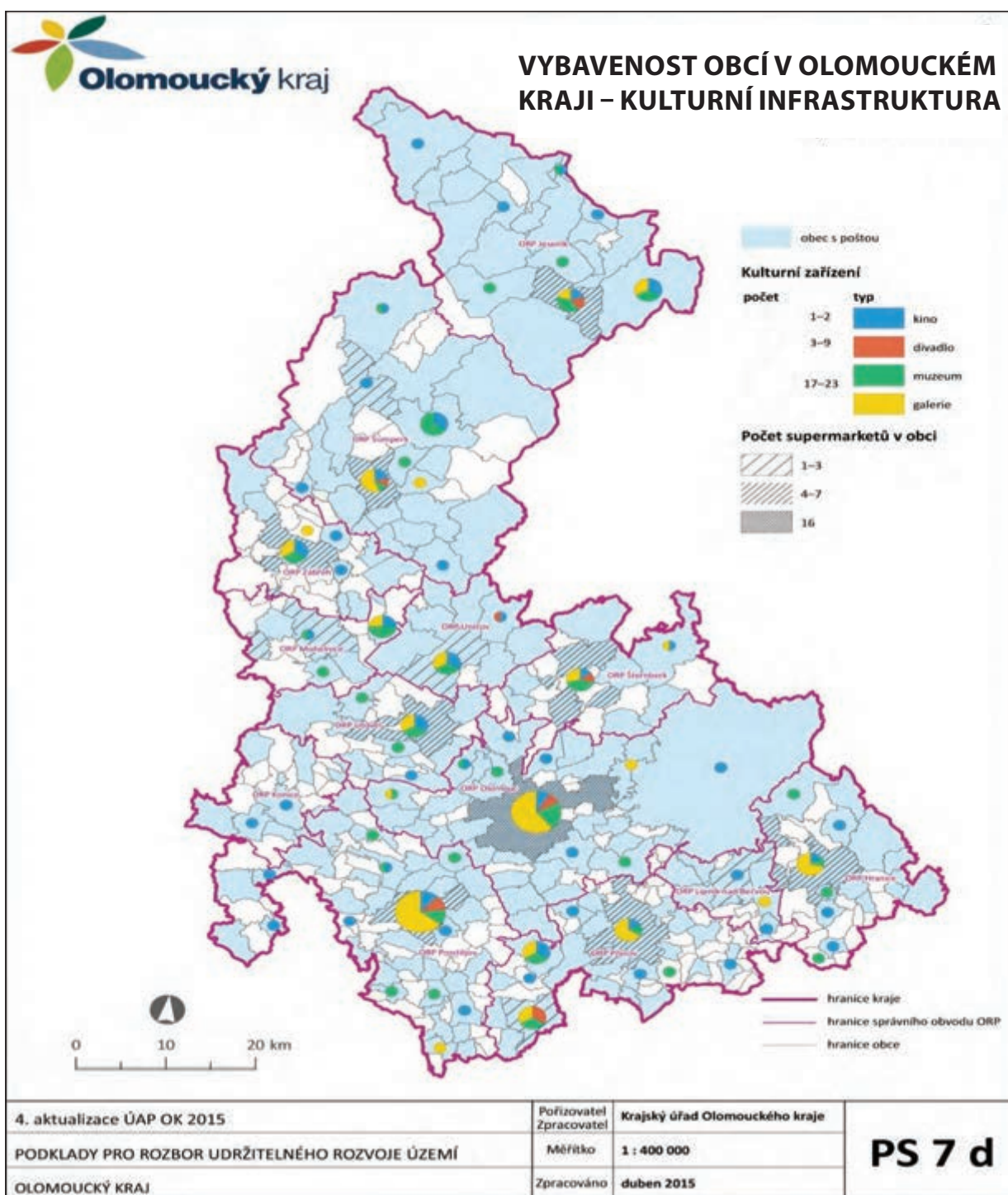
Hlavní priority rozvoje kultury a památkové péče v Olomouckém kraji pro období 2017–2020 z pohledu obcí v Olomouckém kraji

1.	Posílit vnímání kultury jako hmotného i nehmotného klenotu, o který je nutno řádně pečovat, rozvíjet jej a plně předávat dalším generacím, podporovat činnost kulturních institucí v obci i kraji. Klást důraz na rovnoměrný rozvoj kultury a stejnoměrné kulturní nabídky ve všech částech kraje, včetně okrajových území regionu. Pečovat o hmotné kulturní dědictví.
2.	Prostřednictvím dotačních programů trvale přispívat na projekty živé kultury a na obnovu památek.
3.	Posílit všestrannou a společnou propagaci a podporu kulturních akcí a projektů, památek i kulturního dědictví v kraji.
4.	Koordinovat kulturní projekty mezi jednotlivými obcemi a regiony kraje.
5.	Všestranně podporovat a propagovat tradiční lidovou kulturu a aktivity s ní spojené, využít těchto tradic k posílení vazby a sounáležitosti občanů se svými obcemi a krajem. Výchova obyvatel ke kulturním hodnotám a tradicím.
6.	Rozšířit a posílit využití moderních komunikačních a informačních technologií, vedoucích k větší návštěvnické atraktivitě kulturních institucí a památek i jejich efektivnější správě.
7.	Podpořit aktivity škol a mládežnických spolků souvisejících s poznáváním či mapováním regionálních kulturních hodnot, památek a událostí.
8.	Posílit finanční podporu Olomouckého kraje pro regionální kulturní instituce (především Moravské divadlo Olomouc, Moravská filharmonie Olomouc, Divadlo Šumperk).
9.	Obnovit odbor kultury a památkové péče KÚOK s ohledem na význam samotného oboru ve vztahu ke kulturnímu bohatství v kraji.

Obce Olomouckého kraje vnímají kulturu jako silný a potřebný faktor celkové rozvoje regionu. Jejich priority v této oblasti se v řadě míst překrývají s prioritami dalších aktérů působících na tomto poli. Jsou zohledněny v návrhové části Koncepce.

Také příspěvkovým organizacím zřizovaným Olomouckým krajem v oblasti kultury byl rozeslán dotazník mapující na prvním místě jejich pohled na současný stav kultury a památkové péče v Olomouckém kraji, za druhé pak pohled na stav a aktuální problémy sítě kulturních organizací zřizovaných krajem jako celku, za třetí pohled na strategické úkoly konkrétních příspěvkových organizací v jednotlivých oblastech jejich činnosti (např. sbírkotvorná činnost, vědeckovýzkumné úkoly, prezentační a publikační činnost, práce s návštěvníky, při řešení majetkových otázek, vzdělávání pracovníků, při spolupráci s ostatními příspěvkovými organizacemi a dalšími partnery, v oblasti tradiční lidové kultury apod.) a za čtvrté názor příspěvkových organizací na systém krajských dotačních programů. Dotazník se ptal, co považují respondenti za hlavní priority rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017–2020, kde vidí silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení současného stavu kultury a památkové péče v Olomouckém kraji.

Obesláno bylo sedm příspěvkových organizací, nazpět se vrátil stejný počet vyplněných dotazníků.

Vybavenost obcí v Olomouckém kraji – kulturní infrastruktura.

Pramen: územně analytické podklady Olomouckého kraje 2015.

Oslovené organizace měly ze svého pohledu označit pět hlavních priorit rozvoje kultury a památkové péče v Olomouckém kraji pro období 2017–2020.

Navržené hlavní priority lze rozdělit do několika skupin. Za klíčový lze označit požadavek posílit pozitivní vnímání kultury a péče o kulturní dědictví jako klenotu, o který je třeba pečovat a rozvíjet jej rovnoměrně na celém území našeho regionu.

Za jeden z nejdůležitějších požadavků je třeba označit potřebu všestranného finančního posílení všech oblastí činnosti příspěvkových organizací. Organizace volají po posílení všestranné a společné propagace kulturních akcí a projektů a hlavně po koordinaci kulturních projektů mezi organizacemi, ale i s městy, obcemi a dalšími institucemi, např. s vysokými školami. Je nutné také vnímat snahu, aby kraj podpořil vzdělávání na základních a středních školách zaměřené na regionální dějiny a tradice využívající k výuce muzea a jejich sbírky. Uvědomují si též potřebu využití moderních komunikačních a informačních technologií v každodenním kulturním provozu. Nepřehlédnutelný je požadavek obnovit odbor kultury a památkové péče jako organizační jednotku krajského úřadu.

Níže uvedené priority jsou zohledněny v návrhové části Koncepce.

Hlavní priority rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017–2020 z pohledu příspěvkových organizací zřizovaných krajem v oblasti kultury

1.	Zajistit kvalitní péči o kulturní dědictví. Soustředit zaměření v hlavní činnosti na sbírky a budování sbírkových fondů, včetně prostorového zajištění (akvizice, tezaurace, restaurace, konzervace, prezentace), zřízení speciálního „sbírkového“ dotačního titulu, důraz na kvalitní výstavy a expozice.
2.	Zajistit dostatek finančních prostředků na všechny oblasti činnosti kulturních institucí zřizovaných krajem (provoz, investice, platy) i na propagaci jejich činnosti.
3.	Zaměřit se na specifické návštěvnické skupiny, zejména rodiče s dětmi. Usnadnit přístup handicapovaným do památkových objektů ve vlastnictví Olomouckého kraje.
4.	Zastavit trend komercializace kultury, zejména v oblasti muzejnictví.
5.	Zacílit na rozšíření digitalizace sbírkových předmětů, zajistit její financování a metodiku.
6.	Kooperace a společné projekty příspěvkových organizací v kultuře ve všech oblastech jejich činnosti, důraz na marketing a propagaci v kultuře a cestovním ruchu, včetně webů a sociálních sítí (též např. propagační materiál všech muzeí v kraji, virtuální prohlídky, virtuální katalogy sbírek).
7.	Propojení výuky na základních a středních školách s činnostmi muzeí, rozšíření výuky o muzejní výuku v oblasti regionálních dějin.
8.	Zvýšit prestiž kultury a jejích pracovníků, podobně jako je tomu u školství.
9.	Koncepčně vyřešit problém ukládání archeologických nálezů v majetku kraje, včetně možnosti vybudování archeoskanzenu.
10.	Průběžně rozvíjet odborný potenciál pracovníků příspěvkových organizací.
11.	Obnovit samostatný věcně příslušný odbor kultury a památkové péče.
12.	Vyřešení majetkoprávní situace části objektů užívaných příspěvkovými organizacemi.
13.	Vytvořit systém „Olomoucké muzejní karty“, umožňující celoroční vstup do muzeí Olomouckého kraje.

4.6. SWOT ANALÝZA

V následující části jsou identifikovány silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení kultury a památkové péče v Olomouckém kraji. Zpracovaná SWOT analýza vychází z dat zjištěných v kraji při dotazníkovém šetření mezi obcemi, odbornou veřejností a příspěvkovými organizacemi.

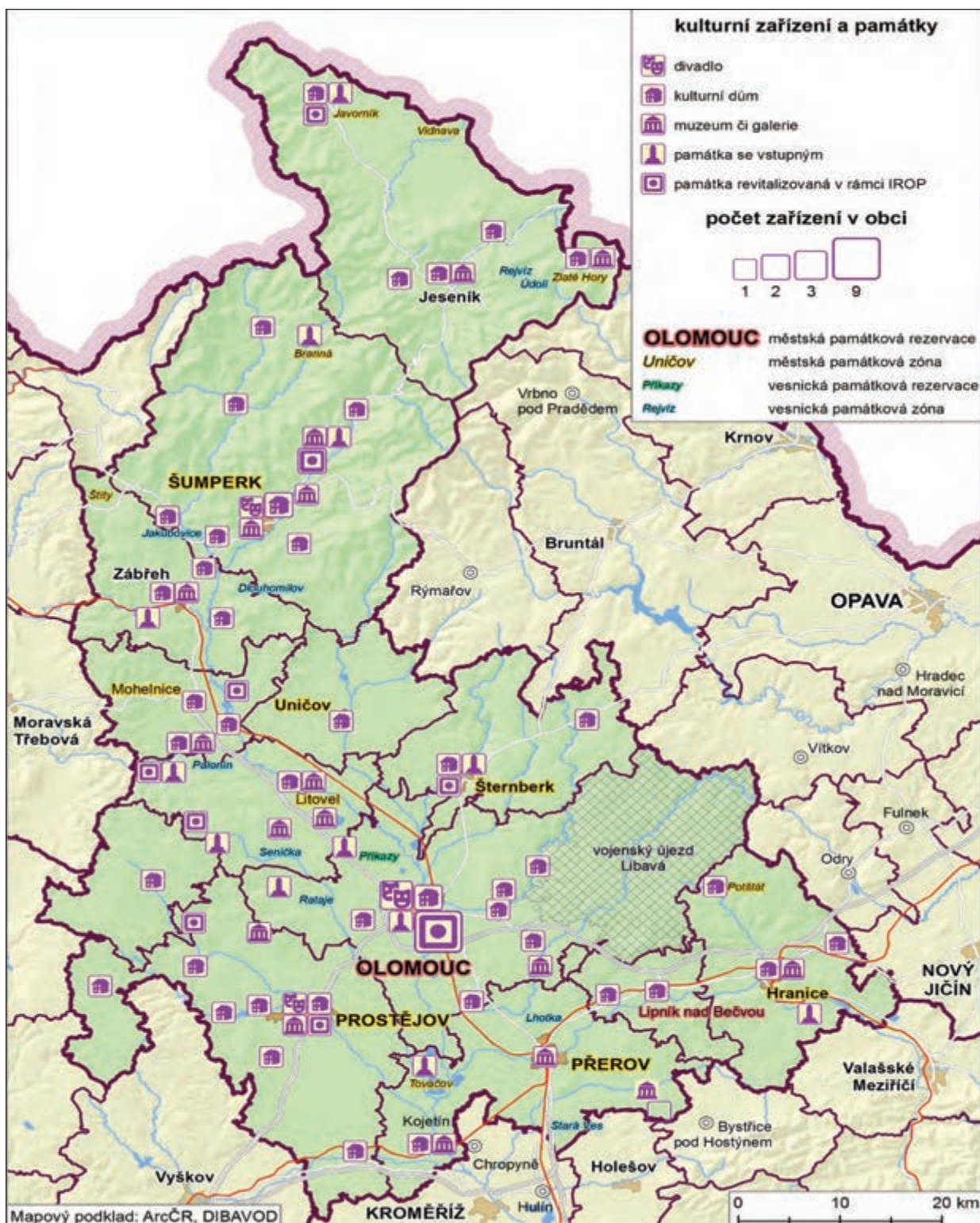
V N I T Ř N Í P R O S T Ř E D Í	Silné stránky		Slabé stránky
	<p>1. Množství stabilních kulturních zařízení různých zřizovatelů v kraji s dlouhou tradicí, značným odborným potenciálem a pravdivými, bezpečnými a kvalitními službami; zařízení propojených s děním v regionech, zaměřenými na všechny populační skupiny včetně handicapovaných občanů a rodin s dětmi.</p> <p>2. Značný kulturní potenciál území bohatého na hmotné i nehmotné kulturní dědictví (památky UNESCO, Národní kulturní památky, památky Evropského dědictví, Kulturní památky, památkové rezervace a památkové zóny a lidové tradice). Aktivní podpora rozvoje tradiční lidové kultury v kraji.</p> <p>3. Každoroční podpora pestré škály jednoletých i víceletých kulturních projektů a akcí prostřednictvím krajských dotačních programů včetně podpory regionálních funkcí knihoven, divadel a symfonického orchestru.</p> <p>4. Možnost navýšení finančních prostředků určených na tyto dotační programy.</p> <p>5. Široká propagace kulturního dění a dobrá informovanost občanů, pozitivní vnímání udělování Cen Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury.</p> <p>6. Zřetelný zájem části veřejnosti o kulturní aktivity na území kraje, aktivní zapojení obyvatel do realizace kulturních projektů.</p> <p>7. Zájem kraje řešit vlastnickou situaci části krajských příspěvkových organizací.</p> <p>8. Možnost rozvoje muzejní pedagogiky a propojení muzejních programů se vzdělávacími programy základních a středních škol.</p>		<p>1. Dlouhodobá stagnace výše provozního příspěvku kulturních organizací zřizovaných krajem, snižování příspěvku určeného na hlavní činnost příspěvkových organizací, nedostatečné finance na nenárokové složky platů.</p> <p>2. Špatný stav části kulturních objektů v kraji, daný nedostatkem financí na jejich údržbu a obnovu; chybějící bezbariérové přístupy.</p> <p>3. Nízká provázanost propagace a marketingu akcí v oblasti cestovního ruchu a kultury.</p> <p>4. Chybějící projekt digitalizace sbírek v krajských příspěvkových organizacích, absentující metodika digitalizace, nedostatečné technické vybavení i nízké personální zabezpečení.</p> <p>5. Neexistence dotačního programu specificky zaměřeného na akvizici a restaurování sbírkových předmětů.</p> <p>6. Absence webového portálu specificky propagujícího a zaměřeného na kulturu v kraji a nízké využívání sociálních sítí v propagaci kulturního dění v kraji.</p> <p>7. Absence kulturního inkubátoru zaměřeného na podporu vyhledávání a výchovu kulturních talentů v kraji.</p> <p>8. Nebezpečí odlivu kvalitních odborných pracovníků kvůli nízkým platům.</p> <p>9. Nedostatečná marketingová práce z důvodu neexistence marketingových oddělení v muzeích, zaměřených na práci se školami a médii. Nedostatečné finanční prostředky na marketing a propagaci.</p> <p>10. „Dlouhověkost“ stálých expozic muzeí jako jeden z faktorů snižujících návštěvnost.</p>

V N Ě J Š Í P R O S T Ř E D Í	Příležitosti		Hrozby
	<p>1. Technický rozvoj, oblíbenost nových technických komunikačních, informačních, prezentačních a propagačních prostředků a nástrojů, zejména u mladších věkových skupin.</p> <p>2. Vyšší koordinace a propojení projektů a aktivit jednotlivých měst a regionů i organizací, zejména krajských příspěvkových organizací.</p> <p>3. Intenzivnější zapojení kulturních zařízení a jejich profesionálních pracovníků do vzájemných akcí, propagujících kulturní dění v kraji.</p> <p>4. Důraz na posílení role tradičních hmotných i nehmotných statků v současném pojmání role české i evropské historie a kultury.</p> <p>5. Intenzivnější čerpání externích finančních zdrojů z národních a nadnárodních dotačních titulů pro kulturní projekty kraje, posílení spolupráci krajských příspěvkových organizací se zřizovatelem v této oblasti.</p> <p>6. Zahájení diskuse o výstavbě nové vědecké knihovny.</p> <p>7. Možnosti využití nových technologií při prezentaci sbírkového fondu.</p> <p>8. Řešení nedostatku depozitárních prostor krajských příspěvkových organizací výstavbou nových depozitářů, případně získáním vhodných objektů do majetku kraje.</p>		<p>1. Klesající zájem části veřejnosti o kulturu, konkrétně o muzea a galerie, spojený s pasivní konzumací kultury v domácnostech. Konkurence moderních technologií v oboru.</p> <p>2. Legislativa nevyhovující aktuálnímu dění v oblasti kultury či ochrany hmotného a nehmotného kulturního dědictví.</p> <p>3. Zhoršení ekonomické situace a hrozba chudnutí obyvatelstva.</p> <p>4. Nárůst vzájemné konkurence kulturních akcí mezi sebou; upřednostňování jiných oblastí společenského života před kulturou.</p> <p>5. Nezájem institucí na úrovni státní správy a samosprávy o podporu kultury. Nízká podpora propojení muzejních programů s výukou dějin na základních a středních školách.</p> <p>6. Nedostatečná marketingová práce (případně neexistence) marketingových oddělení v muzeích, zaměřených na práci se školami a médii. Nedostatečné finanční prostředky na marketing a propagaci.</p> <p>7. Hrozba komercializace kulturních organizací pod tlakem výkonnostních ukazatelů.</p> <p>8. Zhoršení spolupráce s velkými státními muzei, neochota zapůjčovat sbírkové předměty.</p>

V oblasti silných stránek hodnotitelé pozitivně vnímají existenci sítě kulturních organizací a institucí různých provozovatelů a majitelů včetně veřejnosti přístupných památkových zařízení a objektů, zde patří i akceptování kladného vlivu tradiční lidové kultury. Oceňována je všestranná finanční pomoc kraje na rozvoj kulturních aktivit i ochrany památkových objektů, na druhé straně zaznívá požadavek na navýšení částek finančních dotací. Odborná i laická veřejnost cítí podporu kraje i v oblasti soft culture, např. při každoročním udělování Cen Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury; proti tomu se ovšem volá po daleko intenzivnější koordinované každodenní propagaci a prezentaci kulturních akcí a projektů a též po posílení služeb zaměřených na specifické skupiny obyvatel. Za silnou stránku je oprávněně označen

zřetelný zájem kraje řešit nedostatek sbírkových a knižních depozitářů i majetkoprávní situaci krajských příspěvkových organizací.

Zejména krajská muzea volají po silnějším propojení své činnosti s výukou na základních a středních školách.

Kulturní zařízení a památky v Olomouckém kraji.

Pramen: územně analytické podklady Olomouckého kraje 2015.

Velkou příležitostí pro další rozvoj krajských příspěvkových organizací, ale i pro další kulturní instituce v kraji, je využití nových technických komunikačních, informačních, prezentačních a propagačních prostředků a nástrojů. Zde mají zejména krajské příspěvkové organizace rezervy. Krajské příspěvkové organizace také požadují intenzivnějším zapojení kraje do digitalizace sbírek. Je třeba také chápat důraz na posílení role tradičních hmotných i nehmotných statků v současném pojetí role české i evropské historie a kultury.

Mezi slabými stránkami činnosti příspěvkových organizací dominuje dlouhodobá stagnace provozního příspěvku či dokonce jeho snižování, na druhém místě pak stojí požadavek na obnovení věcně příslušného odboru, třetím je upozornění na špatný stav některých kulturních objektů v kraji. Hodnotitelům z různých oblastí chybí krajský dotační titul specificky zaměřený na akvizici sbírek; vedle něj také programový kulturní webový portál.

Mezi hrozbami vévodí upozornění na klesající zájem části veřejnosti o kulturní služby, jejich vzájemnou intenzivní konkurenci danou mj. možnostmi moderních komunikačních technologií a tlak na komercializaci nabídky kulturních služeb.

Objekt s lidským pohřbem, výzkum Archeologického centra Olomouc u Oseku nad Bečvou.
Foto: archiv Archeologického centra Olomouc.

5. NÁVRHOVÁ ČÁST

5.1. KULTURA V OLOMOUCKÉM KRAJI V LETECH 2012–2016. STRATEGICKÉ NÁVRHY ROZVOJE V OBLASTI KULTURY NA OBDOBÍ 2017–2020

Olomoucký kraj usiluje na svém území o všestranný rozvoj profesionálních i neprofesionálních plnohodnotných a atraktivních kulturních aktivit, umožňujících rovnocenný přístup každému obyvatele v každé části kraje ke kulturním hmotným i nehmotným statkům jako nositelům kulturní identity a hodnot; navazuje na bohaté kulturní tradice a hledá cesty k využití moderních informačních, technologických a komunikačních nástrojů. Nabízí co nejlepší efektivní kulturní služby nejen prostřednictvím svých kulturních organizací, ale i podporou regionálního rozměru činnosti dalších významných kulturních institucí a aktérů.

Svou vizi chce realizovat kraj prostřednictvím priorit a cílů a na ně navazujících opatření, včetně návrhu finančního zajištění a hodnotících ukazatelů s plněním střednědobých záměrů, gescí a zdrojů financování.

Za plnění cílů uvedených v následujících návrhových částech v oblastech kultury a památkové péče odpovídá věcně příslušný odbor, podle konkrétní priority, zaměření, opatření, cíle, projektu a situace spolupracují příspěvkové organizace v oblasti kultury a ostatní odbory krajského úřadu, odbornou a poradní gesci pro orgány kraje plní komise pro kulturu a památkovou péči. Rozhodovací pravomoc uplatňují Rada a Zastupitelstvo Olomouckého kraje. Financování priorit bude z velké části z rozpočtu Olomouckého kraje, vedle něj i ze státního rozpočtu a v oblasti investic zvláště finanční dotace z Integrovaného regionálního operačního programu. Hodnocení plnění priorit bude probíhat v ročních intervalech, vždy k 31. 3. za předcházející rok (tzn. 31. 3. 2018 za rok 2017 atd.). Základním mezníkem realizace priorit je 31. prosinec 2020.

Cílovou skupinou návrhové části Koncepce jsou všichni občané Olomouckého kraje, návštěvníci a hosté kraje z České republiky a návštěvníci zahraniční, z jejichž struktury vyplývá požadavek soustředění se na slovenskou, polskou, německou a ruskou mluvící klientelu, a to zejména v Olomouci.

Skupinami uživatelů, kterých se konkrétně dotýkají navrhovaná opatření, jsou např.:

- pořadatelé kulturních akcí a projektů, žadatelé o dotace a jejich příjemci;
- žáci základních a středních škol;
- rodiny s dětmi;
- handicapovaní občané;
- senioři;
- badatelé, jimž poskytují služby příspěvkové organizace zřizované krajem;
- čtenáři registrovaní v knihovnách na území kraje;
- aktivní účastníci kulturního života (členové sdružení, spolků, souborů apod.);
- majitelé zařízení v oblasti kultury, ochrany kulturního dědictví a památek;
- pracovníci příspěvkových organizací zřizovaných krajem.

K následujícím kapitolám jsou připojeny návrhy jednotlivých programových priorit této Koncepce. Realizací strategických priorit, jejich rozpracováním až do konkrétních úkolů kraj

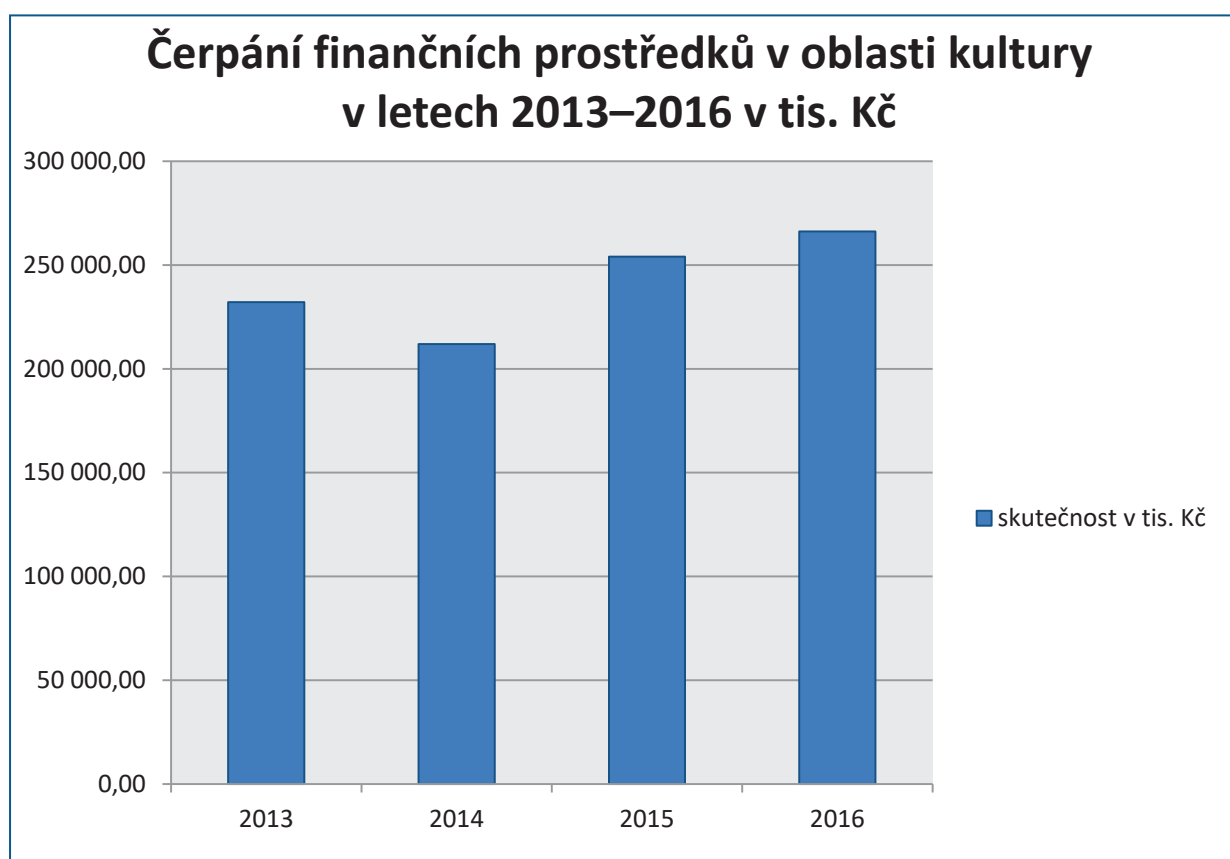
dokládá starost o rovnoměrný rozvoj kultury, potažmo památkové péče, na svém území, navyšuje důraz na využití potenciálu kulturního dědictví a chce posílit všestrannou spolupráci samospráv všech stupňů a všech kulturních aktérů působících na kulturním poli. V samostatné kapitole 5.2. jsou návrhy investičních priorit této Koncepce.

5.1.1. Kultura, krajský rozpočet a rovnoměrný rozvoj kultury v Olomouckém kraji

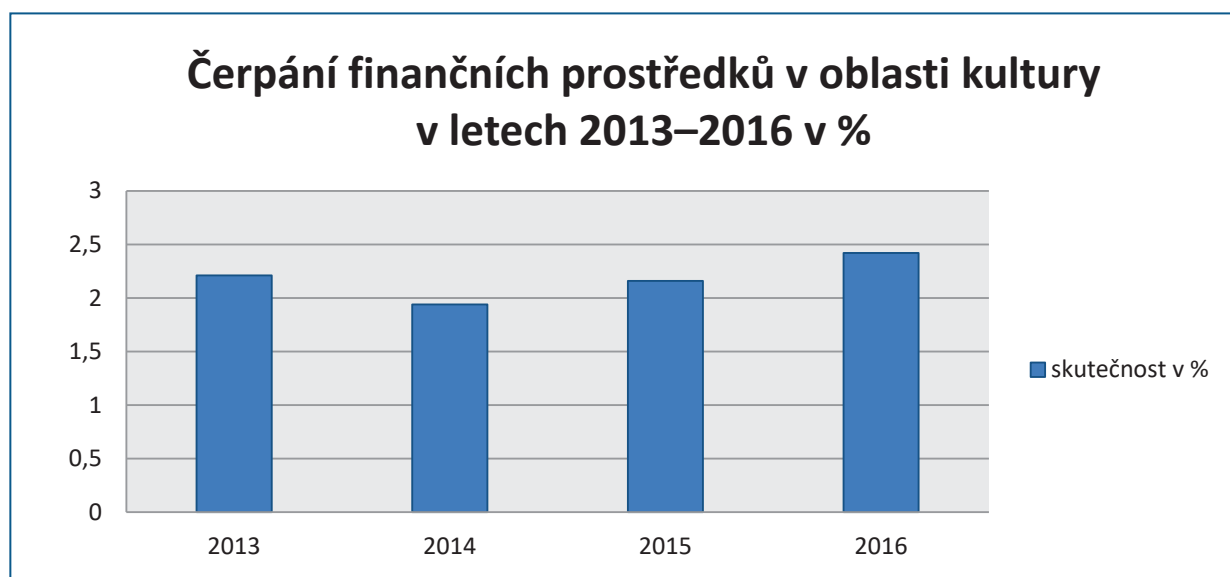
V letech 2013–2016 se zvýšil roční podíl podpory kultury z krajských výdajů z cca 2,21 na cca 2,42 %.

Jedním ze základních úkolů krajské samosprávy byl a je rovnoměrný rozvoj kraje. Hlediskem je rozdělování krajských financí na provoz příspěvkových organizací či na investiční akce jak v centru kraje, tak v jeho okrajových regionech. Z dotačních programů kraj podpořil kulturní akce pořádané na rovinaté Hané i v horských oblastech Jeseníků. Například v roce 2016 kraj finančně přispěl na 59. ročník přehlídky poezie Wolkrův Prostějov a v Přerově se i díky kraji setkali domácí i zahraniční jazzmani na Československém jazzovém festivalu. Proti tomu ve vzdáleném Šumperku probíhá muzikantsky světoznámý festival Blues Alive, v nejsevernějším cípu kraje lze navštívit koncerty dvou festivalových klenotů, jde o Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu pořádaný od roku 1993 především v Javorníku a Jeseníku a Mezinárodní Schubertovu soutěž pro klavírní duo, která v dubnu 2017 běžela již po dvacáté.

Čerpání finančních prostředků v oblasti kultury z rozpočtu Olomouckého kraje v letech 2013–2016 v tis. Kč.

Čerpání finančních prostředků v oblasti kultury z rozpočtu Olomouckého kraje v letech 2013–2016 v %.

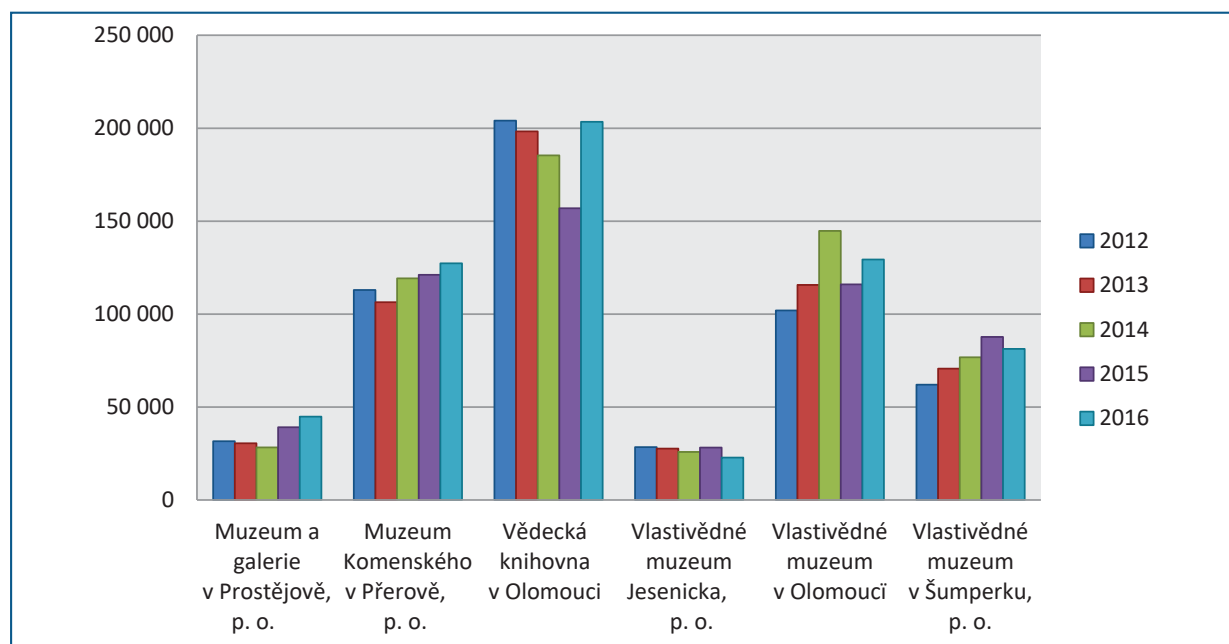
Základní prioritou v oblasti kultury je udržet finance určené na rozvoj kultury a dle možností krajského rozpočtu je navýšit tak, aby se posílil jak počet realizovaných akcí, tak jejich pestrost, zvýšil se počet aktivních účastníků těchto akcí i jejich návštěvníků a posílil se pozitivní obraz Olomouckého kraje jako regionu významně podporujícího kulturní rozvoj. Významné je posilování vzájemné spolupráce mezi kraji, přeshraniční spolupráce a mezinárodní výměna zkušeností.

Číslo a označení cíle	5.1.1.1.
Návrh cíle	Udržet a rozvíjet aktivity Olomouckého kraje směřující k rovnoměrné podpoře kulturních aktivit na jeho území.
Návrh opatření, která povedou k naplňování cíle	Podporovat rovnoměrné rozdělování finančních prostředků z rozpočtu kraje na všestranný rozvoj kulturních aktivit pořádaných městy, obcemi, významnými kulturními organizacemi, zájmovými sdruženími, spolky, soubory, kluby i fyzickými osobami na území kraje. K tomuto rozvoji použít zejména dotační programy.
Finanční plán	Nároky budou určeny dle jednotlivých realizovaných aktivit.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet podpořených aktivit, suma dotací poskytnutých z rozpočtu OK, počet záštít.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

5.1.2. Příspěvkové organizace Olomouckého kraje v oblasti kultury

Olomoucký kraj k 31. 12. 2016 zřizoval sedm příspěvkových organizací v oblasti kultury. Mezi ně patří pět muzeí, tj. Muzeum Komenského v Přerově, Muzeum a galerie v Prostějově (do 31. 12. 2013 Muzeum Prostějovska v Prostějově), Vlastivědné muzeum Jesenicka, Vlastivědné muzeum v Olomouci, Vlastivědné muzeum v Šumperku, dále Vědecká knihovna v Olomouci a Archeologické centrum Olomouc. Specifičností této struktury je skutečnost, že její jádro je tvořeno pěti organizacemi stejného typu (muzea v bývalých okresních městech). Vedle příspěvkových organizací je potřebné zmínit, že organizační složkou Správy silnic Olomouckého kraje je šesté krajské muzeum, a to Muzeum silnic ve Vikýřovicích u Šumperka.

**Počet návštěvníků v příspěvkových organizacích
Olomouckého kraje v oblasti kultury
v letech 2012–2016 (v tisících)**

Olomoucký kraj prostřednictvím zřizovaných kulturních organizací celoročně poskytuje svým občanům i návštěvníkům řadu profesionálních a velmi kvalitních služeb v oblasti zachování, ochrany a prezentace kulturního dědictví či knihovnictví. Cílem a smyslem činnosti kraje při řízení těchto organizací je zachování vysokého standardu jejich služeb a nabídky a snaha o jejich vyšší efektivitu a kvalitu.

Číslo a označení cíle	5.1.2.1.
Návrh cíle	Zachovat a posílit stávající systém příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem v kultuře.
Návrh opatření, která povedou k naplňování cíle	Finančně posílit provozní a investiční zajištění činnosti příspěvkových organizací zřizovaných krajem v oblasti kultury. Udržet a rozvinout hlavní činnost v požadovaném rozsahu a kvalitě. Zvýraznit roli sbírkotvorné oblasti v hlavní činnosti muzeí.

	Zesílit schopnosti muzeí zřizovaných Olomouckým krajem kvalifikovaným způsobem spravovat a rozšiřovat sbírky, formou vědecké výzkumné činnosti prohlubovat jejich poznání a tím je zhodnocovat a udržovat, a rozšiřovat službu veřejnosti tak, aby odpovídala požadavkům veřejnosti na tento typ institucí kladeným.
Finanční plán	Nároky budou určeny dle jednotlivých realizovaných aktivit.
Indikátory plnění opatření a cíle	Posílení kvality poskytovaných služeb, rozšíření kulturní nabídky, zvýšení počtu návštěvníků, badatelů i přístupů na web a sociální sítě, počet nově získaných sbírkových předmětů, počet expozic a výstav (počet vlastních autorských výstav).
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.1.2.2.
Návrh cíle	Zapsat všechna muzea zřizovaná krajem do Registru muzeí a galerií a nejméně jednoho muzea do Národní sítě muzeí a galerií.
Návrh opatření, která povedou k naplňování cíle	Vytvořit prostředí, aby se muzea zřizovaná krajem zapsala do Registru muzeí a galerií a aby nejméně jedno muzeum splnilo podmínky pro zápis do Národní sítě muzeí a galerií. Zapojení kraje do diskuse o Registru a Národní síti.
Finanční plán	Bez nároků na rozpočet Olomouckého kraje.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zápis muzeí zřizovaných krajem do Registru muzeí a galerií a nejméně jednoho muzea do Národní sítě muzeí a galerií.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.1.2.3.
Návrh cíle	Vytvořit prostředí pro podstatné rozšíření služeb příspěvkových organizací poskytovaných prostřednictvím moderních informačních, komunikačních a mobilních technologií.
Návrh opatření, která povedou k naplňování cíle	Zpracovat projekt FIT PRO MUSEUM k posílení využití moderních informačních, komunikačních a mobilních technologií v praxi příspěvkových organizací Olomouckého kraje (průvodcovské systémy, aplikace pro chytré mobilní telefony, intenzivní využití sociálních sítí, facebooku, twitteru, instagramu apod.).
Finanční plán	Náklady na projekt do 50 000 Kč, další náklady stanoví projekt.

Indikátory plnění opatření a cíle	Počet návštěvníků, zvýšení kvality prezentace a atraktivity kulturního dědictví, zvýšení intenzity cestovního ruchu.
Gesce	Olomoucký kraj, příspěvkové organizace zřizované krajem
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.1.2.4.
Návrh cíle	Vytvořit prostředí pro další postup digitalizace sbírek ve vlastnictví Olomouckého kraje.
Návrh opatření, která povedou k naplňování cíle	Finančně a metodicky zajistit a stanovit intenzivnější postup a základní parametry digitalizace krajských sbírek (plán postupu digitalizace pro léta 2017–2020, jednotná metodika, etapizace projektu, technické zajištění, úložiště, výběr sbírkových předmětů k digitalizaci, způsob prezentace výsledků). Využití systému DEMUS, zapojení do systému eSbírky a Europeana.
Finanční plán	Plán digitalizace stanoví náklady projektu.
Indikátory plnění opatření a cíle	Vytvoření plánu digitalizace a metodiky. Zvýšení efektivity prezentace digitalizovaných sbírkových předmětů. Zvýšení kvality služeb návštěvníkům a badatelům.
Gesce	Olomoucký kraj, příspěvkové organizace zřizované krajem
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.1.2.5.
Návrh cíle	Posílit spolupráci příspěvkových organizací se základními a středními školami, spolupracovat s vysokými školami.
Návrh opatření, která povedou k naplňování cíle	Uskutečnit jednání a prosadit posílení spolupráce příspěvkových organizací se základními a středními školami v Olomouckém kraji, usilovat o zařazení muzejních programů do vzdělávacích programů ZŠ a SŠ (výuka dějin, zejména regionálních). Spolupracovat s vysokými školami v kraji na rozvoji veřejných služeb.
Finanční plán	Bez nároků na rozpočet Olomouckého kraje.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet společných projektů a realizovaných konkrétních akcí, množství zapojených institucí, množství zapojených žáků.
Gesce	Olomoucký kraj, příspěvkové organizace zřizované krajem
Zdroj financování	

Číslo a označení cíle	5.1.2.6.
Návrh cíle	Posílit spolupráci krajských příspěvkových organizací s příspěvkovými organizacemi zřizovanými městy a státem.
Návrh opatření, která povedou k naplňování cíle	Posílit spolupráci krajských příspěvkových organizací s příspěvkovými organizacemi zřizovanými městy a státem zejména v oblasti společných výstavních a prezentačních projektů.
Finanční plán	Bez nároků na rozpočet Olomouckého kraje.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet společných projektů a realizovaných konkrétních akcí, množství zapojených organizací.
Gesce	Příspěvkové organizace zřizované krajem
Zdroj financování	Rozpočty příspěvkových organizací

Letecký snímek zámku Čechy pod Kosířem (Vlastivědné muzeum v Olomouci). Foto: archiv muzea.

Číslo a označení cíle	5.1.2.7.
Návrh cíle	Posílit aktivity příspěvkových organizací v oblasti prarodinné politiky Olomouckého kraje a v oblasti zpřístupnění objektů příspěvkových organizací v majetku kraje handicapovaným občanům (včetně propagace stávajících opatření).
Návrh opatření, která povedou k naplňování cíle	Trvale realizovat, vyhodnocovat, ale hlavně posilovat a dotačně podporovat projekty příspěvkových organizací, jimiž se posílí aktivity určené rodinám s dětmi (např. místa pro rodinu ve vybraných objektech). Shodně podpořit projekty při začleňování handicapovaných občanů do společnosti (haptické modely významných památkových objektů kraje, elektronické informační návštěvnické systémy pro handicapované, virtuální prohlídky, informační materiály v Braillově písmě apod.). Intenzivněji propagovat již existující opatření na podporu handicapovaných občanů. Vyčlenit pro příspěvkové organizace účelově určené finance na realizaci opatření v oblasti prarodinné politiky a politiky vyrovnávání příležitostí kraje.
Finanční plán	Náklady stanoví jednotlivé projekty a akce.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet nově zřízených míst pro rodinu, počet speciálně určených prarodinných aktivit. Počet projektů realizovaných v oblasti začleňování handicapovaných občanů.
Gesce	Olomoucký kraj, příspěvkové organizace zřizované krajem
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, rozpočty příspěvkových organizací, národní dotační programy

5.1.3. Podpora projektů v oblasti kultury z evropských fondů

Podpora z evropských fondů se týkala tří operačních programů, konkrétně šlo o podporu z Integrovaného regionálního operačního programu pro 17 projektů podpořených z prostředků EU ve výši 154 919 tis. Kč; podporu z Operačního programu Životní prostředí, v němž 24 projektů obdrželo z prostředků EU 69 727 tis. Kč; podporu z Operačního programu Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko, kde 32 projektů podpořených z prostředků EU získalo 13 272 tis. Kč. Celkově se realizovalo 73 projektů za finanční podpory EU ve výši 237 918 tis. Kč.

Jedním z klíčových finančních zdrojů pro realizaci rozvojových záměrů Olomouckého kraje jsou i dotační programy českých a zahraničních firem, národní dotační programy a nadnárodní dotační tituly. Intenzivnější snaha získat finance z těchto zdrojů je důležitým úkolem pro příspěvkové organizace i Olomoucký kraj.

Možností pro získání takových příjmů může být i vzájemná spolupráce v rámci České republiky i mimo ni.

Číslo a označení cíle	5.1.3.1.
Návrh cíle	Podporovat a posilovat aktivity směřující k vyšší efektivitě využití národních a nadnárodních dotačních zdrojů.
Návrh opatření, která povedou k naplňování cíle	Využít existujících dotačních programů státu a firem pro financování aktivit příspěvkových organizací Olomouckého kraje a dalších kulturních aktivit a projektů realizovaných na území kraje či pořadateli pocházejícími z Olomouckého kraje; vedle nich existují možnosti nadnárodních finančních zdrojů. Průběžně reagovat připravovanými záměry na podmínky umožňující získání finančních prostředků z domácích či evropských zdrojů. K žádostem se bude kraj vyjadřovat.
Finanční plán	Nárok na rozpočet Olomouckého kraje bude dán předkládanými žádostmi a požadovanou mírou spoluúčasti.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet podaných projektů, počet a suma získaných dotací. Suma vlastních vložených prostředků.
Gesce	Příspěvkové organizace zřizované krajem
Zdroj financování	Firemní, národní a nadnárodní dotační programy, rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.1.3.2.
Návrh cíle	Spolupráce s ostatními kraji a přeshraniční spolupráce.
Návrh opatření, která povedou k naplňování cíle	Podporovat spolupráci s ostatními kraji v České republice, zejména v oblasti výpůjček sbírkových předmětů či výstav. Rozšířit přeshraniční spolupráci zejména se slovenskými a polskými partnery, pokračovat ve spolupráci se zahraničními partnery.
Finanční plán	Nároky budou určeny dle jednotlivých realizovaných akcí.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet realizovaných akcí (výstav, školení, seminářů apod.). Počet návštěvníků a účastníků těchto akcí.
Gesce	Příspěvkové organizace zřizované krajem
Zdroj financování	Rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet Olomouckého kraje

5.1.4. Dotační programy Olomouckého kraje v oblasti kultury

Filosofie podpory Olomouckého kraje jednoletým i víceletým kulturním projektům je jednoduchá a jejím základním klíčem je krajský rozměr. Podporovány jsou projekty přínosné pro obyvatele našeho kraje a ty, se kterými přicházejí lidé žijící v kraji. Kraj se snaží podpořit co nejširší spektrum akcí pořádaných obcemi či jejich příspěvkovými organizacemi, zájmovými sdruženími, spolky, kluby i jednotlivci. Z dotačních programů a dotačních titulů kraj dotoval a dotuje celoroční činnost i jednotlivé projekty.

V letech 2012–2015 byly finanční příspěvky a dotace z rozpočtu Olomouckého kraje v oblasti kultury poskytovány několika dotačními programy: Finanční příspěvky do 25 000 a 30 000 Kč, Významné projekty Olomouckého kraje, program Podpora kulturních aktivit v Olomouckém kraji, Přímá podpora významných kulturních akcí, program Obnova kulturních památek v Olomouckém kraji, program Obnova staveb drobné architektury místního významu v Olomouckém kraji, Program podpory stálých profesionálních divadelních scén a symfonických orchestrů v územním obvodu Olomouckého kraje a podpora slavnostních koncertů k 28. říjnu. V roce 2016 kraj dotace v kulturní a památkové oblasti soustředil do dvou dotačních programů. V oblasti kultury to byl „Program podpory kultury v Olomouckém kraji“ s dvěma dotačními tituly: poprvé byl vyhlášen dotační titul „Víceletá podpora významných kulturních akcí“. Titul je vyhlášený na roky 2016–2018; v každém roce tohoto tříletí byla pro žadatele alokována suma 11 milionů korun. Z těchto prostředků jsou podporovány mimořádné a dlouhodobě realizované významné kulturní akce a aktivity zvláště důležité pro rozvoj kultury v Olomouckém kraji. Druhým dotačním titulem v uvedeném programu byl titul „Podpora kulturních aktivit“. V památkové péči jsou od roku 2016 dva dotační tituly – „Obnova kulturních památek“ a „Obnova staveb drobné architektury místního významu v Olomouckém kraji“ zařazeny do „Programu památkové péče v Olomouckém kraji“.

Dotace a finanční příspěvky z rozpočtu Olomouckého kraje v dotačních programech v oblasti kultury a památkové péče v letech 2013–2016

Finanční příspěvky institucím s regionální působností

Název titulu	2013		2014		2015		2016	
	Počet příjemců dotací / příspěvků	Celková částka v Kč	Počet příjemců dotací / příspěvků	Celková částka v Kč	Počet příjemců dotací / příspěvků	Celková částka v Kč	Počet příjemců dotací / příspěvků	Celková částka v Kč
Dotace divadlům a filharmonii	3	1.500.000	3	1.500.000	3	1.500.000	3	1.500.000
Dotace na regionální funkce knihoven	8	9.000.000	8	9.000.000	8	9.000.000	8	9.000.000
Dotace obcím na oslavy 28. 10.	4	720.000	4	720.000	4	760.000	4	800.000
Dotace na přímou podporu významných kulturních akcí	12	4.905.000	19	8.880.000	27	10 490.000	14	9.100.000
Dotace Muzeu umění Olomouc	1	21.000.000	1	21.000.000	1	21.000.000	1	21.000.000
CELKEM	28	37.125.000	35	41.100.000	43	42.750.000	30	41.400.000

CELKEM příjemců dotací / finančních příspěvků	136
--	------------

CELKEM dotací / finančních příspěvků v Kč	162 375 000
--	--------------------

Dotační programy na podporu živé kultury, na obnovu kulturních památek a na obnovu drobné architektury místního významu

Název titulu	2013		2014		2015		2016	
	Počet příjemců dotací / příspěvků	Celková částka v Kč	Počet příjemců dotací / příspěvků	Celková částka v Kč	Počet příjemců dotací / příspěvků	Celková částka v Kč	Počet příjemců dotací / příspěvků	Celková částka v Kč
Dotace z programu Obnova kulturních památek v OK	30	8 026 807	32	9 069 097	45	9 623 722	37	6 930 000
Dotace z programu Obnova staveb drobné architektury v OK	43	1 977 193	43	1 861 903	34	1 418 000	37	1 431 425
Dotace z programu Podpora kulturních aktivit	185	11 266 000	168	8 419 000	173	8 674 265	0	0
Dotační titul č. 1 Víceletá podpora významných kulturních akcí	0	0	0	0	0	0	14	9 100 000
Dotační titul č. 2: Podpora kulturních aktivit.	0	0	0	0	0	0	248	14 838 000
Individuální žádosti v oblasti památkové péče	0	0	0	0	0	0	2	325 000
Individuální žádosti v oblasti kultury – dotace	0	0	0	0	0	0	41	6 036 000
CELKEM	258	21 270 000	243	19 350 000	252	19 715 987	379	38 660 925

CELKEM příjemců dotací / finančních příspěvků
1132
CELKEM dotací / finančních příspěvků v Kč
98 996 912

Dotační programy Olomouckého kraje jsou dlouholetým nástrojem podpory nejrozmanitějších krátkodobých, celoročních i víceletých kulturních aktivit a prioritou je, aby tomu bylo i nadále a ve větší míře.

Číslo a označení cíle	5.1.4.1.
Návrh cíle	Dotační programy Olomouckého kraje v oblasti kultury.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Pokračovat v každoročním přidělování dotací v dotačním programu Program podpory kultury v Olomouckém kraji, a to jak v ročním dotačním titulu, tak ve víceletých dotacích. Požadovat důsledné plnění závazků příjemců v oblasti propagace poskytovatele. Zahrnout do pravidel víceletých projektů jejich udržitelnost po celou dobu realizace.
Finanční plán	Dotace z rozpočtu Olomouckého kraje v ročním dotačním titulu 22 000 000 Kč. Dotace z rozpočtu Olomouckého kraje ve víceletém dotačním titulu 11 000 000 Kč/rok.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet přiznaných dotací, počet realizovaných projektů.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

5.1.5. Podpora provozu Muzea umění Olomouc

Olomoucký kraj na základě smlouvy s Ministerstvem kultury ČR od roku 2006 podporuje ze svého rozpočtu provoz Muzea umění Olomouc. Dotace poskytnuté v letech 2012–2016 jsou uvedeny v příložené tabulce. Vedle tohoto příspěvku poskytoval kraj i další dotace na akce Muzea umění Olomouc.

rok	Finanční příspěvky a dotace z rozpočtu Olomouckého kraje Muzeu umění Olomouc za příslušný rok v Kč
2012	25 100 000
2013	22 600 000
2014	21 180 000
2015	21 110 000
2016	21 610 000
celkem	111 600 000

Kraj vnímá MUO jako klíčovou kulturní instituci výrazně zapsanou na kulturní mapě České republiky. Hodlá proto její činnost podporovat i nadále, včetně morální i finanční podpory rozvojovému záměru Středoevropského fóra.

Číslo a označení cíle	5.1.5.1.
Návrh cíle	Finanční podpora činnosti Muzea umění Olomouc.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Každoročně poskytovat finanční příspěvky na provozní činnost Muzea umění Olomouc. Podpořit realizaci projektu Středoevropského fóra jako strategického státního projektu v oblasti kultury v Olomouckém kraji. Jednání o intenzivnějším zapojení do řídicích a kontrolních orgánů MUO.
Finanční plán	Roční dotace na provoz Muzea umění Olomouc je aktuálně 21 000 000 Kč. Dotace pro příští roky stanoví jednání Ministerstva kultury ČR, Olomouckého kraje a Muzea umění Olomouc.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet realizovaných výstav, počet návštěvníků, počet zážit. Zvýšení podpory cestovního ruchu. Zapojení zástupců kraje do řídicích a kontrolních orgánů Muzea umění Olomouc.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Arcidiecézní muzeum v Olomouci získalo v roce 2016 značku Evropské dědictví. Muzeum je součástí Muzea umění v Olomouci. Foto: archiv muzea.

5.1.6. Knihovny v Olomouckém kraji a regionální funkce knihoven

Olomoucký kraj každoročně přispívá na plnění regionálních funkcí knihoven ve svém regionu. V roce 2012 kraj poskytl na regionální funkce částku 9 300 000 Kč. V letech 2013–2016 to bylo vždy 9 000 000 Kč. Celkem za období 2012–2016 kraj splnil tento svůj závazek stanovený zákonem 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) částkou ve výši 45 300 000 Kč.

rok	Finanční příspěvky a dotace z rozpočtu Olomouckého kraje na regionální funkce knihoven za příslušný rok v Kč
2012	9 300 000
2013	9 000 000
2014	9 000 000
2015	9 000 000
2016	9 000 000
celkem	45 300 000

Podpora regionálních funkcí knihoven je pro kraj nejen zákonnou povinností, ale i jedním ze strategických záměrů v oblasti rozvoje kulturních kompetencí obyvatelstva kraje.

Číslo a označení cíle	5.1.6.1.
Návrh cíle	Podpora regionálních funkcí knihoven.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Každoroční dotace na plnění regionálních funkcí knihoven v Olomouckém kraji. Zákonná povinnost kraje.
Finanční plán	Aktuální dotace z rozpočtu Olomouckého kraje 9 000 000 Kč/rok.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet poskytnutých dotací. Počet obslužených institucí.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.1.6.2.
Návrh cíle	Oceňování nejlepších knihovníků.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Každoroční výběr a oceňování nejlepších knihovníků v kraji povede k posílení prestiže tohoto povolání. Finanční odměna spojená s oceněním.
Finanční plán	Do 50 000 Kč na organizace soutěže a odměny.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet oceněných. Posílení prestiže mezi knihovníky v kraji.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Olomoucký kraj zřizuje jednu z nejvýznamnějších a nejstarších knihoven v České republice, která v roce 2016 oslavila 450 let své existence – Vědeckou knihovnu v Olomouci. Ta je druhou nejstarší a čtvrtou největší knihovnou svého druhu v republice a je jednou ze tří knihoven s právem povinného výtisku publikací; musí tedy všechny publikace vydané na území České republiky archivovat, z čehož plynou velké nároky na skladovací prostory. Kraj finančně plně zajišťuje provoz knihovny.

Vědecká knihovna v Olomouci je krajskou knihovnou ve smyslu zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon), mezi její činnosti patří zajištění a koordinace regionálních funkcí prostřednictvím sedmi základních knihoven pověřených výkonem regionálních funkcí v Olomouckém kraji (poradenská a konzultační činnost, vzdělávání, školení, tvorba, distribuce a cirkulace výměnných fondů, metodiky apod.). Vlastní finanční plnění regionálních funkcí knihoven podle knihovního zákona zajišťuje ze svého rozpočtu kraj.

Síť veřejných knihoven v Olomouckém kraji je již několik let vyrovnaná a stabilní. Knihovnické služby pro veřejnost nabízí již výše uvedená knihovna krajská, městské a obecní knihovny, tj. profesionální a neprofesionální, ale i knihovny speciální, muzejní knihovny a také knihovny školní či univerzitní.

Celkem bylo v kraji podle statistiky NIPOS v roce 2015 448 knihoven. Podrobnější údaje jsou uvedeny v příložených tabulkách.

Studie projektu nového depozitáře Vědecké knihovny v Olomouci. Foto: odbor veřejných zakázek a investic Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Vybrané údaje ze statistických výkazů o knihovnách v Olomouckém kraji za období 2012–2015⁴

		2012	2013	2014	2015
Počet knihoven k 31. 12.		452	450	447	448
Knihovní jednotky k 31. 12.		4 525 246	4 554 398	4 581 788	4 601 348
z toho	naučná literatura	2 483 478	2 508 143	2 537 125	2 547 173
	krásná literatura	1 712 777	1 722 051	1 717 152	1 713 013
	elektronické dokumenty	2 717	2 543	2 951	1 432
Počet registrovaných uživatelů k 31. 12.		82 585	81 622	79 016	77 997
z toho	do 15 let	18 735	18 611	17 872	17 861
Návštěvníci za rok celkem		2 912 703	2 972 754	2 840 932	2 888 605
v tom	fyzické návštěvy	1 354 711	1 382 686	1 329 463	1 236 233
	návštěvníci on-line služeb	1 557 992	1 590 068	1 511 469	1 652 372
Počet výpůjček za rok		4 047 211	3 948 238	3 832 367	3 549 726
z toho	naučná literatura dospělým	958 837	941 265	869 882	830 586
	naučná literatura dětem	122 554	110 404	99 886	92 435
	krásná literatura dospělým	1 932 916	1 906 757	1 883 286	1 753 565
	krásná literatura dětem	447 363	429 016	409 091	377 067
	elektronické dokumenty	19 741	16 847	17 117	15 832

Územní srovnání knihoven v ČR za rok 2015⁵

Knihovny – územní srovnání

Období: rok 2015

	Počet knihoven	Knihovní jednotky	z toho			Počet registrovaných uživatelů	z toho		v tom		Počet výpůjček za rok	z toho				
			naučná literatura	krásná literatura	elektronické dokumenty		do 15 let	Návštěvníci celkem	fyzické návštěvy	návštěvníci on-line služeb		naučná literatura dospělým	naučná literatura dětem	krásná literatura dospělým	krásná literatura dětem	elektronické dokumenty
Česká republika	5 364	64 831 670	27 930 557	29 737 403	121 928	1 412 487	373 182	62 912 947	23 623 299	39 289 648	60 044 935	12 600 691	1 600 520	29 847 438	6 680 341	122 910
Hlavní město Praha	42	9 657 842	7 969 025	1 289 149	18 194	221 031	53 529	25 715 158	3 064 205	22 650 953	7 428 924	2 505 196	142 097	3 626 259	588 044	1 141
Středočeský kraj	796	6 112 464	1 917 882	4 061 986	3 444	125 925	36 515	3 561 998	2 143 070	1 418 928	5 616 590	977 179	170 170	3 045 994	712 761	1 243
Jihočeský kraj	525	4 232 157	1 834 512	2 217 403	2 656	88 401	23 706	3 679 035	1 578 944	2 100 091	4 083 638	807 451	99 867	1 965 486	488 192	707
Plzeňský kraj	465	4 638 530	1 822 892	1 906 935	8 167	81 273	17 641	2 480 288	1 239 790	1 240 498	3 529 743	870 612	70 940	1 649 190	287 702	4 427
Karlovarský kraj	119	1 660 206	617 561	967 285	7 921	40 370	11 146	1 324 979	776 038	548 941	1 992 441	348 947	46 779	993 533	168 568	6 357
Ústecký kraj	283	4 035 218	1 436 515	2 340 829	20 715	76 409	21 338	2 343 081	1 615 945	727 136	4 230 968	816 669	128 362	2 065 080	431 899	32 453
Liberecký kraj	204	2 795 166	912 254	1 409 654	7 373	53 309	13 736	1 478 688	872 650	606 038	1 989 098	384 566	53 615	998 907	235 881	979
Královéhradecký kraj	365	4 218 862	1 762 760	1 988 105	4 991	89 904	23 337	2 567 800	1 444 857	1 122 943	3 842 092	820 053	92 398	1 814 539	424 010	16 858
Pardubický kraj	394	2 868 078	816 298	2 006 103	2 994	69 410	18 967	2 116 994	1 051 802	1 065 192	2 625 444	412 439	85 269	1 423 606	356 474	1 465
Kraj Vysočina	530	2 941 224	801 779	2 024 268	4 359	74 314	23 055	2 017 663	1 339 473	678 190	3 681 922	568 280	122 045	1 806 217	486 130	9 140
Jihomoravský kraj	613	8 917 308	2 499 860	3 272 853	27 929	152 511	38 751	4 777 487	2 699 039	2 078 448	5 605 788	1 080 254	173 254	2 770 144	773 337	11 940
Olomoucký kraj	448	4 601 348	2 547 173	1 713 013	1 432	77 997	17 861	2 888 605	1 236 233	1 652 372	3 549 726	830 586	92 435	1 753 565	377 067	15 832
Zlínský kraj	303	3 006 846	967 136	1 934 620	3 538	90 319	25 696	3 149 826	1 651 738	1 498 088	4 605 412	837 321	110 096	2 350 069	469 534	2 558
Moravskoslezský kraj	267	5 146 421	2 024 910	2 805 200	8 215	171 314	47 904	4 811 345	2 909 515	1 901 830	7 263 149	1 341 138	213 193	3 584 849	880 742	17 810

⁴ Český statistický úřad, veřejná databáze, knihovny – meziroční srovnání.
on-line: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=Kul13&z=T&f=TABULKA&katalog=30968&u=v4_VUZEMI_100_3123#w=

⁵ Český statistický úřad, veřejná databáze, knihovny – územní srovnání.
on-line: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=Kul03&z=T&f=TABULKA&katalog=30968&c=v4~8_RP2015#w=

5.1.7. Muzea v Olomouckém kraji

Statistika NIPOS vykazuje pro rok 2014 v ČR 489 muzeí, z tohoto počtu uvádí, že v Olomouckém kraji fungovalo pouze 18 muzeí, galerií a památníků, tj. 3,68 %. Toto číslo podle NIPOS řadí Olomoucký kraj na předposlední místo v republice. Navíc statistika vykazuje sestupný trend, kdy oproti roku 2012 ubyla dvě zařízení.⁶

Webové stránky Asociace muzeí a galerií ovšem oproti NIPOS vykazují 30 institucí. Pokud k nim připočteme nejméně 4 další existující a fungující instituce s expozicí, vytvářející sbírky, s vlastními weby, provozní dobou pro veřejnost apod., dojdeme k číslu 34 (viz tabulka č. 6 v příloze Muzea v Olomouckém kraji). Tento počet řadí Olomoucký kraj na dělené sedmé místo, do středu republikové tabulky, do průměru mezi kraji.

Z tohoto počtu kraj zřizuje 5 muzeí přímo (jsou uvedena mezi příspěvkovými organizacemi Olomouckého kraje) a jedno muzeum je organizační složkou Správy silnic Olomouckého kraje. Kraj kompletně finančně zajišťuje jejich provoz i investice, poskytuje jim metodickou a konzultační pomoc.

V tabulkách je uveden přehled muzeí podle obcí a okresů, pro srovnání také uvádíme v přílohách tabulku s pořadím 15 nejnavštěvovanějších muzeí a galerií v republice.⁷

Kniha Svědkové starých časů, Olomoucký kraj.
Autor:
Petra Vyhnálková.

⁶ Základní statistické údaje o kultuře v České republice 2015, I. díl Kulturní dědictví, shodně uvádí, že v Olomouckém kraji je 18 muzeí, galerií a památníků.

⁷ KULTURA ČESKÉ REPUBLIKY V ČÍSLECH, Vybrané údaje ze statistických šetření, vydal NIPOS, Praha, 2016.

Číslo a označení cíle	5.1.7.1.
Návrh cíle	Zpracovat analýzu veřejného působení muzeí v Olomouckém kraji.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Po dohodě s muzeologickým pracovištěm Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci zpracovat analýzu veřejného působení muzeí v Olomouckém kraji, zaměřenou mj. na vnímání muzeí, jejich role, funkce a služeb veřejnosti a jednotlivými demografickými a návštěvnickými skupinami. Analýza bude hodnotit vedle muzeí zřizovaných krajem také muzea ostatních zřizovatelů, provozovatelů a vlastníků.
Finanční plán	Náklad bude určen po dohodě s UPOL.
Indikátory plnění opatření a cíle	Spolupráce na konkrétním projektu s VŠ – UPOL. Získání odborné analýzy hodnotící vnímání muzeí. Podklad pro další rozvoj činnosti krajských muzeí.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Historická expozice Vlastivědného muzea v Olomouci získala 1. místo v soutěži Gloria musaealis v kategorii Muzejní výstava roku 2012. Foto: archiv muzea.

Vybrané údaje ze statistických výkazů o muzeích v Olomouckém kraji za rok 2015

MUZEA, GALERIE A PAMÁTNÍKY ŽŘIZOVANÉ MK, JINÝMI RESORTY, KRAJI, OBCEMI A MĚSTY

Olomoucký kraj		2015														
		Celkem	z toho zřizovaných													
			MK		ostatními státními resorty	Krajem						obcemi a městy				
			Celkem MK	okres		Celkem kraj	okres				Celkem obcemi a městy	okres				
				Olomouc			Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov		Šumperk	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov
Počet	galerií v provozu	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	muzeí a památníků v provozu	13	0	0	0	6	1	1	1	1	2	7	1	3	1	2
	poboček muzeí a galerií v provozu	15	2	2	0	11	1	1	2	2	5	2	0	0	0	2
	expozic muzeí a galerií	74	5	5	0	53	5	6	8	18	16	16	8	2	2	4
	uspořádaných výstav	222	46	46	0	135	14	25	34	13	49	41	7	8	0	26
	z toho výstav putovních	171	46	46	0	93	4	13	27	11	38	32	7	6	0	19
	návštěvníků expozic a výstav	536 974	201 605	201 605	0	307 927	25 248	115 995	18 910	72 728	75 046	27 442	2 533	5 992	4 113	14 804
	uspořádaných přednášek a jiných kulturně výchovných akcí	1 085	345	345	0	717	27	49	498	90	53	23	0	1	0	22
	návštěvníků přednášek a jiných kulturně výchovných akcí	103 765	27 283	27 283	0	73 608	3 278	3 262	12 857	45 014	9 197	2 874	0	394	0	2 480
	zaměstnanců galerií, muzeí a památníků (přepočtený stav)	314,1	101,0	101,0	0	201,1	10,0	63,5	27,5	48,3	51,8	12,0	0,0	6,0	1,0	5,0
Celkem (v tis. Kč)	z toho odborných pracovníků	125,3	39,0	39,0	0	80,3	3,0	16,4	16,5	28,0	16,4	6,0	0,0	4,0	0,0	2,0
	příjmy galerií, muzeí a památníků	16 617,1	x	x	0	12 090,2	x	x	x	x	x	276,9	x	78,9	x	x
	z toho vybrané vstupné	9 351,1	x	x	0	7 470,2	x	x	x	x	x	210,9	x	55,9	x	x
	neinvestiční výdaje galerií, muzeí a památníků	184 052,3	x	x	0	111 433,5	x	x	x	x	x	2 653,8	x	1 550,4	x	x
	z toho nákup sbírkových předmětů	2 425,3	x	x	0	385,3	x	x	x	x	x	10,0	x	10,0	x	x
% soběstačnosti		9,0	x	x		10,8	x	x	x	x	x	10,4	x	5,1	x	

x údaj nemůže být zveřejněn vzhledem k zákonu č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, pokud není dodržena podmínka minimálně tří zpravidajských jednotek, nebo pokud nedá zpravidajská jednotka souhlas ke zveřejnění.

5.1.8. Divadla a hudební soubory v Olomouckém kraji a finanční podpora regionálního rozměru jejich činnosti

5.1.8.1. Divadla v Olomouckém kraji

V Olomouckém kraji registruje NIPOS – Registr kulturních subjektů k 28. 2. 2017 pět divadel. Jde o Moravské divadlo v Olomouci, příspěvkovou organizaci města Olomouce, Divadlo Šumperk, s. r. o. zřízenou a vlastněnou městem Šumperk. Tato dvě divadla jsou příjemci dotace z krajského rozpočtu na plnění regionálního rozměru činnosti divadel a symfonických orchestrů a jsou to stálé scény s profesionálním souborem. Dále jde o Divadlo Tramtarie, z. ú., Olomouc, které se označuje za nezávislou profesionální scénu. Významnou uváděnou institucí je také Městské divadlo v Prostějově, p. o., které ovšem nemá vlastní soubor a představení dováží. Ve statistice NIPOS je započítáno i Divadlo hudby Olomouc – jde o součást Muzea umění Olomouc, které je příjemcem každoroční dotace z rozpočtu Olomouckého kraje. Vedle vyjmenovaných ovšem v Olomouci působí také např. Divadlo na cucky, označované za nezávislý divadelní soubor, který od roku 2013 provozuje vlastní scénu a produkčně jej zajišťuje obecně prospěšná společnost DW7, která je také hlavním pořadatelem mezinárodního festivalu Divadelní Flora. V Olomouci aktuálně obecně prospěšná společnost Divadlo na Šantovce provozuje stejnojmenné divadlo, působící v obchodním centru. Uvedme dále Divadlo Konvikt z Olomouce, v Jeseníku se nachází Divadlo Petra Bezruče, v němž se nepravidelně koná kulturní program, v Přerově existuje Divadlo Dostavník a Loutkové divadlo Sokol (Přerovský Kašpárek) a v Prostějově funguje též Divadlo Point a Loutkové divadlo Starost.

Řada z těchto výše uvedených divadel je v různých formách příjemcem dotací z dotačních programů Olomouckého kraje v oblasti kultury.

Vedle profesionálních divadelních souborů působí v kraji řada ochotnických scén. Databáze českého amatérského divadla vede aktuálně na území kraje 143 činných ochotnických souborů.

Vybrané statistické údaje o divadlech v Olomouckém kraji ⁸

POČET DIVADEL CELKEM Olomoucký kraj (Pro porovnání jsou uvedeny i údaje od r. 2011)										
	2015	%	2014	%	2013	%	2012	%	2011	%
Počet divadel	3	100,0	3	-	3	-	3	-	3	-
Počet stálých scén v provozu ¹⁾	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-
Kapacita divadel (počet sedadel)	889	-	889	-	851	-	838	-	838	-
Počet divadelních souborů ²⁾	5	-	5	-	5	-	5	-	5	-

¹⁾ zn. scén pod správou výše uvedených divadel

²⁾ tj. uměleckých celků

Počet představení na mateřských i cizích scénách v ČR Olomoucký kraj celkem (Pro porovnání jsou uvedeny i údaje od r. 2011)											
		2015	%	2014	%	2013	%	2012	%	2011	%
Celkem		823	105,1	773	98,7	776	99,1	784	100,1	783	100,0
v tom	činohra	629	102,3	604	98,2	617	100,3	626	101,8	615	100,0
	opera	48	80,0	40	66,7	45	75,0	59	98,3	60	100,0
	opereta	42	262,5	38	237,5	31	193,8	21	131,3	16	100,0
	muzikál	39	102,6	20	52,6	28	73,7	32	84,2	38	100,0
	balet	63	126,0	69	138,0	54	108,0	45	90,0	50	100,0
	tanec a pohybové divadlo	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
	loutková představení	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
	literární večery	1	100,0	0	-	1	100,0	1	100,0	0	-
	multimediální představení	0	-	0	-	0	-	0	-	0	-
	ostatní	1	25,0	2	50,0	0	-	0	-	4	100,0
z toho pro děti a mládež		316	241,2	309	235,9	344	262,6	311	237,4	131	100,0

⁸ NIPOS, vlastní šetření

5.1.8.2. Hudební soubory v Olomouckém kraji

Na území Olomouckého kraje působí podle statistiky NIPOS dva profesionální hudební soubory. Prvním je Moravská filharmonie Olomouc, příspěvková organizace města Olomouce, která v roce 2015 zaznamenala mezi symfonickými orchestry druhý největší počet koncertů v republice. Druhým uvedeným souborem je Ensemble Damian, o. s., který se od svého prvního veřejného vystoupení v roce 1995 zaměřuje téměř výhradně na autentickou interpretaci barokní a soudobé hudby.

Mezi neprofesionálními soubory je uváděn Kornet Lipník nad Bečvou, Dechový orchestr mladých ZUŠ Jeseník, Akademický sbor Žerotín a Komorní sbor ZUŠ Iši Krejčího, Big band téže školy a Lidová muzika Frgál z Olomouce, Kulturní spolek Academic Přerov a sbor ZUŠ Vladimíra Ambrose z Prostějova. NIPOS – Registr kulturních subjektů k 28. 2. 2017 uvádí celkem 14 hudebních souborů včetně již zmíněných.

Dechový orchestr Haná z Přerova získal Cenu veřejnosti Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury za rok 2016. Foto: archiv orchestru.

5.1.8.3. Finanční podpora regionálního rozměru činnosti divadel a hudebních souborů v letech 2012–2016

Kraj podporuje také činnost dalších významných kulturních organizací na svém území. Pomáhá financovat i regionální rozměr činnosti divadel a symfonických orchestrů. Jedná se o podporu Moravského divadla Olomouc, Moravské filharmonie Olomouc a Divadla Šumperk. V období 2012–2016 přispěl kraj na provoz těchto organizací částkou 8 000 000 Kč.

rok	Finanční příspěvky a dotace z rozpočtu Olomouckého kraje na regionální rozměr činnosti divadel a symfonických orchestrů za příslušný rok v Kč
2012	2 000 000
2013	1 500 000
2014	1 500 000
2015	1 500 000
2016	1 500 000
celkem	8 000 000

Navrhujeme, aby podpora krajského rozměru činnosti těchto významných kulturních institucí sídlících v centru kraje i mimo něj zůstala i nadále součástí kulturní politiky Olomouckého kraje.

Číslo a označení cíle	5.1.8.3.
Návrh cíle	Zřídit nový dotační program zaměřený na podporu činnosti a akcí stálých profesionálních uměleckých souborů v Olomouckém kraji.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Připravit zřízení, zpracovat pravidla a vyhlásit nový dotační program, který bude zaměřen na podporu celoroční činnosti, ale i jednotlivých akcí či projektů stálých profesionálních divadelních či hudebních souborů působících v Olomouckém kraji. Především se jedná o podporu činnosti institucí s regionální působností (Moravské divadlo Olomouc, Moravská filharmonie Olomouc a Divadlo Šumperk)
Finanční plán	Předpokládaná dotace z rozpočtu Olomouckého kraje v ročním dotačním programu 4 000 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Vyhlášení dotačního programu, počet přiznaných dotací, počet realizovaných akcí či projektů.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

5.1.9. Festivaly v Olomouckém kraji

Statistika NIPOS zachycuje hudební, taneční, divadelní a filmové festivaly konané každoročně, bez ohledu na délku jejich trvání, tradici či podíl angažovaných profesionálních nebo amatérských umělců.

Mezi mezinárodně uznávané a oceňované festivaly pořádané v kraji můžeme zařadit velmi respektovaný populárně vědecký Academia film olomoucké Univerzity Palackého nebo hudební Blues Alive v Šumperku, patří sem mezinárodní hudební festival Dvořákova Olomouc (zal. 1958), Mezinárodní varhanní festival Olomouc (od roku 1969), Podzimní festival duchovní hudby Olomouc, Mezinárodní hudební festival Karla Ditterse z Dittersdorfu, mezinárodní hudební festival Klášterní hudební slavnosti a již dvacetiletá Mezinárodní Schubertova soutěž pro klavírní dua.

V roce 2015 se v Olomouckém kraji konalo celkem 30 festivalů, čímž se kraj řadí na 9. místo v pomyslném celorepublikovém žebříčku. Většina pořadatelů festivalů je pravidelným každoročním příjemcem dotací z rozpočtu kraje.

Počet festivalů pořádaných v Olomouckém kraji není neměnný. Některé svými kořeny sahají hluboko do 20. století, festival Dvořákova Olomouc například do roku 1958 a Mezinárodní varhanní festival Olomouc vznikl v roce 1969. Naopak teprve deset let oslavil mezinárodní hudební festival Klášterní hudební slavnosti; hudební scénu hanácké metropole v první třetině léta od roku 2013 obohacují Olomoucké barokní slavnosti a nově se připravuje festival Kulturní léto na zámku v Čechách pod Kosířem ve spolupráci Vlastivědného muzea v Olomouci s Moravskou filharmonií a Moravským divadlem Olomouc.

Podpora významných kulturních festivalů a akcí z rozpočtu Olomouckého kraje (výběr).

	2012	2013	2014	2015	2016	celkem
Blues Alive Šumperk	700 000	650 000	650 000	800 000	1 000 000	3 800 000
MHF Dvořákova Olomouc	600 000	550 000	550 000	550 000	600 000	2 850 000
Divadelní Flora Olomouc	700 000	650 000	650 000	650 000	1 000 000	3 650 000
Academia film Olomouc	1 000 000	900 000	900 000	900 000	1 000 000	4 700 000
Mezinárodní varhanní festival Olomouc	150 000	140 000	140 000	140 000	200 000	770 000
Podzimní festival duchovní hudby Olomouc	850 000	800 000	800 000	800 000	800 000	4 050 000
Čsl. jazzový festival Přerov	550 000	500 000	650 000	650 000	1 000 000	3 350 000
MHF K. Ditterse z Dittersdorfu	300 000	250 000	250 000	200 000	300 000	1 300 000
Wolkrův Prostějov	150 000	140 000	140 000	140 000	320 000	890 000
						25 360 000

Číslo a označení cíle	5.1.9.1.
Návrh cíle	Podpora významných hudebních, filmových či folklorních festivalů a přehlídek.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Trvale podporovat dlouhodobě existující, tradiční významné a oceňované hudební, filmové, divadelní či folklorní festivaly jako emblematické akce výrazně reprezentující Olomoucký kraj. Tato podpora bude probíhat formou dotačních programů, ale také podporou propagačních aktivit pořadatelů těchto festivalů a přehlídek nebo formou poskytování záštít vedení kraje a další spolupráce.
Finanční plán	Viz dotační programy v oblasti kultury.
Indikátory plnění opatření a cíle	Uspořádání festivalu. Počet návštěvníků, počet záštít, počet a suma dotací.
Gesce	Pořadatelé festivalů či přehlídek a Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Návštěvnické centrum filmového festivalu Academia film Olomouc. Foto: archiv Academia filmu Olomouc.

Číslo a označení cíle	5.1.9.2.
Návrh cíle	Vlastivědné muzeum v Olomouci – festival Kulturní léto na zámku v Čechách pod Kosířem.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Programově, organizačně, technicky, propagačně a finančně připravit a zajistit festival Kulturní léto na zámku v Čechách pod Kosířem, který vzniká ve spolupráci Vlastivědného muzea v Olomouci s Moravskou filharmonií a Moravským divadlem Olomouc.
Finanční plán	1 000 000 Kč v roce 2017.
Indikátory plnění opatření a cíle	Uspořádání festivalu. Zvýšení atraktivity zámku a parku v Čechách pod Kosířem. Zvýšení návštěvnosti. Posílení nabídky v oblasti cestovního ruchu.
Gesce	Olomoucký kraj, Vlastivědné muzeum v Olomouci
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, rozpočet Vlastivědného muzea v Olomouci

5.1.10. Kulturní domy a kulturní střediska, kina a výstavní síně v Olomouckém kraji

Objekty či institucemi výrazně ovlivňujícími kulturní život v kraji, jeho městech a obcích jsou kulturní domy či různé typy podobných kulturních zařízení. Města a obce je využívají pro kulturní, společenský a spolkový život v obci.

V Olomouckém kraji jsou tyto typy zařízení zastoupené v řadě bývalých okresních měst a jsou výraznými kulturními činiteli, jako např. Kulturní dům v Šumperku. Vedle toho ovšem najdeme kulturní domy i v řadě malých obcí kraje.

V Olomouckém kraji registruje NIPOS – Registr kulturních subjektů k 28. 2. 2017 celkem 11 výstavních síní, z toho 6 přímo v krajské metropoli.

Přehled kulturních domů a kulturních středisek v Olomouckém kraji⁹

	2015	2014	2013	2012	2011
s vlastními prostory	23	30	23	24	21
bez vlastních prostor	8	7	7	6	9
objekt bez pořadatelských pracovníků	15	12	13	13	10
celkem	46	49	43	43	40

⁹ Přehled kulturních domů a středisek v krajích podle typu zařízení.
Základní statistické údaje o kultuře v ČR 2015, VI. díl, Edukace a veřejná osvěta. NIPOS, Praha 2016.

Zájmová činnost v kulturních domech a kulturních střediscích v Olomouckém kraji ¹⁰

ZÁJMOVÁ ČINNOST									
vzdělávací									
počet kurzů					počet návštěvníků				
2015	2014	2013	2012	2011	2015	2014	2013	2012	2011
388	458	307	298	153	7 163	9 132	7 151	7 157	3 126

ZÁJMOVÁ ČINNOST									
umělecká									
počet souborů					počet členů				
2015	2014	2013	2012	2011	2015	2014	2013	2012	2011
79	69	92	88	77	1 116	1 120	1 383	1 444	1 276

Plnohodnotnou součástí kulturní nabídky v Olomouckém kraji jsou i filmové programy nabízené v řadě kin. Bohužel však neexistuje kompletní databáze kinosálů v kraji. Asociace provozovatelů kin, z. s., sdružující fyzické a právnické osoby provozující kina, registruje na území Olomouckého kraje celkem 22 subjektů s touto činností. Vedle toho však existují i další databáze kin. Z těchto různých zdrojů jsme sestavili přehled, který přináší níže přiložená tabulka. Tento segment kultury kraj podporuje prostřednictvím dotačních programů.

Počet kin v Olomouckém kraji ¹¹

okres	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk	Olomoucký kraj
Počet stálých kin	3	13	5	6	4	31
Počet letních kin	0	2	2	1	0	5
Počet kin celkem	3	15	7	7	4	36

¹⁰ Přehled o činnosti kulturních domů a středisek v krajích.

Základní statistické údaje o kultuře v ČR 2015, VI. díl, Edukace a veřejná osvěta. NIPOS, Praha 2016.

¹¹ www.apk.cz, www.digitalnikino.cz, www.acfk.cz

5.1.11. Tradiční lidová kultura v Olomouckém kraji

Tradiční lidová kultura je vnímána jako silný rozvojový náboj regionu, vyplynulo to také z dotazníku mezi městy a obcemi v kraji. Týká se to zejména tradičního regionu Haná. Poněkud odlišná je na tom oblast Jesenicka, kde s ohledem na vývoj po druhé světové válce došlo k významnému přerušení vývoje lidové kultury.

V roce 2014 byla ustavena a rozvinula činnost Pracovní skupina pro tradiční lidovou kulturu Rady Olomouckého kraje, byl založen Seznam nemateriálních statků tradiční lidové kultury Olomouckého kraje a stanovena pravidla pro zápis do tohoto seznamu; byla schválena Pravidla pro udělení titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje a bylo uděleno pět těchto titulů.

Na rok 2017 jsou připraveny a zpracovány podklady pro návrhy na další zápisy nemotných statků do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury jak Olomouckého kraje, tak České republiky. Byl připraven i návrh na udělení dalšího titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje.

Rada Olomouckého kraje rozhodla v červnu 2014, že kraj bude vedle cen za přínos v oblasti kultury udělovat také ocenění Mistr tradiční rukodělné výroby, kterým kraj na svém území podpoří zde žijící osobnosti, pracující tradičními výrobními postupy a propagující tradiční lidová řemesla.

Paní Miluše Hlavinková přebírá z rukou hejtmana Olomouckého kraje Ladislava Okleščka titul Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje, Olomouc 5. 4. 2017. Foto: archiv Olomouckého kraje.

Číslo a označení cíle	5.1.11.1.
Návrh cíle	Trvale podporovat aktivity sloužící k zachování tradic lidové kultury.
Návrh opatření, která povedou k naplňování cíle	Rozvíjet činnost Pracovní skupiny pro tradiční lidovou kulturu a Regionálního centra pro tradiční lidovou kulturu, zapisovat nemotné statky lidové kultury na Seznam nemateriálních statků Olomouckého kraje i České republiky. Podporovat tradice také udělováním titulu Mistra tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje. Přihlásit nemotný statek do soutěže o značku Evropské dědictví.
Finanční plán	Náklady: 1 pracovní úvazek ve Vlastivědném muzeu v Olomouci.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet statků zapsaných do krajského a celostátního Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury, počet udělených titulů Mistr tradiční rukodělné výroby, počet jednání pracovní skupiny pro tradiční lidovou kulturu.
Gesce	Regionální pracoviště pro tradiční lidovou kulturu, Pracovní skupina Rady Olomouckého kraje pro tradiční lidovou kulturu, příspěvkové organizace zřizované krajem
Zdroj financování	Rozpočty příspěvkových organizací, rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.1.11.2.
Návrh cíle	Vydání publikace Hanácký rok, lidové zvyky a obyčeje na Hané.
Návrh opatření, která povedou k naplňování cíle	Jako jeden z výstupů v oblasti posilování péče o tradiční lidovou kulturu vydat publikaci propagující lidové tradice, folklor, lidové zvyky a obyčeje v průběhu roku v tradiční folklorní oblasti – Hané. Zpracovat návrh publikace pro schválení v orgánech kraje včetně rozpočtu. Počet výtisků do 500 ks.
Finanční plán	Do 300 000 Kč v letech 2018–2020.
Indikátory plnění opatření a cíle	Vydání knihy.
Gesce	Pracovní skupina pro tradiční lidovou kulturu Rady Olomouckého kraje, Regionální centrum pro tradiční lidovou kulturu, OŠSK
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.1.11.3.
Návrh cíle	Podpora folklorních festivalů.
Návrh opatření, která povedou k naplňování cíle	Posílit podporu folklorních festivalů jako jedné z forem pomoci zachování lidové kultury v tradičních národopisných oblastech i mimo ně. Folklorním festivalům bude pomoheno jako mimořádným akcím výrazně posilujícím kladný vztah obyvatelstva kraje k lokalitě i regionu, např. Hanácké slavnosti.
Finanční plán	1 500 000 Kč
Indikátory plnění opatření a cíle	Posílení vazby veřejnosti na tradice regionu, zvýšení zájmu o tradiční lidovou kulturu, posílení cestovního ruchu.
Gesce	Olomoucký kraj, pořadatelé festivalů
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Expozice Pravěk Mohelnicka v Muzeu Mohelnice (Vlastivědné muzeum v Šumperku). Foto: archiv muzea.

5.1.12. Oblast sbírkové a výstavní činnosti příspěvkových organizací zřizovaných krajem

Práce se sbírkami je smyslem existence muzeí. Muzea mají za povinnost získávat a shromažďovat movité tyto svědky minulosti, ochraňovat je, evidovat, inventarizovat a pečovat o ně. Od této základní muzejní činnosti se odvíjejí všechny další, včetně činnosti prezentační. Kvalita sbírkotvorné činnosti je jedním z klíčových faktorů určujících kvalitu muzea.

Kraj je vlastníkem sbírek uložených v pěti zřizovaných muzeích (šestým muzeem je organizační jednotka) a jako správný hospodář musí činit potřebná opatření, aby svůj majetek rozšiřoval, aby měl o něm přehled, chránil jej, zveleboval a prezentoval jej.

V této části koncepce jsou navrženy priority týkající se oblasti sbírkové a výstavní činnosti, zejména muzeí zřizovaných krajem, cíle i opatření, která povedou k jejich naplňování, finanční plány a ukazatele pro hodnocení.

Číslo a označení cíle	5.1.12.1.
Návrh cíle	Prohloubit spolupráci příspěvkových organizací v oblasti péče o sbírkový fond. Vytvořit koncepci tvorby sbírek.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Zpracovat analýzu sbírkového fondu krajských muzeí, zjistit zda jejich sbírkotvorná činnost rovnoměrně pokrývá jejich zájmové oblasti, dle potřeby zpracovat koncepci tvorby sbírek s cílem systematické a koordinované tvorby fondů a snahou o posílení profilových sbírek. Vytvořit databáze vhodných akvizic. Posílit spolupráci příspěvkových organizací v oblasti konzervace a restaurace sbírkových fondů.
Finanční plán	Bez nároků na rozpočet Olomouckého kraje.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zpracování analýzy sbírkových fondů, vytvoření sbírkotvorné koncepce včetně návrhu vhodných akvizic. Počet společných akcí, počet jednotně konzervovaných a restaurovaných sbírkových předmětů, počet výpůjček a zápůjček.
Gesce	Příspěvkové organizace v oblasti kultury
Zdroj financování	Rozpočet příspěvkových organizací v oblasti kultury

Číslo a označení cíle	5.1.12.2.
Návrh cíle	Připravit a vyhlásit Dotační program „Pro sbírky“, určený na posílení sbírkotvorné činnosti muzeí a dalších sbírkových institucí v Olomouckém kraji.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Příspěvkové organizace dlouhodobě volají po dotačním programu zaměřeném na posílení jejich sbírkotvorné činnosti. Úkolem tedy je připravit pro orgány kraje ke schválení návrh dotačního programu určeného na posílení sbírkotvorné činnosti příspěvkových organizací Olomouckého kraje v oblasti kultury.

Finanční plán	Předpokládané roční náklady na dotační program 1 000 000 Kč/rok.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet schválených žádostí, počet získaných sbírkových předmětů.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.1.12.3.
Návrh cíle	Projekt Digitalizace sbírkových předmětů Olomouckého kraje.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Zpracovat a předložit projekt, který stanoví základní parametry digitalizace krajských sbírek (jednotná metodika, technické zajištění, úložiště, způsob prezentace výsledků).
Finanční plán	Náklady na projekt do 50 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zvýšení kvality péče o sbírkové předměty, zvýšení komfortu pro badatele, možnost zveřejnění sbírek na webu, počet zdigitalizovaných předmětů.
Gesce	Příspěvkové organizace v oblasti kultury
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, rozpočty příspěvkových organizací v oblasti kultury

Číslo a označení cíle	5.1.12.4.
Návrh cíle	Projekt „Vybudování expozičních prostor a zpřístupnění sbírek VMO – digitalizace“, řešící situaci Vlastivědného muzea Olomouc v oblasti ochrany a využívání sbírkových fondů a jejich zpřístupnění veřejnosti.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Vybudování nové expozice Vlastivědného muzea Olomouc, vycházející z nových trendů v oblasti ochrany a využívání sbírkových fondů a jejich zpřístupnění veřejnosti. Projekt zahrnuje komplex aktivit, jako jsou konzervace, restaurování a následná digitalizace sbírkových předmětů, rekonstrukce některých prostor zámku Čechy pod Kosířem. Výstupem bude např. i interaktivní webová prezentace.
Finanční plán	Celkové předpokládané náklady 64 852 000 Kč, (žádost o dotaci z IROP ve výši 55 124 000 Kč).
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet návštěvníků, zvýšení kvality prezentace a atraktivity kulturního dědictví, zvýšení intenzity cestovního ruchu.
Gesce	Vlastivědné muzeum Olomouc
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, IROP

Číslo a označení cíle	5.1.12.5.
Návrh cíle	Projekt „Sbírky kraje kraji“.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Zahájit jednání s majiteli soukromých sbírek a pokusit se smluvně zajistit, aby sbírky, které jsou na území na kraje nebo které kraj dotačně podpoří nebo na jeho území vznikly, zůstaly na území kraje nebo dokonce byly zakoupeny/předány do sbírek kraje.
Finanční plán	Náklady na zpracování projektu jsou nulové, náklady na sbírky stanoví jednotlivá jednání.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet nově získaných sbírkových předmětů, počet smluv.
Gesce	Příspěvkové organizace v oblasti kultury
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, rozpočty příspěvkových organizací v oblasti kultury

5.1.13. Organizační stránka činnosti příspěvkových organizací zřizovaných krajem

Také v organizaci činnosti příspěvkových organizací jsou priority, které je třeba realizovat v příštích třech letech. Jednou z nejdůležitějších strategických rozvojových priorit je důraz na aktivní, strukturovanou a průběžnou komunikaci s veřejností a všemi návštěvnickými skupinami.

Nově navrhujeme, aby se muzea, vědecká knihovna i archeologické centrum zaměřily na možnosti spolupráce s dobrovolníky a nabídly případným zájemcům možnost podílet se na jejich činnosti.

Číslo a označení cíle	5.1.13.1.
Návrh cíle	Posílení práce se specifickými návštěvnickými skupinami.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Příspěvkové organizace zpracují plány práce se specifickými návštěvnickými skupinami, jejichž úkolem bude zaměřit důsledněji činnost na jednotlivé věkové a zájmové návštěvnické skupiny, přihlížet více ke struktuře jejich zájmů, prohloubit spolupráci s jednotlivými typy škol, využívat atraktivních způsobů prezentace kulturních hodnot. Zdůraznit napojení na prorodinnou politiku Olomouckého kraje a práci s handicapovanými občany. V této oblasti využít možností dobrovolnické činnosti.
Finanční plán	Bez nároků na rozpočet kraje.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet zpracovaných plánů. Počet návštěvníků.
Gesce	Olomoucký kraj, příspěvkové organizace v oblasti kultury
Zdroj financování	Rozpočty příspěvkových organizací, státní rozpočet

Číslo a označení cíle	5.1.13.2.
Návrh cíle	Vytvořit systém „Olomoucké muzejní karty“, umožňující celoroční jednotný vstup do muzeí Olomouckého kraje.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Bude vytvořen systém „Olomoucké muzejní karty“, jejímž zakoupením bude návštěvníkům umožněn celoroční vstup do všech muzeí zřízených Olomouckým krajem. Systém bude zpracován jako otevřený, dovolující případné přistoupení dalších muzejních institucí.
Finanční plán	Nárok na rozpočet Olomouckého kraje bude stanoven projektem.
Indikátory plnění opatření a cíle	Vytvoření systému. Počet prodaných karet. Zvýšení komfortu muzejních služeb.
Gesce	Olomoucký kraj, příspěvkové organizace v oblasti kultury
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Návštěvníci výstavy na Mezinárodním setkání uměleckých kovářů Hefaiston na hradě Helfštýn (Muzeum Komenského v Přerově). Foto: archiv muzea.

Číslo a označení cíle	5.1.13.3.
Návrh cíle	Navrhnout systém přesného a průběžného sledování návštěvnosti v kulturních organizacích Olomouckého kraje.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Navrhnout plán zavedení vstupenkového a odbavovacího systému, který umožní přesné a průběžné sledování návštěvnosti v kulturních organizacích Olomouckého kraje. Dle možností tento systém zavést. Smyslem je umožnit sledování návštěvnosti dle jednotlivých návštěvnických skupin až na úroveň jednotlivých poboček a expozičních a výstavních prostor zapojených organizací.
Finanční plán	Navržení systému do 100 000 Kč. Návrh stanoví další finanční požadavky.
Indikátory plnění opatření a cíle	Vytvoření systému. Zkvalitnění systému evidence návštěvnosti. Možnost přesnějšího zacílení muzejních služeb a zvýšení jejich kvality.
Gesce	Olomoucký kraj, příspěvkové organizace v oblasti kultury
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.1.13.4.
Návrh cíle	Dobrovolnický program v kulturních příspěvkových organizacích Olomouckého kraje.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Vytvořit organizační, metodické a technické podmínky pro zavedení dobrovolnické práce v příspěvkových organizacích zřizovaných Olomouckým krajem. Navrhnout oblasti, ve kterých je možno dobrovolníky využít (např. katalogizace, digitalizace, průvodcovství, archeologické vykopávky, základní práce s archeologickými nálezy, animační programy, organizační spolupráce). Pozvat a inspirovat studenty, seniory a další zájemce k dobrovolnické činnosti v muzeích Olomouckého kraje.
Finanční plán	Rozpočty příspěvkových organizací – poskytnutí volných vstupů.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet zapojených dobrovolníků. Počet jimi odpracovaných hodin, počet akcí, do kterých se zapojili.
Gesce	Olomoucký kraj, příspěvkové organizace v oblasti kultury
Zdroj financování	Rozpočty příspěvkových organizací, státní rozpočet

5.1.14. Podpora a propagace kulturních aktivit a projektů v Olomouckém kraji

Průběžná propagace kultury a památkové péče, jednotlivých jejích částí a činnosti kulturních organizací kraje je aktivitou, po které volají nejrůznější aktéři kulturního dění, veřejnost i samospráva, návrhy pro tuto oblast jsou uvedeny níže.

Číslo a označení cíle	5.1.14.1.
Návrh cíle	Posílení propagace kultury v Olomouckém kraji.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Zpracování projektu posílení všestranné a společné propagace kultury a památkové péče v kraji a podpora kulturních akcí a projektů, památek i kulturního dědictví v kraji. Podpořit vznik krajského kulturního a programového periodika (s webovou alternativou), oslovujícího širokou veřejnost. Realizace samostatné webové stránky věnované kultuře a památkové péči v Olomouckém kraji, poskytující programové informace i servis zájemcům o služby kraje v těchto oblastech. Současně samostatná webová stránka umožní v propagaci zacílit na specifické klientské skupiny (rodiny s dětmi, handicapovaní, občané se speciálními potřebami apod.). Zaměřit se na spolupráci s ostatními samosprávami, zejména v bývalých okresních městech, a vysokými školami.
Finanční plán	Náklady stanoví projekt.
Indikátory plnění opatření a cíle	Vypracování projektu propagace kultury v Olomouckém kraji. Vytvoření webové stránky, počet zveřejněných akcí, počet přístupů.
Gesce	Olomoucký kraj, příspěvkové organizace v oblasti kultury
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, rozpočty příspěvkových organizací, státní rozpočet

Číslo a označení cíle	5.1.14.2.
Návrh cíle	Realizace oslav 100. výročí založení samostatné Československé republiky.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Vyčlenění samostatných prostředků v rozpočtu kraje na akce spojené s nejvýznamnějším státním výročím.
Finanční plán	Předpokládané přímé výdaje z rozpočtu kraje 1 000 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet akcí, počet návštěvníků.
Gesce	Olomoucký kraj, příspěvkové organizace v oblasti kultury
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, rozpočty příspěvkových organizací, státní rozpočet

Publikační výstupy činnosti příspěvkových organizací jsou důležité pro zviditelnění a popularizaci jejich činnosti mezi odbornou i laickou veřejností. Také proto navrhuje pokračovat v projektu společných publikací, prezentujících sbírkové a knižní fondy Olomouckého kraje.

Číslo a označení cíle	5.1.14.3.
Návrh cíle	Posílení publikační činnosti příspěvkových organizací v oblasti kultury.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Zajistit vydání profilové publikace propagující sbírky v příspěvkových organizacích Olomouckého kraje v oblasti přírodních věd. Kniha představí výběr atraktivních, profilujících a unikátních předmětů ze sbírek a fondů paměťových institucí zřizovaných Olomouckým krajem. Populárně-naučná publikace, podložená odbornými znalostmi pracovníků jednotlivých organizací, bude mít cca 300 stran z poloviny obrazových, předpokládaný náklad 1000 ks.
Finanční plán	Do 750 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Vydání publikace propagující poklady přírodovědné části sbírek paměťových institucí Olomouckého kraje. Počet výtisků.
Gesce	Olomoucký kraj a příspěvkové organizace v oblasti kultury
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.1.14.4.
Návrh cíle	Kniha Osobnosti Olomouckého kraje – 2. rozšířené vydání.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Pokračovat v úspěšném edičním projektu Osobnosti Olomouckého kraje, vydat druhé rozšířené vydání knihy, ve které přibude cca 100 dalších osobností (cca 80 tiskových stran nebo 200 stran při vydání druhého dílu). Finanční dotace je plně odvislá od toho, zda bude realizováno rozšířené vydání (předpokládáme vyprodání stávající knihy) nebo bude realizováno vydání druhého dílu. Finanční plán: 500 000–1 200 000 Kč. Náklad 2000 ks.
Finanční plán	Do 1 200 000 Kč podle typu vydání.
Indikátory plnění opatření a cíle	Vydání publikace propagující významné osobnosti kraje, náklad 2000 ks.
Gesce	Olomoucký kraj, Vlastivědné muzeum v Olomouci
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

V Olomouckém kraji chybí instituce, která by se zaměřovala na vyhledávání a výchovu kulturních talentů, nabízela metodiku kulturní tvorby, propagace a organizace, pomáhala tvůrcům i pořadatelům v jejich činnosti. Navrhujeme aktivně podpořit vznik takovéto instituce.

Číslo a označení cíle	5.1.14.5.
Návrh cíle	Podpořit vznik kulturního inkubátoru.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Iniciovat projekt vzniku kulturního inkubátoru. Finančně podpořit vznik kulturního inkubátoru, který by metodicky, organizačně i propagačně pomáhal na svět novým kulturním projektům na území kraje.
Finanční plán	Náklady stanoví projekt vzniku inkubátoru.
Indikátory plnění opatření a cíle	Vznik inkubátoru.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

5.1.15. Spolupráce Olomouckého kraje s ústředními státními orgány, samosprávami, s církvemi, profesními sdruženími, zájmovými spolky a organizacemi

Olomoucký kraj na řadě úkolů spolupracuje s ministerstvem kultury i jím zřizovanými organizacemi. Pracovníci krajského úřadu se pravidelně zúčastňují porad na MK ČR, konzultují s konkrétními odbory ministerstva, zúčastňují se jimi pořádaných seminářů, školení či workshopů. Dle potřeby kraj připomínkuje oborové koncepce či legislativní návrhy. S ministerstvem kultury či jej zastupujícími institucemi kraj spolupracoval na přípravě projektů k připomenutí významných výročí, např. 1150. výročí příchodu sv. Cyrila a Metoděje či 750. výročí narození Karla IV.

Se státem, respektive ministerstvem kultury, má kraj smlouvu o částečném financování provozu Muzea umění Olomouc. S muzeem kraj průběžně spolupracuje, např. metodicky při přípravě přihlášky nehmotného statku Tradiční vodoléčebné procedury a odkaz Vincenze Priessnitze do soutěže o značku Evropské dědictví. Podobně je tomu i v případě Národního památkového ústavu. Na celostátní úrovni je kraj také zastoupen v mezirezortní komisi ministerstva obrany pro připomenutí 1. světové války.

Na celorepublikové úrovni je nutné také zmínit zastoupení kraje v komisi kultury Asociace krajů ČR, která je např. místem předkládání legislativních návrhů či jejich připomínkovým místem. Společně s řadou českých, slovenských a dalších zahraničních partnerů se kraj podílí na projektu Evropská kulturní stezka sv. Cyrila a Metoděje, což je mezinárodní projekt usilující o zviditelnění a uchování jedinečného evropského dědictví, autentického příběhu cyrilometodějské mise, prostřednictvím získání certifikátu Kulturní stezka Rady Evropy.

Z profesních sdružení kraj spolupracuje např. s Asociací muzeí a galerií, zejména s její krajskou komisí, jejíž předsedkyní je ředitelka jednoho z krajských muzeí. Kraj je též zastoupen ve Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska.

Při propagaci akcí v oblasti kultury kraj využívá také zájmových organizací Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu a Střední Morava – Sdružení cestovního ruchu, což jsou sdružení právnických osob, sloužící k podpoře a rozvoji cestovního ruchu v Olomouckém kraji, který je vedle měst a obcí, sdružení či organizací členem těchto organizací.

Číslo a označení cíle	5.1.15.1
Návrh cíle	Spolupráce s Ministerstvem kultury České republiky a dalšími ústředními orgány, se státními příspěvkovými organizacemi, s Asociací krajů, s profesními sdruženími, se zájmovými spolky a organizacemi v oblasti kultury a památkové péče. Spolupráce s církvemi.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Spolupracovat s Ministerstvem kultury České republiky i dalšími ústředními orgány na řešení průběžných úkolů, připomínkovat strategické oborové a legislativní materiály, podílet se na realizaci projektů k významným celostátním akcím, např. k 100. výročí založení republiky. Podílet se na činnosti Asociace krajů. Využít potenciálu profesních sdružení k řešení otázek v oblasti kultury a památkové péče, nadále se podílet na činnosti zájmových sdružení a spolků, podle závazků či dle potřeby je finančně podpořit. Spolupracovat s církvemi, zejména při řešení majetkoprávních otázek příspěvkových organizací kraje.
Finanční plán	Financování v rámci provozního rozpočtu věcně příslušného odboru.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zintenzivnění mezikrajské spolupráce, naplnění konkrétních projektů a úkolů, počet připomínkovaných materiálů apod. Počet účastí na akcích.
Gesce	Olomoucký kraj, dle potřeby jednotlivé příspěvkové organizace
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.1.15.2.
Návrh cíle	Spolupráce se samosprávami a ostatními aktéry kulturního života v kraji.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Průběžně spolupracovat s městy a obcemi či jejich sdruženími v kraji na kulturně-společenském dění, touto spoluprací posilovat vazby občanů na region a jejich soudržnost s obcí a lokalitou, posilovat kulturní kompetence obyvatelstva. Intenzivněji spolupracovat na vzájemné propagaci a prezentaci kulturních akcí a projektů, posilovat vzájemnou koordinaci při jejich realizaci. Využívat spolupráce s městy a obcemi při realizaci projektů příspěvkových organizací Olomouckého kraje jako významných aktérů místní kultury.
Finanční plán	Financování v rámci provozního rozpočtu věcně příslušného odboru.

Indikátory plnění opatření a cíle	Zintenzivnění spolupráce mezi krajem a obecními samosprávami, posílení realizace konkrétních projektů a úkolů. Zvýšení efektivity kulturních akcí. Posílení vazeb občanů na region a lokalitu.
Gesce	Olomoucký kraj, dle potřeby jednotlivé příspěvkové organizace
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.1.15.3.
Návrh cíle	Posilování spolupráce s organizacemi cestovního ruchu v regionu.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Úkolem pro příští léta je zesílit intenzitu spolupráce kraje a jeho příspěvkových organizací s oběma centrály cestovního ruchu založenými krajem (Jeseníky a Střední Morava), zejména v oblasti propagace aktivit v oblasti kultury a památkové péče. Vytvořit společnou informační platformu napomáhající posílení synergických efektů vzájemné kooperace propagace a prezentace kultury v kraji. Rozpracovat systém vzájemného sdílení informací o kulturních akcích a projektech v kraji. Průběžně aktualizovat informační systémy zaměřené na prezentaci kultury a památkové péče.
Finanční plán	50 000 Kč/rok.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zintenzivnění spolupráce mezi krajem a jeho příspěvkovými organizacemi s krajskými sdruženími cestovního ruchu; zřízení systému sdílení informací v oblasti kultury; posílení propagace a prezentace v oblasti kultury a památkové péče. Podpora realizace konkrétních projektů a úkolů. Zvýšení efektivity kulturních akcí.
Gesce	Olomoucký kraj, dle potřeby jednotlivé příspěvkové organizace
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

5.2. INVESTIČNÍ PRIORITY OLOMOUCKÉHO KRAJE PRO OBLAST KULTURY A PÉČE O MOVITÉ I NEMOVITÉ KULTURNÍ DĚDICTVÍ

Mezi významné priority Olomouckého kraje v oblasti kultury patří stavební investice nebo investice do nových expozičních projektů. V této oblasti je řada akcí, které pomohou vyřešit dlouhodobý nedostatek kvalitních depozitárních prostor k uložení sbírkových předmětů a knižních fondů. Jejich realizací se významně zlepší kvalita péče o movité kulturní dědictví v našem kraji, zvýší se kvalita poskytovaných služeb badatelům, komfort návštěvnických služeb, zvýší se návštěvnost a posílí cestovní ruch.

Rozsah navržených investic ve výši téměř 450 milionů korun je v měřítku kraje více než mimořádný. Realizací ambiciózní řady stavebních i expozičních projektů se významně posílí prestiž Olomouckého kraje jako instituce výrazně podporující péči o kulturní dědictví, rozvoj kultury a památkové péče.

Číslo a označení cíle	5.2.1.
Návrh cíle	Pokračovat v rekonstrukci zámku Čechy pod Kosířem a areálu zámeckého parku, VI. a VII. etapa.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Vlastivědné muzeum v Olomouci, pokračování rekonstrukce zámku v Čechách pod Kosířem. Jedná se o rekonstrukci 1. a 2. NP severního a východního křídla, vnitřního a vnějšího nádvoří včetně fasád, dovybavení restauračních a ubytovacích prostor, rozšíření filmového muzea a další práce. Dovybavení areálu a výstavních prostor po rekonstrukci. Úprava areálu parku včetně rekonstrukce vodních prvků, revitalizace rybníků, vybudování minizoo a dalších prací. Rozvoj zámku Čechy pod Kosířem vychází ze samostatné koncepce schválené Radou Olomouckého kraje na léta 2017–2021.
Finanční plán	Částečné předpokládané náklady rekonstrukce zámku 218 500 000 Kč. Částečné předpokládané náklady revitalizace zámeckého parku 7 440 000 Kč. Úplné náklady budou známy po zpracování studií či záměrů.
Indikátory plnění opatření a cílů	Suma vynaložených investic, počet návštěvníků, počet nově uskutečněných akcí.
Gesce	Olomoucký kraj, Vlastivědné muzeum v Olomouci
Zdroj financování	Rozpočet příspěvkové organizace, rozpočet Olomouckého kraje, strukturální fondy EU

Číslo a označení cíle	5.2.2.
Návrh cíle	Muzeum Komenského v Přerově: záchrana a zpřístupnění renesančního paláce na hradě Helfštýn.

Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Záchrana a zpřístupnění hradního paláce na Helfštýně, vytvoření nových výstavních prostor, instalace nových expozic z podsbírek muzea.
Finanční plán	Projekt byl podán 2. 8. 2016 (r. č. CZ.06.3.33/0.0/0.0/16_026/0001718). Předpokládané náklady dle žádosti jsou: celkové výdaje projektu: 64 505 520 Kč. Celková předpokládaná dotace z EU a SR je 56 075 578 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Vytvoření nového expozičního a výstavního prostoru, rozšíření výstavní plochy, počet návštěvníků, zkvalitnění návštěvnických služeb, počet expozic a výstav.
Gesce	Olomoucký kraj, Muzeum Komenského v Přerově, p. o.
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, strukturální fondy EU

Číslo a označení cíle	5.2.3.
Návrh cíle	Realizace depozitáře pro Vědeckou knihovnu v Olomouci.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Vybudování nového knižního skladu Vědecké knihovny v Olomouci-Hejčíně, do něhož budou přestěhovány fondy z nevyhovujících depozitářů, bude navýšena dlouhodobá kapacita knihovny, zvýší se kvalita péče o knihovní fond i kvalita obsluhy čtenářů.
Finanční plán	Předpokládané náklady jsou: celkové výdaje projektu: 123 000 000 Kč. Předpokládaná dotace z EU a SR 108 576 450 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet uložených knih, zvýšení kvality péče o kulturní dědictví, zvýšení dlouhodobé skladové kapacity VKOL, zvýšení kvality práce zaměstnanců knihovny.
Gesce	Olomoucký kraj, Vědecká knihovna v Olomouci
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, strukturální fondy EU

Číslo a označení cíle	5.2.4.
Návrh cíle	Pokračovat v projektu využití zámku Žádlovice.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Zpracovat návrh využití zámku v Žádlovicích zohledňující etapové provádění rekonstrukce zámku.
Finanční plán	Financování: 100 000 Kč na studii a připravuje se financování projektu záměru na rok 2017. Předpokládané celkové náklady cca 80 mil. Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zvýšení kvality péče o kulturní dědictví, zvýšení potenciálu movité památky pro cestovní ruch.
Gesce	Olomoucký kraj, Archeologické centrum Olomouc, p. o.
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, strukturální fondy EU

Číslo a označení cíle	5.2.5.
Návrh cíle	Vědecká knihovna v Olomouci, vybudování kulturně společenského centra v evangelickém kostele („červený“ kostel).
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Realizovat záměr využití objektu evangelického kostela („červený“ kostel) pro potřeby kulturně společenského centra Olomouckého kraje. Příprava zadání studie. Kostel a IC zůstane ve správě Vědecké knihovny v Olomouci.
Finanční plán	Cena studie cca 340 000 Kč; studie určí další náklady.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zhotovení studie, příprava projektu. Rozšíření a zkvalitnění služeb knihovny.
Gesce	Olomoucký kraj, Vědecká knihovna v Olomouci
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, strukturální fondy EU

Oprava severní hradby hradu Helfštýna (Muzeum Komenského v Přerově). Foto: archiv muzea.

Číslo a označení cíle	5.2.6.
Návrh cíle	Revitalizace a obnova kulturního využití tzv. Bezručových domků v Kostelci na Hané.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Kompletní rekonstrukce „červeného“ domku pro památník Petra Bezruče a muzeum, demolice „bílého“ domku, úprava zahrady, napojení na inženýrské sítě. Opětovné využití „červeného“ domku pro kulturní účely.
Finanční plán	Předpokládané náklady 4 752 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zpřístupnění objektu, počet návštěvníků, zvýšení povědomí o kulturní historii místa a kraje.
Gesce	Olomoucký kraj, Muzeum a galerie v Prostějově, p. o.
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.2.7.
Návrh cíle	Zkvalitnění dopravní obslužnosti památkových objektů ve vlastnictví Olomouckého kraje (silnice a parkoviště u hradu Helfštýna).
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Připravit a zpracovat studii dopravní obslužnosti Helfštýna se zaměřením na zvýšení dopravní bezpečnosti návštěvníků (oprava přístupové silnice z Týna nad Bečvou, vybudování chodníků podél silnice, úprava a rozšíření parkoviště pod hradem, úprava stanoviště veřejné dopravy).
Finanční plán	Náklady na studii cca 100 000 Kč. Další náklady dle studie.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zvýšení bezpečnosti návštěvníků, zvýšení parkovací kapacity, zvýšení komfortu dopravní obsluhy krajského kulturního zařízení.
Gesce	Olomoucký kraj, Muzeum Komenského v Přerově, p. o.
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje. Možnost financování z IROP

Číslo a označení cíle	5.2.8.
Návrh cíle	Vlastivědné muzeum v Olomouci, rekonstrukce střechy zámku Čechy pod Kosířem.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Oprava střechy je nutná z důvodu nevyhovujícího stavu střešní krytiny, zatéká do prostor stálé expozice v jižním křídle zámku v Čechách pod Kosířem.
Finanční plán	Předpokládané náklady 50 000 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zvýšení kvality péče o zámecké instalace, zvýšení ochrany sbírek, suma prostředků vynaložených na ochranu kulturního dědictví.

Gesce	Olomoucký kraj, Vlastivědné muzeum v Olomouci
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.2.9.
Návrh cíle	Stavební úpravy objektu správy areálu zámku Čechy pod Kosířem.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Kompletní stavební úprava objektu správy areálu zámku Čechy pod Kosířem, zahájení, realizace a dokončení.
Finanční plán	Předpokládané náklady 10 000 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zvýšení kvality a rozšíření služeb návštěvníkům, počet návštěvníků.
Gesce	Olomoucký kraj, Vlastivědné muzeum v Olomouci
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.2.10.
Návrh cíle	Stavební úpravy budovy Nábřeží Dr. Beneše 21, Přerov (Muzeum Komenského v Přerově).
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Provedení rekonstrukce, přístavby nákladního výtahu, úpravy podlah, zvýšení nosnosti stropů, úprava vstupu do budovy, instalace EZS datové sítě aj. V depozitářích budou instalovány nové mobilní a stacionární regály.
Finanční plán	Celkové výdaje projektu: 48 312 400 Kč, dotace z IROP 43 111 962 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet uložených sbírek, zvýšení kvality péče o sbírkové předměty, modernizace konzervátorských dílen, zvýšení dlouhodobé skladové kapacity.
Gesce	Olomoucký kraj, Muzeum Komenského v Přerově, p. o.
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, IROP

Číslo a označení cíle	5.2.11.
Návrh cíle	Připravit záměr výstavby nové budovy Vědecké knihovny v Olomouci.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Zpracovat záměr výstavby nové centrální budovy Vědecké knihovny v Olomouci, najít vhodnou lokalitu, dle potřeby ji získat do majetku kraje, zpracovat záměr architektonické soutěže, vyhlásit architektonickou soutěž na novou budovu knihovny. <i>Pozn. Záměr výstavby je součástí aktuální Koncepce rozvoje knihoven ČR.</i>

Finanční plán	Náklady studie cca 1 mil. Kč. Další náklady určí studie.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zpracování studie.
Gesce	Olomoucký kraj, Vědecká knihovna v Olomouci
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.2.12.
Návrh cíle	Depozitáře Vlastivědného muzea v Olomouci.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Kraj se dlouhodobě snaží získat pro depozitární potřeby Vlastivědného muzea v Olomouci budovy bývalého vojenského archivu na náměstí Republiky v Olomouci. Zařízení objektu potřebným depozitárním vybavením, nábytkem apod. Zpracování studie využití objektu.
Finanční plán	Náklady na studii do 50 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet uložených sbírek, zvýšení kvality péče o sbírkové předměty, modernizace konzervátorských dílen, zvýšení dlouhodobé skladové kapacity.
Gesce	Olomoucký kraj, Vlastivědné muzeum v Olomouci
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.2.13.
Návrh cíle	Vlastivědné muzeum v Olomouci – Zemědělské muzeum v Arboretu Bílá Lhota.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Postupně realizovat projekt výstavby Zemědělského muzea v Arboretu Bílá Lhota. Prostory nevyužitého objektu a jeho areálu budou využity pro prezentaci zemědělských sbírek z regionu. Část stavebního objektu bude využívána jako provozní zázemí arboreta (sklad a dílna). Provozně budou areál i stavební objekt rozděleny na dvě části – veřejně přístupnou (zemědělské muzeum) a zázemí arboreta.
Finanční plán	1 600 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Rozšíření výstavního a expozičního prostoru, rozšíření prezentační nabídky muzea. Prezentace zemědělského sbírkového fondu. Zkvalitnění zázemí pro zaměstnance Arboreta Bílá Lhota.
Gesce	Olomoucký kraj, Vlastivědné muzeum v Olomouci
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.2.14.
Návrh cíle	Rozšíření depozitářů Vlastivědného muzea v Šumperku, v tzv. robotárně.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Získat do vlastnictví kraje, správy Vlastivědného muzea v Šumperku objekt tzv. robotárny v Šumperku a vybavit jej potřebným zařízením. Nové prostory výrazně rozšíří kapacitu depozitářů muzea pro uložení sbírkových předmětů.
Finanční plán	Odhad okamžitých pořizovacích nákladů 11 290 000 Kč. Provozní náklady 307 000 Kč/rok.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet uložených sbírek, zvýšení kvality péče o sbírkové předměty, zvýšení dlouhodobé skladové kapacity.
Gesce	Olomoucký kraj, Vlastivědné muzeum v Šumperku p. o.
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, rozpočet příspěvkové organizace

Číslo a označení cíle	5.2.15.
Návrh cíle	Stavební úpravy hlavní budovy Muzea a galerie v Prostějově.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Studie/projekt uspořádání hlavní budovy muzea, která sídlí v historické budově bývalé prostějovské radnice. Studie navrhne nové vnitřní řešení výstavních a depozitárních prostor s důrazem na jednodušší přístup pro návštěvníky, zejména handicapované, rodiny s dětmi a seniory. Majitelem budovy je Statutární město Prostějov.
Finanční plán	Výdaje na studii do 100 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Vyhotovení studie. Zvýšení standardu návštěvnických služeb, zkvalitnění prezentační činnosti, zvýšení počtu návštěvníků.
Gesce	Olomoucký kraj, Muzeum a galerie v Prostějově, p. o.
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, rozpočet příspěvkové organizace

Číslo a označení cíle	5.2.16.
Návrh cíle	Rekonstrukce budovy ORNIS, Bezručova 10, Muzeum Komenského v Přerově.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Vyhotovení studie určující celkový rozsah rekonstrukce. Předpokládaná rekonstrukce obsáhne např. výměnu oken a dveří, zateplení budovy, úpravu nosnosti stropů, výměnu elektroinstalace, datových rozvodů, osvětlení a slaboproudu, vodoinstalace, kanalizace a topení a nástavbu na části střechy

Finanční plán	Výdaje na studii 150 000 Kč. Možnost žádosti z IROP, specifický cíl 3.1 – „Zefektivnění ochrany a využívání sbírkových a knihovných fondů a jejich zpřístupnění“ v prioritní ose 3 – Dobrá správa území a zefektivnění veřejných institucí. V roce 2017 výzva v rámci IROP č. 79 Muzea II.
Indikátory plnění opatření a cíle	Vyhotovení studie. Zvýšení standardu návštěvnických služeb, zvýšení ochrany a zároveň lepší propagace sbírek ORNIS, úspora energií, zlepšení návštěvnického zázemí, zvětšení prostoru pro všechny činnosti ORNIS.
Gesce	Olomoucký kraj, Muzeum Komenského v Přerově, p. o.
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, IROP

Číslo a označení cíle	5.2.17.
Návrh cíle	Přístavba depozitáře, Muzeum a galerie v Prostějově.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Dostavba depozitáře k vyřešení nedostatku kvalitních depozitárních míst.
Finanční plán	600 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zvýšení kvality péče o sbírkové předměty, zvýšení dlouhodobé depozitární kapacity.
Gesce	Olomoucký kraj, Muzeum a galerie v Prostějově, p. o.
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	5.2.18.
Návrh cíle	Vlastivědné muzeum Jesenicka, p. o., rekonstrukce stálé expozice Vincenze Priessnitze v jeho rodném domě.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Rekonstrukce stálé expozice Vincenze Priessnitze v jeho rodném domě. Nová expozice V. Priessnitze je prioritou muzea po dohodě s Olomouckým krajem, Městem Jeseník a majiteli Priessnitzových léčebných lázní, komisí cestovního ruchu Olomouckého kraje. Obnova a rozšíření expozice souvisí se snahou posílit aktivity spojené s odkazem V. Priessnitze.
Finanční plán	12 000 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet návštěvníků, zvýšení kvality prezentace a atraktivity kulturního dědictví, zvýšení intenzity cestovního ruchu.
Gesce	Olomoucký kraj, Vlastivědné muzeum Jesenicka, p. o.
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

KROK

2016 4
ročník 13.

Kulturní Revue
Olomouckého Kraje

TÉMA ČÍSLA
POHÁDKY A POVĚSTI
Z NAŠEHO KRAJE

Z OBSAHU

KAREL FALTÝNEK O SBÍRÁNÍ POVĚSTÍ
(NEJEN) NA LOŠTICKU

LOWAG, VACA, ŠTÉGER / PORTRÉTY
SBÉRATELŮ A AUTORŮ POVĚSTÍ

MARTIN STROUHAL / HANÁK TĚLEM
I DUŠÍ

S PETREM JANEČKEM O MĚSTSKÝCH
LEGENDÁCH

ZA HROCHOVEM PŘEPADLO
ČLOVĚKA STÁDO VEVEREK

POHÁDKY A ZVÍRÁTKA
Z RYCHLEBSKÝCH HOR

MILAN VALENTA / PŘÍBĚHY PRO DĚTI,
POHÁDKY PRO DOSPĚLÉ

POUTĚ VE STŘEDOVĚKU

LOLA BEER EBNER / IZRAELSKÁ
MÓDNÍ IKONA Z PROSTĚJOVA

FRANTIŠEK POSPÍŠIL / OD HANÁKŮ
K INDIÁNŮM JIHOZÁPADU USA

VINCENT A BÓDA –
DOBRODRUŽSTVÍ V BENÁTKÁCH

S podporou Olomouckého kraje a v gesci Vědecké knihovny v Olomouci vychází časopis KROK, Kulturní Revue Olomouckého Kraje.

Číslo a označení cíle	5.2.19.
Návrh cíle	Nová expozice geologie Muzea a galerie v Prostějově.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Dokončení instalace nové expozice geologie Muzea a galerie v Prostějově, výtvarné dořešení expozice, odborné zajištění a vybavení mobiliářem, zpřístupnění.
Finanční plán	Náklady 500 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet návštěvníků, zvýšení kvality prezentace a atraktivity kulturního dědictví, zvýšení intenzity cestovního ruchu.
Gesce	Olomoucký kraj, Muzeum a galerie v Prostějově, p. o.
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, rozpočet Muzea a galerie v Prostějově, p. o.

Číslo a označení cíle	5.2.20.
Návrh cíle	Hanácká světnička – nová národopisná expozice Muzea a galerie v Prostějově, p. o.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Dokončení libreta a scénáře, výběr a příprava sbírek, otevření nové stálé expozice etnografie prostějovského regionu.
Finanční plán	Náklady 100 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet návštěvníků, zvýšení kvality prezentace a atraktivity kulturního dědictví, zvýšení intenzity cestovního ruchu.
Gesce	Olomoucký kraj, Muzeum a galerie v Prostějově, p. o.
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, rozpočet Muzea a galerie v Prostějově, p. o.

Číslo a označení cíle	5.2.21.
Návrh cíle	Vlastivědné muzeum v Olomouci – Didaktické expozice přírody II. etapa.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Jedná se o pokračování rozpracované investice, která je z důvodu finanční náročnosti rozdělena na etapy. V roce 2016 proběhla I. etapa projektu, pro rok 2017 je naplánovaná realizace II. etapy.
Finanční plán	Předpokládané náklady 5 000 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet návštěvníků, zvýšení kvality prezentace a atraktivity kulturního dědictví, zvýšení intenzity cestovního ruchu.
Gesce	Vlastivědné muzeum v Olomouci
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, rozpočet Vlastivědného muzea v Olomouci

Číslo a označení cíle	5.2.22.
Návrh cíle	Vlastivědné muzeum v Šumperku – inovace a rozšíření expozice Jana Eskymo Welzla v Muzeu Zábřeh.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Zpracovat projekt inovace expozice Jana Eskymo Welzla v Muzeu Zábřeh. Ve spolupráci s městem Zábřeh ji rozšířit, posílit její nadregionální význam a využít pro posílení cestovního ruchu v regionu.
Finanční plán	Náklady na projekt do 100 000 Kč, další náklady stanoví projekt.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet návštěvníků, zvýšení kvality prezentace a atraktivity kulturního dědictví, zvýšení intenzity cestovního ruchu.
Gesce	Vlastivědné muzeum v Šumperku, p. o.
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, rozpočet Vlastivědného muzea v Šumperku, p. o.

Číslo a označení cíle	5.2.23.
Návrh cíle	Vlastivědné muzeum v Olomouci – zastřešení atria hlavní budovy.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Zastřešení atria hlavní budovy VMO, kde se zřídí nový prostor pro kulturní setkávání a hlavně moderní expozice VMO, předpokladem je dotace z ITI projektů EU ve výši 90 %.
Finanční plán	Předpokládaný rozpočet 15 000 000 Kč.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zřízení nového kulturně společenského prostoru, rozšíření služeb pro veřejnost, zvýšení kvality návštěvnických služeb. Zvýšení atraktivity prostoru muzea.
Gesce	Vlastivědné muzeum v Olomouci
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje, dotace EU

5.3. PRŮBĚŽNÉ HODNOCENÍ PLNĚNÍ CÍLŮ KONCEPCE

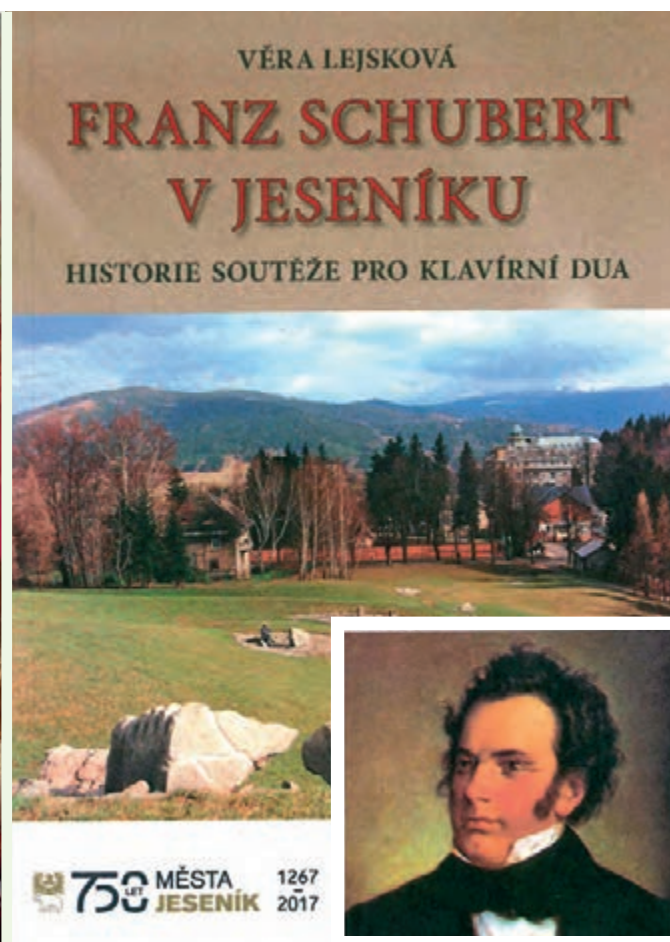
Součástí koncepce je jako příloha také přehled – akční plán navrhovaných priorit s konkrétním určením gestora jejich plnění, termíny či období, gesční rozpočet a částky (v případě, že částka není uvedena, jde o akci bez nároků na krajský rozpočet) a též indikátory plnění.

Úkoly stanovené koncepcí a opatření přijatá k jejich plnění budou pravidelně vyhodnocovány – vždy k 31. 5. za předcházející rok, a to formou zprávy Radě Olomouckého kraje.

Hodnocení Koncepce... za rok 2017	31. 5. 2018
Hodnocení Koncepce... za rok 2018	31. 5. 2019
Hodnocení Koncepce... za rok 2019	31. 5. 2020
Hodnocení Koncepce... za rok 2020	31. 5. 2021

Knihu *Osobnosti Olomouckého kraje* vydalo Vlastivědné muzeum v Olomouci.
Foto: archiv muzea.

Olomoucký kraj přispěl i na vydání sborníku věnovaného historii Schubertovy soutěže pro klavírní dua pořádané v Jeseníku.

B. KONCEPCE ROZVOJE PAMÁTKOVÉ PÉČE OLOMOUCKÉHO KRAJE PRO OBDOBÍ 2017–2020

6. ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

6.1. VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

Pro popis památkového fondu definuje zákon o státní památkové péči pojmy kulturní památka, národní kulturní památka, památková rezervace, památková zóna a ochranné pásmo.

Kulturní památky

Pojem kulturní památka definuje zákon o státní památkové péči v ust. § 2 odst. 1 takto: Za kulturní památky podle tohoto zákona prohlašuje Ministerstvo kultury České republiky nemovitě a movité věci, popřípadě jejich soubory, které jsou významnými doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti, jako projevy tvůrčích schopností a práce člověka z nejrůznějších oborů lidské činnosti, pro jejich hodnoty revoluční, historické, umělecké, vědecké a technické nebo které mají přímý vztah k významným osobnostem a historickým událostem.

V Olomouckém kraji se nachází celkem 2 213 objektů prohlášených za nemovitě kulturní památky (údaj k datu 31. 12. 2016).

Národní kulturní památky

Národní kulturní památky jsou kulturní památky, které tvoří nejvýznamnější součást kulturního bohatství národa. Prohlašuje je vláda České republiky nařízením.

Národními kulturními památkami v Olomouckém kraji jsou:

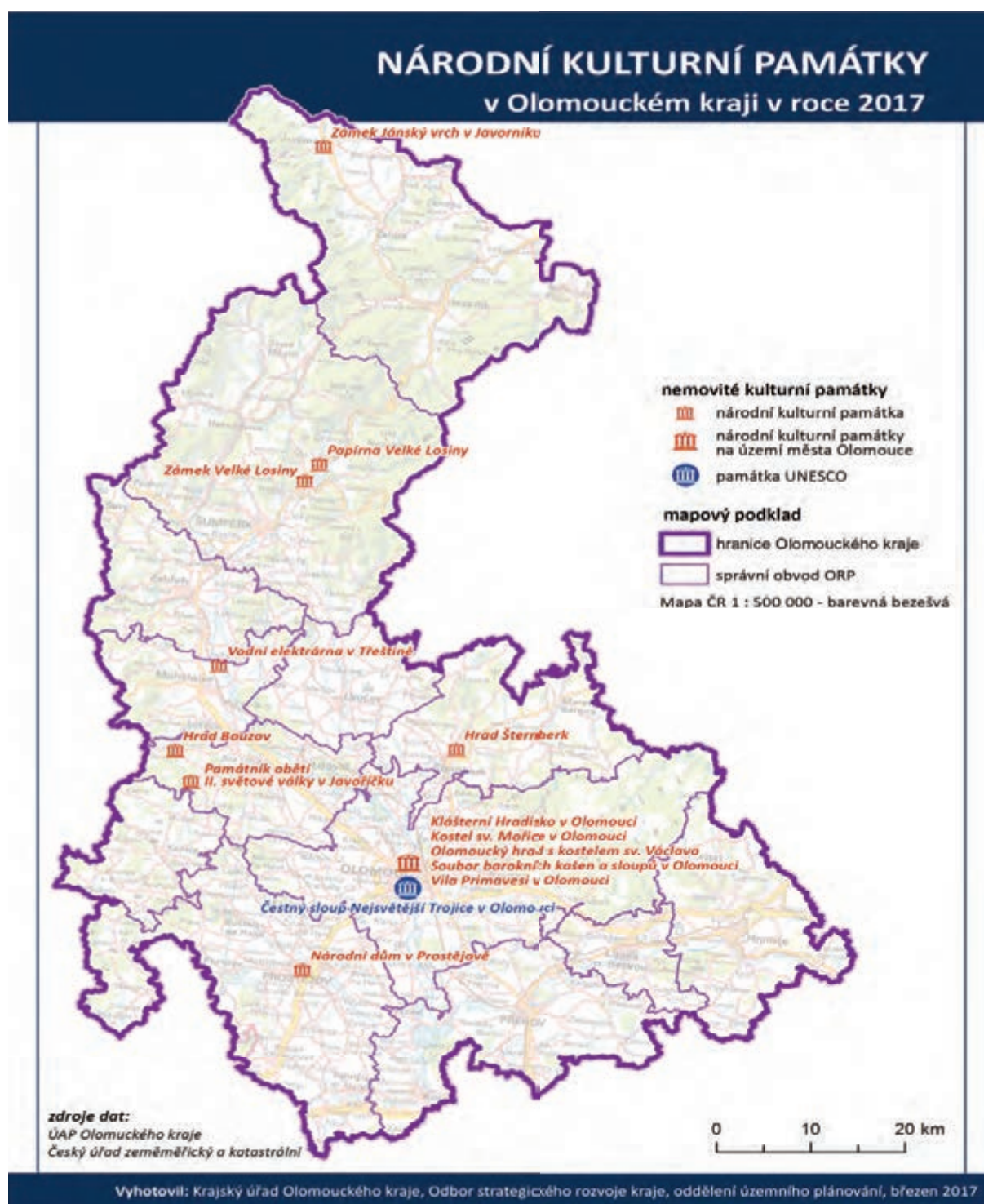
Soubor barokních kašen a sloupů v Olomouci (nařízení vlády č. 262/1995 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, ve znění pozdějších předpisů);

Olomoucký hrad s kostelem sv. Václava (nařízení vlády č. 262/1995 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, ve znění pozdějších předpisů);

Kostel sv. Mořice v Olomouci (nařízení vlády č. 262/1995 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, ve znění pozdějších předpisů);

Klášteří Hradisko v Olomouci (nařízení vlády č. 262/1995 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, ve znění pozdějších předpisů);

Hrad Bouzov (nařízení vlády č. 147/1999 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, ve znění pozdějších předpisů);

Národní kulturní památky v Olomouckém kraji v roce 2017.

Pramen: odbor strategického rozvoje Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Památník obětí II. světové války v Javoříčku (nařízení vlády č. 147/1999 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, ve znění pozdějších předpisů);

Hrad Šternberk (nařízení vlády č. 132/2001 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky);

Zámek Velké Losiny (nařízení vlády č. 262/1995 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, ve znění pozdějších předpisů);

Papírna Velké Losiny (nařízení vlády č. 132/2001 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky);

Zámek Jánský Vrch v Javorníku (nařízení vlády č. 132/2001 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky);

Vodní elektrárna v Třeštině (nařízení vlády č. 170/2008 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky);

Národní dům v Prostějově (nařízení vlády č. 170/2008 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky);

Vila Primavesi v Olomouci (nařízení vlády č. 50/2010 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky);

Šternberská madona jako součást souboru gotických soch z období krásného slohu v českých zemích (nařízení vlády č. 422/2005 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky).

Památky zapsané do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO

Tyto památky představují nejvýznamnější statky kulturního dědictví, které mají výjimečnou světovou hodnotu z hlediska dějin, umění či vědy. Nejhodnotnější památky navrhané členskými státy schvaluje Mezivládní výbor pro ochranu kulturního a přírodního dědictví, nazývaný „Výbor pro světové dědictví“, který byl ustaven v rámci UNESCO.

V Olomouckém kraji byl mezi památky UNESCO zařazen Čestný sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci.

Památky oceněné značkou Evropské dědictví

Označení Evropské dědictví označuje akci Evropské unie pro zvýraznění pamětihodností, které oslavují a symbolizují evropskou integraci, ideály a historii. Vzniklo v roce 2006 jako mezivládní iniciativa a v listopadu 2011 bylo přijato rozhodnutím Rady Evropy a Evropského parlamentu pod názvem European Heritage Label – EHL.

V Olomouckém kraji je značkou Evropské dědictví oceněno Arcidiecézní muzeum a Přemyslovský palác (součástí Muzea umění Olomouc).

Památkově chráněná území

Památkové rezervace

jsou území, jejichž charakter a prostředí určuje soubor nemovitých kulturních památek, popřípadě archeologických nálezů. Památkové rezervace prohlašuje vláda České republiky nařízením. V Olomouckém kraji se nacházejí dvě městské památkové rezervace, v Olomouci a v Lipníku nad Bečvou, a jedna vesnická památková rezervace v obci Příkazy.

Čestný sloup Nejsvětější Trojice v Olomouci. Foto: odbor strategického rozvoje Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Památkové zóny

jsou území sídelního útvaru nebo jeho části s menším podílem kulturních památek, historické prostředí nebo část krajinného celku, které vykazují významné kulturní hodnoty. Památkové zóny prohlašuje opatřením obecné povahy Ministerstvo kultury ČR.

Památkové rezervace a památkové zóny v Olomouckém kraji.

Pramen: odbor strategického rozvoje Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Památkové rezervace a zóny v Olomouckém kraji

Městské památkové rezervace	Olomoucko	Olomouc
	Přerovsko	Lipník nad Bečvou
Vesnické památkové rezervace	Olomoucko	Příkazy
Památkové zóny	Jesenicko	Javorník, Vidnava, Zlaté Hory, Rejvíz, Údolí
	Olomoucko	Litovel, Šternberk, Uničov, Rataje, Senička
	Prostějovsko	Prostějov
	Přerovsko	Přerov, Hranice, Tovačov, Lhotka, Stará Ves, Potštát
	Šumpersko	Šumperk, Mohelnice, Branná, Štíty, Dlouhomilov, Jakubovice, Palonín

Ochranná pásma

Ochranná pásma nemovitých kulturních památek, nemovitých národních kulturních památek, památkových rezervací a památkových zón nebo jejich prostředí jsou území vymezená k ochraně nemovité památky, nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo památkové zóny nebo jejího prostředí. Jsou vymezována obecním úřadem obce s rozšířenou působností územním rozhodnutím o ochranném pásmu.

Ochranná pásma v členění podle obecních úřadů obcí s rozšířenou působností

Městský úřad Hranice

Ochranné pásmo:

- hřbitovního kostela Nanebevzetí Panny Marie v Hranicích – tzv. Kostelíček
- zámku s areálem parku, farního kostela Povýšení sv. Kříže a souboru soch v Hustopečích nad Bečvou
- filiálního kostela sv. Jana Křtitele s ohradní zdí v Lipné
- větrného mlýna v Porubě nad Bečvou
- zámku s areálem parku a dalších vymezených kulturních památek v Potštátě
- tunelu ve Slavíči
- zámku s areálem a farního kostela Nejsvětější Trojice ve Všechovicích
- městské památkové zóny Hranice

Městský úřad Jeseník

Ochranné pásmo:

- zámku Jánský Vrch a hřbitovního kostela sv. Kříže v Javorníku
- vodní tvrze v Jeseníku
- památníku Frývaldovské stávky v Lipové

Městský úřad Konice

nemá žádné ochranné pásmo

Městský úřad Lipník nad Bečvou

Ochranné pásmo:

- hradu Helfštýna v Týně nad Bečvou
- zámku s areálem parku ve Veselíčku

Městský úřad Litovel

Ochranné pásmo:

- hradu Bouzova
- zámku a parku v Chudobíně
- zámeckého parku v Bílé Lhotě

Městský úřad Mohelnice

Ochranné pásmo:

- zámku v Úsově
- památníku na věžeňském hřbitově v Mírově
- památníku politických vězňů v Mírově
- kostela sv. Mikuláše v Maletíně

Magistrát města Olomouce

Ochranné pásmo:

- městské památkové rezervace města Olomouc
- areálu chrámu Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku a areálu bývalého premonstrátského kláštera Hradisko v Olomouci
- bývalé měšťanské střelnice v Olomouci
- areálu farního kostela Očištění Panny Marie v Dubu nad Moravou
- zámku v Náměšti na Hané
- historického jádra obce Příkazy
- farního kostela Nanebevzetí Panny Marie ve Slatinicích

Magistrát města Prostějova

Ochranné pásmo:

- vysokého a nízkého zámku, sochy sv. Petra z Alcantéry a sochy sv. Floriána v Plumlově
- hradní zříceniny, farního kostela sv. Michala a kříže před kostelem v Otaslavicích
- zámku, filiálního kostela sv. Martina a sochy sv. Jana Nepomuckého v Mořicích

Magistrát města Přerova

Ochranné pásmo:

- zámku s areálem parku v Citově
- zámku s areálem parku v Čekyni
- zámku s areálem parku v Dřevohosticích
- farního kostela Nanebevzetí P. Marie v Kojetíně
- zámku s areálem parku v Pavlovicích u Přerova
- zámku s areálem parku v Přestavlkách u Přerova
- zámku s areálem parku v Rokytnici
- zámku s areálem a farního kostela Nejsvětější Trojice ve Vsechovicích
- městského parku Michalov v Přerově
- městské památkové zóny Přerov
- městské památkové zóny Tovačov

Městský úřad Šternberk

Ochranné pásmo:

- hradu Šternberka na Moravě
- kostela sv. Bartoloměje v Jívové

Městský úřad Šumperk

Ochranné pásmo:

- souboru památek lidové architektury v Bludově
- zámku, fojtství a kostela sv. Archanděla Michaela v Branné
- zámku, ruční papírny, kostela, náhrobků a soch v parku ve Velkých Losinách
- kostela sv. Michala v Maršíkově
- kostela sv. Martina v Žárově

Městský úřad Uničov

nemá žádné ochranné pásmo

Městský úřad Zábřeh (výkon SPP zajišťuje Městský úřad Šumperk)

Ochranné pásmo:

- venkovské usedlosti č. p. 101 v Jedlí
- venkovské usedlosti č. p. 6 v Rohli
- hrobky Bukůvků z Bukůvky v Postřelmově

Plány ochrany památkových rezervací a památkových zón

stanoví způsob zabezpečení kulturních hodnot památkové rezervace a památkové zóny nebo jejich částí z hlediska státní památkové péče. Vydávají je krajské úřady opatřením obecné povahy.

Na území Olomouckého kraje plány ochrany památkových rezervací a památkových zón vydány nebyly.

Plány území s archeologickými nálezy

vyznačují území, na nichž se vyskytují nebo se mohou odůvodněně vyskytovat archeologické nálezy, a které slouží pro zabezpečení archeologického dědictví. Plány vydává kraj nařízením kraje.

Na území Olomouckého kraje plány území s archeologickými nálezy vydány nebyly.

Technické a ostatní pamětihodnosti v Olomouckém kraji

Olomoucký kraj není vnímán jako region s množstvím industriálních památek, přesto i zde se nacházejí pamětihodnosti dokládající průmyslový a technický vývoj regionu.

Mezi národními kulturními památkami najdeme například vodní elektrárnu v Třeštině, hojně navštěvovanou technickou zajímavostí a postupně také pamětihodností je přečerpávací elektrárna Dlouhé stráně v Jeseníkách, specifickou technickou památkou jsou viadukty Severní dráhy císaře Ferdinanda mezi Hranicemi a Lipníkem nad Bečvou a tunel ve Slavíči. Na Hranicku stojí také zajímavá řada větrných mlýnů. Nejstarším mostem na Moravě a jedním z nejstarších dochovaných mostů v České republice je kamenný Svatojánský most přes řeku Moravu v Litovli z roku 1592. Rudné hornictví v severní části kraje připomínají zlatorudné mlýny u Zlatých Hor.

Vojenské pevnostní stavitelství v okolí Olomouce připomíná řada pevností, např. Korunní pevnůstka nebo fort Křelov.

K celosvětově proslulým archeologickým lokalitám patří Předmostí u Přerova, kde památník Mamutov a naučné stezky připomínají sídliště lovců mamutů z doby před 26–27 tisíci lety.

6.2. LEGISLATIVA V OBLASTI PAMÁTKOVÉ PÉČE

Ústavním základem pro ochranu kulturních památek v České republice je Listina základních práv a svobod a to její čl. 34 odst. 2, stanoví, že právo přístupu ke kulturnímu bohatství je zaručeno za podmínek stanovených zákonem a čl. 35 odst. 3, dle kterého při výkonu svých práv nikdo nesmí ohrožovat ani poškozovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky nad míru stanovenou zákonem.

Základním právním předpisem na úseku státní památkové péče je zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje zejména problematiku kulturních památek, památkově chráněných území, práva a povinnosti vlastníků kulturních památek a nemovitostí v památkově chráněných územích, problematiku archeologických nálezů, pravomoc a působnost správních orgánů a odborných organizací na úseku státní památkové péče, sankce a nápravná opatření v případě porušení zákonem stanovených povinností.

Mezinárodní úmluvy:

- Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví (č. 159/1991 Sbírky zákonů)
- Úmluva o ochraně architektonického dědictví Evropy (č. 73/2000 Sbírky mezinárodních smluv)
- Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (č. 99/2000 Sbírky mezinárodních smluv)
- Evropská úmluva o krajině (č. 13/2005 Sbírky mezinárodních smluv)
- Úmluva o opatřeních k zákazu a zamezení nedovoleného dovozu, vývozu a převodu vlastnictví kulturních statků (č. 15/1980 Sbírky zákonů)

Dalšími právními předpisy jsou:

- Zákon č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 101/2001 Sb., o navrácení nezákonně vyvezených kulturních statků, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška Ministerstva kultury ČR č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška Ministerstva kultury ČR č. 187/2007 Sb., kterou se stanoví obsah a náležitosti plánu území s archeologickými nálezy
- Vyhláška Ministerstva kultury ČR č. 420/2008 Sb., kterou se stanoví náležitosti a obsah plánu ochrany památkových rezervací a památkových zón

Prohlášení národních kulturních památek v Olomouckém kraji:

- Nařízení vlády č. 262/1995 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, ve znění pozdějších předpisů (Soubor barokních kašen a sloupů v Olomouci, Olomoucký hrad s kostelem sv. Václava, Kostel sv. Mořice v Olomouci, Klášterní Hradisko, Zámek Velké Losiny)

- Nařízení vlády č. 147/1999 Sb., o prohlášení a zrušení prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky, ve znění pozdějších předpisů (Hrad Bouzov, Památník obětí II. světové války v Javoříčku)
- Nařízení vlády č. 132/2001 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky (Zámek Jánský Vrch, Hrad Šternberk, Papírna Velké Losiny)
- Nařízení vlády č. 422/2005 Sb., o prohlášení Horského hotelu a televizního vysílače Ještěd u Liberce a některých movitých kulturních památek za národní kulturní památky a o změně některých dalších předpisů (Šternberská madona jako součást souboru gotických soch z období krásného slohu v českých zemích)
- Nařízení vlády č. 170/2008 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky (Národní dům v Prostějově, vodní elektrárna v Třeštině)
- Nařízení vlády č. 50/2010 Sb., o prohlášení některých kulturních památek za národní kulturní památky (Vila Primavesi v Olomouci)

Prohlášení památkových rezervací v Olomouckém kraji:

- Výnos Ministerstva kultury ČR ze dne 21. 12. 1987 č. j. 16.417/87–VI/1, o prohlášení historických jader měst za památkové rezervace (Olomouc)
- Nařízení vlády č. 54/1989 Sb., o prohlášení území historických jader měst za památkové rezervace (Lipník nad Bečvou)
- Nařízení vlády č. 127/1995 Sb., o prohlášení území ucelených částí vybraných měst a obcí s dochovanými soubory lidové architektury za památkové rezervace (Příkazy)

Prohlášení památkových zón v Olomouckém kraji:

- Vyhláška Jihomoravského krajského národního výboru v Brně ze dne 20. 11. 1990, o prohlášení území historických jader měst za památkové zóny (Prostějov)
- Vyhláška Ministerstva kultury ČR č. 476/1992 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny ve znění pozdějších předpisů (Branná, Hranice, Javorník, Litovel, Mohelnice, Přerov, Šternberk, Štíty, Šumperk, Tovačov, Uničov, Vidnava, Zlaté Hory)
- Vyhláška Ministerstva kultury ČR č. 249/1995 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných obcí a jejich částí za památkové zóny (Dlouhomilov, Jakubovice, Lhotka, Palonín, Rataje, Senička, Stará Ves)
- Vyhláška Ministerstva kultury ČR č. 108/2003 Sb., o prohlášení území s historickým prostředím ve vybraných městech a obcích za památkové zóny a určování podmínek pro jejich ochranu (Potštát)
- Vyhláška Ministerstva kultury ČR č. 413/2004 Sb., o prohlášení území s historickým prostředím ve vybraných obcích a jejich částech za památkové zóny a určení podmínek pro jejich ochranu (Rejvív - Zlaté Hory, Údolí - Zlaté Hory)

6.3. ZÁKLADNÍ OKRUHY ČINNOSTI

Na úseku památkové péče Olomoucký kraj realizuje své aktivity v oblasti státní správy a v oblasti samosprávy.

6.3.1. Oblast státní správy

Regulace obnovy kulturních památek a nemovitostí v památkově chráněných územích spočívá v tom, že vlastníci jsou povinni si vyžádat ke všem pracím vyjmenovaným v § 14 zákona o státní památkové péči stanovisko příslušného orgánu státní památkové péče. Tento orgán si musí vyžádat písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče.

Orgány státní památkové péče jsou Ministerstvo kultury ČR, krajské úřady a obecní úřady obcí s rozšířenou působností.

Ministerstvo kultury ČR je odvolacím orgánem.

Krajské úřady jsou správními orgány I. stupně pro národní kulturní památky a odvolacími a přezkumnými orgány.

Obecní úřady obcí s rozšířenou působností jsou správními orgány I. stupně pro kulturní památky a nemovitosti v památkových rezervacích, památkových zónách a památkových ochranných pásmech.

Odbornou organizací státní památkové péče je Národní památkový ústav.

Národní památkový ústav, generální ředitelství v Praze, se vyjadřuje příslušnému orgánu státní památkové péče k obnově národních kulturních památek, které jsou ve správě Národního památkového ústavu, územní odborné pracoviště tohoto ústavu v Olomouci podává písemné vyjádření k ostatním národním kulturním památkám, ke kulturním památkám a k nemovitostem v památkově chráněných územích.

V rámci výkonu státní památkové péče krajský úřad provádí rozhodovací, kontrolní a metodickou činnost.

Rozhodovací činnost krajského úřadu:

- a. vydává závazná stanoviska k obnově národních kulturních památek
- b. rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutím obecních úřadů obcí s rozšířenou působností na úseku státní památkové péče
- c. vydává opatření obecné povahy o ochraně památkové rezervace nebo památkové zóny nebo jejich částí
- d. vyjadřuje se k prohlášení věci za kulturní památku, ke zrušení prohlášení věci za kulturní památku, k prohlášení území za památkovou rezervaci a památkovou zónu
- e. plní úkoly orgánu státní památkové péče pro národní kulturní památky
- f. uplatňuje stanoviska k územně plánovací dokumentaci pro území, ve kterém je památková zóna nebo nemovitá národní kulturní památka

- g. je dotčeným orgánem k zabezpečení nepředvídaných nálezů kulturně cenných předmětů, detailů stavby nebo archeologických nálezů, k nimž došlo při řízení nebo postupu podle zvláštního právního předpisu, nejde-li o nálezy učiněné při přípravě nebo provádění obnovy kulturní památky nebo při přípravě nebo provádění prací v území, na němž uplatňuje svůj zájem státní památková péče
- h. projednává přestupky a správní delikty na úseku státní památkové péče
- i. rozhoduje o opatřeních, která je povinen učinit vlastník na národní kulturní památce
- j. určuje podmínky pro výkon činnosti, která by mohla způsobit nepříznivé změny stavu nebo ohrozit národní kulturní památku
- k. rozhoduje o způsobu odstranění závady při ohrožení nebo poškození národní kulturní památky
- l. rozhoduje o provedení nezbytných opatření pro zabezpečení národní kulturní památky na náklad jejího vlastníka
- m. ukládá povinnosti vlastníku movité kulturní památky určitým způsobem s ní nakládat, popřípadě, aby ji bezplatně svěřil na nezbytně dlouhou dobu do úschovy odborné organizaci, kterou určí
- n. předkládá návrhy obecním úřadům obcí s rozšířenou působností na vymezení nebo změnu ochranného pásma nemovité národní kulturní památky, památkové rezervace nebo zóny nebo jejich prostředí
- o. vydává souhlas v případě zamýšleného přemístění národní kulturní památky, nemovité kulturní památky a movité kulturní památky z veřejně přístupného místa
- p. rozhoduje o podmínkách přenechání kulturní památky nebo národní kulturní památky k dočasnému užívání odbornou organizací státní památkové péče za účelem provedení vědeckého výzkumu, popřípadě pořízení její dokumentace
- q. rozhoduje o povinnostech vlastníka (správce, uživatele) nemovitosti strpět provedení archeologického výzkumu a o podmínkách, za nichž archeologické výzkumy mohou být provedeny
- r. rozhoduje o odměně a náhradě nutných výdajů, které vznikly nálezci v souvislosti s archeologickým nálezem dle § 23 odst. 2 zákona o státní památkové péči
- s. pořizuje plán území s archeologickými nálezy v kraji nebo ve vymezené části kraje, ve kterém se vyznačí území, na nichž se vyskytují nebo se mohou odůvodněně vyskytovat archeologické nálezy
- t. rozhoduje o náhradě a její výši, je-li vlastník (správce, uživatel) nemovitosti nebo jiného majetku prováděním archeologického výzkumu nebo opatřeními na ochranu archeologického nálezu podstatně omezen.

Kontrolní činnost

Byla zaměřena na kontroly u obecních úřadů obcí s rozšířenou působností na úseku státní památkové péče, kdy jsou každoročně prováděny kontroly dle plánu kontrolní činnosti. Na národních kulturních památkách je prováděn dozor v rámci kontrolních dnů a vedených správních řízeních.

Metodická pomoc obecním úřadům obcí s rozšířenou působností

Tato pomoc se týkala zejména aplikace zákona o státní památkové péči a souvisejících právních předpisů.

V rámci metodické pomoci pořádal odbor pro pracovníky obecních úřadů obcí s rozšířenou působností na úseku státní památkové péče vedle společných porad odborné semináře a workshopy:

2013 – odborný seminář „Umělecké slohy a směry ve výtvarném umění“
odborný seminář „Péče o kulturní památky a městskou památkovou zónu v Hranicích“
odborný seminář „Soubor barokních kašen a jeho význam“

2015 – odborný seminář „Péče o kulturní památky a městskou památkovou zónu v Lipníku nad Bečvou“

2016 – odborný seminář „Péče o kulturní památky a městskou památkovou zónu v Přerově“

6.3.2. Oblast samosprávy

Dle § 28a zákona o státní památkové péči kraj v samostatné působnosti:

- a. schvaluje koncepci podpory státní památkové péče v kraji v souladu s koncepcí rozvoje státní památkové péče v České republice a po projednání s Ministerstvem kultury ČR,
- b. schvaluje návrhy dlouhodobých, střednědobých a prováděcích plánů a programů zachování a obnovy kulturních památek v kraji,
- c. usměrňuje kulturně výchovné využití kulturních památek v kraji.

Činnost v oblasti samosprávy zaměřená na oblast památkové péče měla své těžiště především v dotační oblasti.

Dotace Olomouckého kraje:

V souladu s „Koncepcí rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje“, která byla schválena Zastupitelstvem Olomouckého kraje dne 18. 12. 2003, byl vytvořen krajský systém péče o památky. Od roku 2004 byly schváleny Zastupitelstvem Olomouckého kraje dva dotační programy, a to program „Obnova kulturních památek v Olomouckém kraji“ a program „Obnova staveb drobné architektury místního významu v Olomouckém kraji“, které tvoří hlavní osu finanční pomoci vlastníkům památek. Od roku 2007 byly tyto programy zahrnuty do jednoho programu a to „Programu podpory kultury a památkové péče v Olomouckém kraji“, který obsahoval 3 dílčí programy – program „Obnova kulturních památek v Olomouckém kraji“, program „Obnova staveb drobné architektury místního významu v Olomouckém kraji“ a program „Podpora kulturních aktivit v Olomouckém kraji“.

Od roku 2016 jsou dva dotační tituly, dotační titul „Obnova kulturních památek“ a dotační titul „Obnova staveb drobné architektury místního významu v Olomouckém kraji“ zařazeny do „Programu památkové péče v Olomouckém kraji“.

- a. Dotační titul „Obnova kulturních památek v Olomouckém kraji“ je určen na podporu zachrany, obnovy, zachování a využití kulturních památek na území Olomouckého kraje (jak movitých, tak nemovitých), to je objektů, které jsou zapsány v Ústředním seznamu kulturních památek České republiky. Žadateli mohou být všichni vlastníci, případně

nájemci kulturních památek nacházejících se na území Olomouckého kraje, s výjimkou kulturních památek ve vlastnictví státu, krajů a osob s majetkovou účastí státu. Minimální výše finanční dotace je 200 000 Kč, v případě restaurování kulturních památek 50 000 Kč, maximální výše dotace je ve všech případech 500 000 Kč. Maximální výše dotace může činit 50 % uznatelných nákladů na obnovu kulturní památky na příslušný rok. O přidělení dotací a jejich výši v rámci dotačních titulů rozhoduje podle příslušných ustanovení zákona o krajích na základě doporučení komise Rady Olomouckého kraje Rada Olomouckého kraje, případně Zastupitelstvo Olomouckého kraje, a to dle druhu žadatele a dle výše dotace poskytnuté ve stávajícím kalendářním roce jednomu žadateli v jednotlivém případě.

- b. Dotační titul „Obnova staveb drobné architektury místního významu v Olomouckém kraji“ je určen na podporu úhrady nákladů spojených se záchranou a obnovou staveb drobné architektury (např. kapličky, památníky, pomníky, kříže, boží muka, smírčí kříže, sochařská díla apod.), a to i objektů, které nejsou prohlášeny za kulturní památky, ale mají místní význam, to znamená, že ve vztahu k dané lokalitě vykazují kulturně historické hodnoty. Žadateli mohou být všichni vlastníci, případně nájemci těchto drobných objektů nacházejících se na území Olomouckého kraje, s výjimkou památek ve vlastnictví státu, krajů a osob s majetkovou účastí státu. Minimální výše dotace je 15 000 Kč, maximální výše dotace 50 000 Kč. Maximální výše dotace může činit 50 % uznatelných nákladů na obnovu památky na příslušný rok. O přidělení dotací a jejich výši v rámci dotačních titulů rozhoduje podle příslušných ustanovení zákona o krajích na základě doporučení komise Rady Olomouckého kraje Rada Olomouckého kraje, případně Zastupitelstvo Olomouckého kraje, a to dle druhu žadatele a dle výše dotace poskytnuté ve stávajícím kalendářním roce jednomu žadateli v jednotlivém případě.

Olomoucký kraj dále přispíval na obnovu památkových objektů v rámci významných projektů Olomouckého kraje a v rámci poskytování neinvestičních finančních příspěvků z rozpočtu Olomouckého kraje částkou do výše 30 000,- Kč (do roku 2011 příspěvky do výše 25 000 Kč). Od roku 2016 přispívá Olomoucký kraj i na základě individuálních žádostí.

Program „Obnova kulturních památek v Olomouckém kraji“ v jednotlivých letech

Rok	Počet žádostí	Celkové náklady uvedené v žádostech	Počet poskytnutých dotací	Objem poskytnutých dotací
2004	79	44 279 235	34	7 790 000
2005	68	45 520 092	25	7 445 709
2006	78	100 996 760	29	10 369 800
2007	80	82 701 471	37	12 355 781
2008	96	77 104 065	48	13 708 669
2009	85	75 006 052	37	12 527 462

2010	75	63 497 240	30	8 831 265
2011	81	70 694 885	35	9 534 011
2012	81	68 767 823	43	10 766 278
2013	77	51 003 249	32	8 026 807
2014	68	43 067 505	32	9 069 097
2015	76	53 129 408	45	9 623 722
2016	82	62 518 370	74	13 780 000

Příklady obnovy památek podpořené z rozpočtu Olomouckého kraje v programu „Obnova kulturních památek v Olomouckém kraji“ v jednotlivých letech

Projekt obnovy kaple Panny Marie Bolestné v Kunčicích pod Kralickým Sněžníkem

Okres: Šumperk

Obec: Staré Město pod Sněžníkem

Prováděné práce: III. etapa obnovy kaple

Vlastník: Římskokatolická farnost Staré Město pod Sněžníkem

Celkové náklady: 748 920,- Kč

Podíl kraje: 374 460,- Kč

Kaple před obnovou.

Foto: odbor strategického rozvoje
Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Kaple po obnově.

Foto: odbor strategického rozvoje
Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Projekt obnovy samostatně stojící věže kostela sv. Jana Křtitele v Určicích

Okres: Prostějov

Obec: Určice

Prováděné práce: oprava omítek a nátěrů

Vlastník: Římskokatolická farnost Určice

Celkové náklady: 1 096 663,- Kč

Podíl kraje: 500 000,- Kč

Věž kostela před obnovou.

Foto: odbor strategického rozvoje
Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Věž kostela po obnově.

Foto: odbor strategického rozvoje
Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Projekt obnovy kostela sv. Vavřince s náhrobky, ohradní zdí, bránou a křížem

Okres: Šumperk

Obec: Sobotín

Prováděné práce: oprava márníce

Vlastník: obec Sobotín

Celkové náklady: 854 553,- Kč

Podíl kraje: 400 000,- Kč

Márnice před obnovou.

Foto: odbor strategického rozvoje
Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Márnice po obnově

Foto: odbor strategického rozvoje
Krajského úřadu Olomouckého kraje.

**Program „Obnova staveb drobné architektury místního významu v Olomouckém kraji“
v jednotlivých letech**

Rok	Počet žádostí	Celkové náklady uvedené v žádostech	Počet poskytnutých dotací	Objem poskytnutých dotací
2004	153	8 370 899	35	996 989
2005	127	8 566 614	34	1 495 086
2006	143	12 159 885	56	2 622 718
2007	139	11 110 800	60	2 835 374
2008	127	10 271 450	75	3 056 700
2009	131	11 547 800	45	2 490 518
2010	87	6 958 441	46	2 094 135
2011	78	7 046 434	53	2 502 720
2012	75	6 797 222	59	2 789 066
2013	73	6 523 830	43	1 977 193
2014	65	5 665 924	43	1 861 903
2015	78	7 226 503	34	1 418 000
2016	45	4 453 394	43	1 627 159

Příklady obnovy památek podpořené z rozpočtu Olomouckého kraje v programu „Obnova staveb drobné architektury místního významu v Olomouckém kraji“ v jednotlivých letech

Projekt obnovy kaple sv. Anny v Lipníku nad Bečvou

Okres: Přerov

Obec: Lipník nad Bečvou

Prováděné práce: oprava a nátěr omítek a fasády, nátěr dveří a pletiva v oknech

Vlastník: Římskokatolická farnost Lipník nad Bečvou

Celkové náklady: 82 220,- Kč

Podíl kraje: 50 000,- Kč

Kaple sv. Anny před obnovou.
Foto: odbor strategického rozvoje
Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Kaple sv. Anny po obnově.
Foto: odbor strategického rozvoje
Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Projekt obnovy Božích muk č. 4 v Kobylé nad Vidnávkou**Okres:** Jeseník**Obec:** Kobylá nad Vidnávkou**Prováděné práce:** oprava a odvodnění**Vlastník:** obec Kobylá nad Vidnávkou**Celkové náklady:** 49 086,- Kč**Podíl kraje:** 49 086,- Kč

Boží muka před obnovou.
Foto: odbor strategického rozvoje
Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Boží muka po obnově.
Foto: odbor strategického rozvoje
Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Projekt obnovy kaple sv. Jana Nepomuckého ve Střelicích

Okres: Olomouc

Obec: Uničov

Prováděné práce: oprava vnějších omítek a odvlhčení kaple

Vlastník: město Uničov

Celkové náklady: 304 303,- Kč

Podíl kraje: 50 000,- Kč

Kaple sv. Jana Nepomuckého před obnovou.
Foto: odbor strategického rozvoje
Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Kaple sv. Jana Nepomuckého po obnově.
Foto: odbor strategického rozvoje
Krajského úřadu Olomouckého kraje.

6.4. SWOT ANALÝZA

Silné stránky:

- a. Bohaté kulturní dědictví kraje
- b. Atraktivita památkového fondu pro jeho využití v cestovním ruchu
- c. Zapojení památek do kulturního života obce, kraje
- d. Existence krajského systému podpor na obnovu kulturních památek a objektů drobné architektury
- e. Realizace orientačních a informačních systémů zaměřených na památky v jednotlivých městech a obcích
- f. Vysoký počet národních kulturních památek
- g. Zpřístupnění značného počtu kulturních památek veřejnosti
- h. Průběžná spolupráce s obcemi III. stupně, pořádání odborných seminářů, porad, konzultací

Slabé stránky:

- a. Negativní vnímání vlastnictví kulturních památek a nemovitostí v památkově chráněných územích
- b. Neuspokojivý stav některých kulturních památek
- c. Neexistence dotačního programu pro vlastníky nemovitostí, které nejsou kulturní památkou, ale jsou v památkově chráněném území
- d. Nedostatečné finanční prostředky na obnovu památkového fondu
- e. Poškozování památek občany, vyplývající z neznalosti památkových hodnot
- f. Nedostatečná evidence památkového fondu
- g. Nevyhovující stav stávajících právních norem v oblasti památkové péče
- h. Nežádoucí komercializace kulturních památek a nemovitostí v památkově chráněných územích
- i. Rezervy v prezentaci kulturního dědictví
- j. Neexistence jasně definovaných podmínek ochrany v památkově chráněných územích
- k. Kolísavá kvalita rozhodovací praxe při výkonu státní památkové péče

Příležitosti:

- a. Využívání památkově chráněných objektů ke kulturním akcím
- b. Zájem veřejnosti o kulturní památky
- c. Zájem místních samospráv památkově chráněných území o jejich uchování a rozvoj
- d. Popularizace a medializace kulturního dědictví
- e. Zapojení příspěvkových organizací Olomouckého kraje do oblasti popularizace kulturního dědictví
- f. Rozvoj cestovního ruchu s využitím kulturního dědictví
- g. Konsolidace odborného výkonu státní památkové péče

Hrozby:

- a. Neodborně prováděné obnovy kulturních památek
- b. Omezené finanční prostředky na opravu památek
- c. Nízké povědomí části občanů o kulturním dědictví
- d. Nevratné škody způsobené zanedbáním údržby
- e. Poškození kulturních památek a nemovitostí na území v památkově chráněných územích vandaly
- f. Častá reorganizace Národního památkového ústavu
- g. Nepříznivý obraz památkové péče u široké veřejnosti
- h. Vylidňování center měst
- i. Zrušení stávajících památkových ochranných pásem

Střední Morava, vycházející s podporou Olomouckého kraje, je jediným vlastivědným periodikem na střední Moravě, vycházejícím dvakrát ročně, které se soustavně zabývá problematikou historické vlastivědy, dějin umění, památkové péče i kulturního dění z dávné i nedávné minulosti regionu.

7. NÁVRHOVÁ ČÁST

7.1. ZHODNOCENÍ ANALYTICKÉ ČÁSTI

V „Koncepci rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2014–2016“ byly vymezeny tyto základní cíle:

7.1.1. Dotační činnost

- a) Zachování systému dotací v oblasti památkové péče s jejich možnou aktualizací v návaznosti na měnící se podmínky a potřeby.

Stávající systém dotací v oblasti památkové péče byl zachován.

Program „Obnova kulturních památek v Olomouckém kraji“ a program „Obnova staveb drobné architektury místního významu v Olomouckém kraji“ byl v roce 2014 a 2015 zahrnut do „Programu podpory kultury a památkové péče v Olomouckém kraji“.

V roce 2015 byl schválen Zastupitelstvem Olomouckého kraje „Program památkové péče v Olomouckém kraji na rok 2016“, který zahrnoval dva dotační tituly a to dotační titul „Obnova kulturních památek v Olomouckém kraji“ a dotační titul „Obnova staveb drobné architektury místního významu v Olomouckém kraji“.

- b) Více zohledňovat při rozhodování o přiznání dotací na obnovu památek způsob jejich společenského uplatnění, včetně podpory využívání památek pro realizaci kulturních aktivit.

Tento cíl koncepce byl splněn částečně. Pro transparentní rozhodování o přiznání dotací byla v dotačním programu vytvořena kritéria A 1, A 2, B 1, B 2, C 1 a C 2 (A 1 – rozsah akce, A 2 – specifické kritérium pro obnovu kulturních památek z hlediska jejich stavu, B 1 – potřebnost a návaznost na strategické dokumenty kraje, B 2 – specifické kritérium pro obnovu kulturní památky z hlediska jejího významu, C 1 – význam pro Olomoucký kraj z odborného pohledu vyhlášovatele, C 2 – zájem Olomouckého kraje na realizaci projektu). Uvedená kritéria však výslovně nehodnotí podané žádosti z hlediska jejich společenského uplatnění, nicméně v kritériích C 1 a C 2 lze míru společenského uplatnění i možnost pro využívání památek pro realizaci kulturních aktivit zohlednit.

Kritéria A 1 a A 2 hodnotí administrátor, kritéria B 1 a B 2 hodnotí Komise rady pro kulturu a památkovou péči a kritéria C 1 a C 2 hodnotí Rada Olomouckého kraje.

- c) Sledování efektivnosti využití poskytnutých dotací, včetně úrovně a ohlasu na dokončené akce.

Plnění cíle sledování efektivnosti využití poskytnutých dotací, včetně úrovně a ohlasu na dokončené akce je prováděno průběžně, a to při kontrole vyúčtování dotací a u stanoveného vzorku kontrolou na místě samém.

- d) Vytvoření dlouhodobé databáze příjemců dotací, včetně záznamů o plnění závazků, vyplývajících ze smluv o poskytnutí finanční podpory.

Tento cíl koncepce je plněn evidencí žádostí a smluv v předepsaných programech.

7.1.2. Propagace památkového fondu Olomouckého kraje

- a) Rozšiřování prezentace hmotného kulturního dědictví na webových stránkách kraje a prostřednictvím prezentací v médiích, na prezentačních akcích a veletrzích cestovního ruchu.

Na www stránkách kraje jsou informace k památkovému fondu a jednotlivým národním kulturním památkám, které spadají do působnosti krajského úřadu na úseku státní památkové péče. Kulturní dědictví je prezentováno v rámci cestovního ruchu prostřednictvím turistického informačního portálu Olomouckého kraje a virtuální procházky Olomouckým krajem, dále vydáváním katalogů a propagačních letáků. Památkový fond je také průběžně propagován prostřednictvím prezentací v médiích, na prezentačních akcích a veletrzích cestovního ruchu, zajišťovaných oddělením cestovního ruchu a vnějších vztahů odboru tajemníka hejtmána.

- b) Popularizace kulturního dědictví kraje a utváření kladného vztahu veřejnosti ke kulturnímu dědictví prostřednictvím působení příspěvkových organizací Olomouckého kraje působících v oblasti kultury.

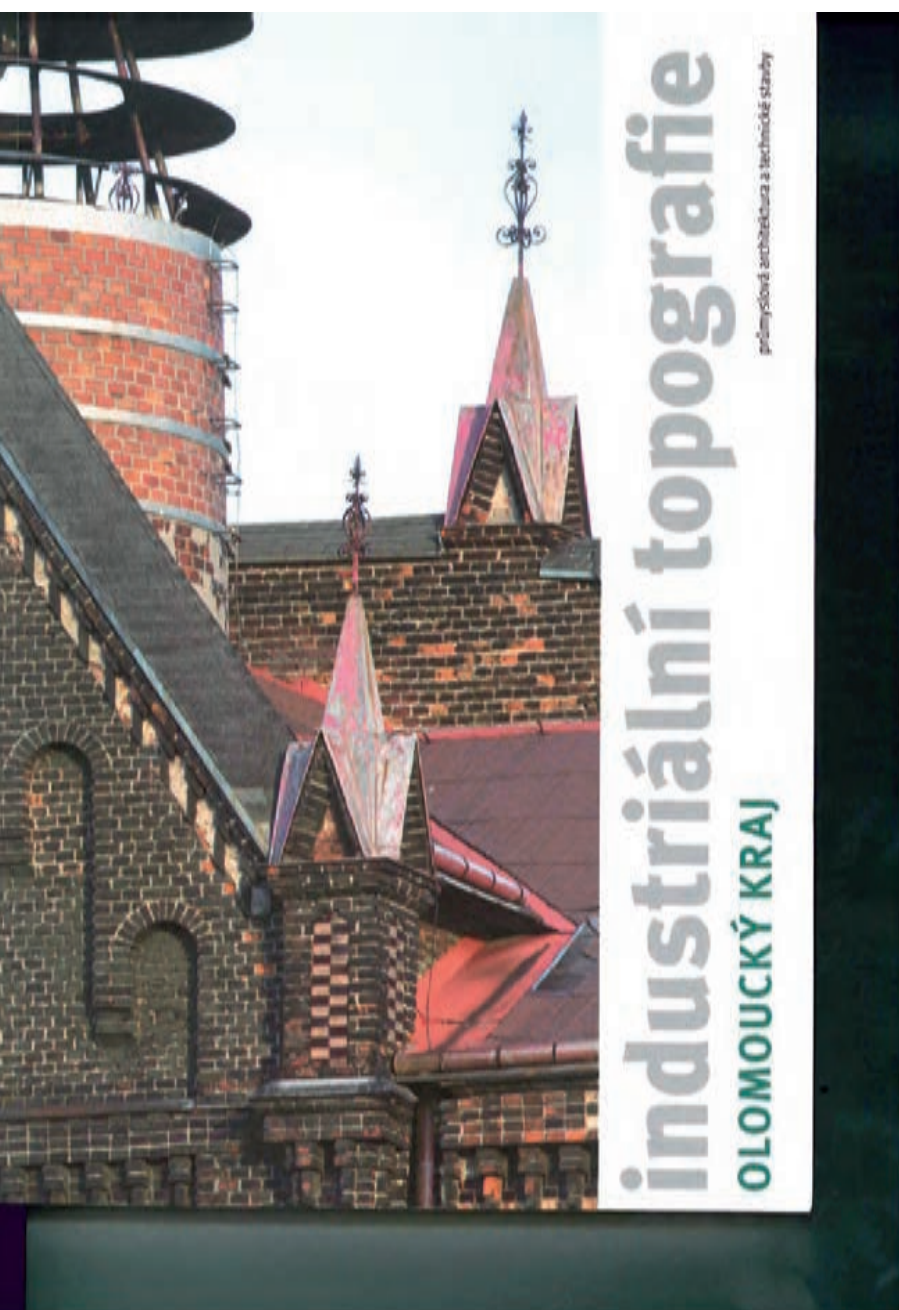
Popularizace kulturního dědictví kraje probíhala v příspěvkových organizacích kraje v oblasti kultury zejména formou stálých expozic, jednorázových výstav, vzdělávacích programů pro děti nebo komentovaných prohlídek v rámci Dnů evropského dědictví. Příspěvkové organizace Olomouckého kraje uspořádaly řadu akcí, které směřovaly k popularizaci kulturního dědictví kraje, například Vlastivědné muzeum v Olomouci realizovalo výstavu České korunovační klenoty. Byla realizována výstava Chrám věd a múz – 450 let Vědecké knihovny v Olomouci, věnovaná historii knihovny, která proběhla ve Vědecké knihovně v Olomouci, v Muzeu umění Olomouc a ve Vlastivědném muzeu v Olomouci. Vlastivědné muzeum v Šumperku nabídlo pro školy a veřejnost řadu přednášek (Stavitelství a architektura v Šumperku, Výsledky záchranných archeologických výzkumů v Šumperku, Nové pravěké nálezy a objevy v regionu), letní akce pro děti – Prázdniny v muzeu v šumperském muzeu a Pohádkový den nebo Bílá paní na zámku Úsov. Muzeum a galerie v Prostějově realizovalo pro veřejnost vzdělávací programy (Život na jantarové stezce v době Keltů) i muzejní večery (Dotkněme se středověku). Archeologické centrum Olomouc vydalo publikaci Věda rýče promluvila, každoročně vydává Ročenky, zabývající se zpracováním výzkumů Archeologického centra Olomouc. Vlastivědné muzeum Jesenicka uspořádalo interaktivní výstavu Expedice Středověk. Muzeum Komenského v Přerově pořádalo speciální dětské prohlídky hradu Helfštýn a z oblasti archeologie uskutečnilo výstavu Tajemství pravěké osady v Hlinsku.

- c) Prezentace obnovy památek, které byly podpořeny z rozpočtu kraje.

Svýjimkou roku 2016 byla každoročně v předsálí kongresového sálu v budově Olomouckého kraje uskutečňována výstava „Olomoucký kraj podporuje opravy památek“, na které byly

prezentovány příklady obnovy památek s fotografiemi původního i opraveného stavu, popisem akce, a celkovými náklady včetně podílu kraje. Uvedené památky byly také prezentovány na konferencích samospráv.

Prezentaci památek, na které poskytl kraj dotaci, provádí také příjemci dotací na svých www stránkách a prostřednictvím svých informačních zpravodajů.

Knihu Industriální topografie, Olomoucký kraj vydanou Výzkumným centrem průmyslového dědictví Fakulty architektury ČVUT také finančně podpořil Olomoucký kraj.

7.2. PRIORITY, OPATŘENÍ, FINANČNÍ ZAJIŠTĚNÍ A HODNOTÍCÍ UKAZATELE PRO AKCE ČI PROJEKTY V OBLASTI PAMÁTKOVÉ PÉČE V OLOMOUCKÉM KRAJI

Číslo a označení cíle	7.2.1.
Návrh cíle	Propagace a prezentace jednotlivých památek, jejichž obnova byla podpořena z rozpočtu kraje.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Cílem je prezentace příkladů obnovy památek v krajském tisku, příp. formou výstav, tak aby se takto podpořené památky dostaly do povědomí veřejnosti. Obnovené památky budou také prezentovány v rámci soutěže o ukázkovou obnovu kulturní památky jako významného přínosu k zachování kulturního dědictví.
Finanční plán	Předpokládané finanční náklady jsou shodné pro celé období 2017–2020.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet zveřejněných článků či reportáží, počet výstav.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	7.2.2.
Návrh cíle	Ocenění kvalitně prováděné obnovy památek.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Cílem je prostřednictvím propagace i poskytnutím finanční odměny motivovat vlastníky kulturních památek tyto udržovat v řádném stavu tak, aby byly zachovány jako součást kulturního bohatství. Podpora kvalitně prováděné obnovy památek bude realizována formou soutěže s oceněním vítěze. Odměna vlastníkově památky za příkladnou obnovu kulturní památky.
Finanční plán	Zdroje z rozpočtu Olomouckého kraje 50 000 Kč. Předpokládané finanční náklady jsou shodné pro celé období 2017–2020.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet oceněných vlastníků, popularizace kraje, zlepšení vnímání kraje jako instituce oceňující starost o kulturní památky.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	7.2.3.
Návrh cíle	Finanční pomoc vlastníkům památek při financování jejich obnovy – Program památkové péče v Olomouckém kraji.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Cílem je finančně pomoci vlastníkům památek při realizaci jejich obnovy. Činnosti vedoucí k naplnění tohoto cíle mají pomoci vlastníkům památek snížit vysoké finanční nároky vyvolané náročnými požadavky na jejich obnovu. Tato podpora bude realizována zachováním stávajícího dotačního programu Olomouckého kraje – „Program památkové péče v Olomouckém kraji“.
Finanční plán	Program památkové péče v Olomouckém kraji: Dotační titul Obnova kulturních památek. Zdroje z rozpočtu kraje 13 000 000 Kč. Ostatní zdroje 13 000 000 Kč (předpokládaná spoluúčast vlastníků 50 %). Dotační titul Obnova staveb drobné architektury místního významu. Zdroje z rozpočtu kraje 2 000 000 Kč. Ostatní zdroje 2 000 000 Kč (předpokládaná spoluúčast vlastníků 50 %). Předpokládané finanční náklady jsou shodné pro celé období 2017–2020
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet příjemců dotací.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	7.2.4.
Návrh cíle	Finanční pomoc vlastníkům nemovitostí, které nejsou kulturní památkou, ale nachází se v památkově chráněných územích, při jejich úpravách.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Cílem je finančně podpořit prováděné úpravy nemovitostí, které sice samy o sobě nejsou kulturními památkami, ale nachází se v památkově chráněných územích (památkových rezervacích nebo památkových zónách). I na úpravy těchto nemovitostí jsou kladeny zvýšené nároky, které s sebou nesou i vyšší finanční výdaje. Podpora bude realizována prostřednictvím nového dotačního titulu v „Programu památkové péče v Olomouckém kraji“.
Finanční plán	Dotační titul Obnova nemovitostí, které nejsou kulturní památkou, nacházejících se na území památkových rezervací a památkových zón. Zdroje z rozpočtu kraje 2 000 000 Kč. Ostatní zdroje 2 200 000 Kč (předpokládaná spoluúčast vlastníků 60 %). Předpokládané finanční náklady jsou shodné pro celé období 2017–2020.
Indikátory plnění opatření a cíle	Vyhlášení nového dotačního titulu. Počet příjemců dotací.

Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	7.2.5.
Návrh cíle	Zohledňovat při rozhodování o přiznání dotací na obnovu památek způsob jejich společenského uplatnění.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Cílem je více podporovat obnovu těch památek, které mají širší uplatnění ve vztahu k veřejnosti a naplňují tak jeden z účelů zákona o památkové péči – zajistit zpřístupňování a vhodné společenské uplatnění kulturních památek.
Finanční plán	Bez nároků na rozpočet Olomouckého kraje.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet podpořených památek.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	

Číslo a označení cíle	7.2.6.
Návrh cíle	Zvýšení efektivity výkonu přenesené působnosti na úseku státní památkové péče.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Cílem je provádění metodické a kontrolní činnosti vůči obecním úřadům obcí s rozšířenou působností. Dále pak se aktivně podílet na tvorbě nových právních norem v oblasti památkové péče, zejména formou připomínkování právních předpisů v této oblasti.
Finanční plán	Bez nároků na rozpočet Olomouckého kraje.
Indikátory plnění opatření a cíle	Plnění úkolů na úseku státní správy.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	

Číslo a označení cíle	7.2.7.
Návrh cíle	Vytvoření plánu obnovy památkových objektů v majetku Olomouckého kraje.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Zpracovat plán určující priority při opravách a rekonstrukcích památkově chráněných objektů, jež jsou v majetku Olomouckého kraje. Přehled objektů se stručným popisem a určením míry naléhavosti jejich oprav a rekonstrukcí.
Finanční plán	Náklady budou součástí provozního rozpočtu věcně příslušného odboru.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zpracování plánu obnovy památkových objektů v majetku kraje.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	7.2.8.
Návrh cíle	Projekt reprezentativní řady publikací o hradech a zámcích ve vlastnictví kraje.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Jednotně pojatá propagace formou reprezentativního souboru publikací o hradech a zámcích ve vlastnictví kraje. Knihy o těchto kulturních památkách chybí a pro propagaci Olomouckého kraje by byly žádoucí. Jednotlivé převážně obrazové knihy by byly věnovány např. hradu Úsov, Helfštýn, zámku Čechy pod Kosířem, Nezamyslice n. H., Mladeč.
Finanční plán	400 000 Kč jedna publikace.
Indikátory plnění opatření a cíle	Vydání jednotlivých publikací. Posílení povědomí veřejnosti o památkách v kraji. Reprezentace Olomouckého kraje.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	7.2.9.
Návrh cíle	Vytvoření databáze ohrožených a nevyužívaných památek v majetku Olomouckého kraje.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Vytvoření databáze ohrožených a nevyužívaných památek v majetku Olomouckého kraje, stručný popis jejich ohrožení, nevyužívání i s důvodem. Určení objektů pro případnou stavební úpravu. Podklad pro další rozhodování orgánů kraje v oblasti památkové péče.
Finanční plán	Náklady budou součástí provozního rozpočtu věcně příslušného odboru.

Indikátory plnění opatření a cíle	Zpracování databáze ohrožených a nevyužívaných památek.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	7.2.10.
Návrh cíle	Nové národní kulturní památky, nové památky UNESCO v Olomouckém kraji.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Zpracovat plán tipující památky vhodné pro podání návrhu na prohlášení za národní kulturní památku, vytipování kulturních památek nebo památkově chráněných území vhodných k nominaci na Seznam světového dědictví. Podporovat nominaci ruční papírny ve Velkých Losinách na seznam světového dědictví UNESCO.
Finanční plán	Náklady budou součástí provozního rozpočtu věcně příslušného odboru.
Indikátory plnění opatření a cíle	Zpracování návrhu na prohlášení za NKP. Podpora návrhu na zápis na seznam světového dědictví UNESCO.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Číslo a označení cíle	7.2.11.
Návrh cíle	Podpora zachování kulturního dědictví s využitím finančních prostředků Evropské unie.
Návrh opatření, vedoucích k naplňování cíle	Podpora vlastníkům památek při financování jejich obnovy s využitím finančních prostředků Evropské unie. Smyslem je podpořit vlastníky památek při jejich snaze získat finanční prostředky pro jejich obnovu z nadnárodních finančních zdrojů, zejména z fondů Evropské unie na obnovu, zachování a prezentaci památkového fondu. Poskytnout vlastníkům servis a pomoc při přípravě žádostí, podkladových materiálů a dokumentace.
Finanční plán	Náklady budou součástí provozního rozpočtu věcně příslušného odboru.
Indikátory plnění opatření a cíle	Počet podpořených žádostí/počet realizovaných projektů. Počet příjemců a suma dotací.
Gesce	Olomoucký kraj
Zdroj financování	Rozpočet Olomouckého kraje

Letecký snímek hradu Helfštýna (Muzeum Komenského v Přerově). Foto: archiv muzea.

C. PŘÍLOHY

Legenda

ACO – Archeologické centrum Olomouc, příspěvková organizace

AMG – Asociace muzeí a galerií

MGP – Muzeum a galerie v Prostějově, příspěvková organizace

MKP – Muzeum Komenského v Přerově, příspěvková organizace

MPR – městská památková rezervace

VKOL – Vědecká knihovna v Olomouci

VMJ – Vlastivědné muzeum Jesenicka, příspěvková organizace

VMO – Vlastivědné muzeum v Olomouci

VMŠ – Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace

8. PŘÍLOHY

8.1. PŘÍLOHY TEXTOVÉ

PŘÍLOHA Č. 1

Programové prohlášení ROK 2012–2016 pro volební období 2012–2016 a jeho plnění

1. Zachovat a zlepšit podmínky pro rozvoj činností příspěvkových organizací kraje, především zajistit modernizace stávajících expozic s ohledem na moderní informační technologie a podporovat přeměnu knihoven v multifunkční informační a kulturní centra, připravit projekty, které přitáhnou do těchto zařízení i dříve pasivní občany.

Olomoucký kraj zřizoval na konci hodnoceného období sedm příspěvkových organizací v oblasti kultury, v jeho průběhu došlo ke sloučení Lidové hvězdárny a Muzea Prostějovska v Prostějově a tedy ke snížení jejich počtu z osmi na sedm. Tyto příspěvkové organizace administroval do 31. 3. 2016 odbor kultury a památkové péče Krajského úřadu Olomouckého kraje (dále jen OKPP), po organizačních změnách k 1. 4. 2016 to byl odbor školství, sportu a kultury.

Mezi tyto příspěvkové organizace patří pět muzeí, to je Muzeum Komenského v Přerově, příspěvková organizace, Muzeum a galerie v Prostějově, příspěvková organizace (do 31. 12. 2013 Muzeum Prostějovska v Prostějově, příspěvková organizace), Vlastivědné muzeum Jesenicka, příspěvková organizace, Vlastivědné muzeum v Olomouci, Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, dále Vědecká knihovna v Olomouci a Archeologické centrum Olomouc, příspěvková organizace. Specifičností této struktury je skutečnost, že její jádro je tvořeno pěti organizacemi stejného typu (muzea v bývalých okresních městech). Vedle těchto příspěvkových organizací je potřebné zmínit, že organizační složkou Správy silnic Olomouckého kraje je šesté krajské muzeum, a to Muzeum silnic ve Vikýřovicích u Šumperka.

2. Poskytovat finanční příspěvky institucím s regionální působností.

Olomoucký kraj na základě smlouvy s Ministerstvem kultury ČR od roku 2006 podporuje ze svého rozpočtu provoz Muzea umění Olomouc. Dotace poskytnuté v letech 2012–2016 jsou uvedeny v tabulce v podkapitole 5.1.5. Vedle tohoto příspěvku poskytoval kraj i další dotace na akce Muzea umění Olomouc.

Olomoucký kraj každoročně přispívá na plnění regionálních funkcí knihoven ve svém regionu. V roce 2012 kraj poskytl na regionální funkce částku 9 300 000 Kč. V letech 2013–2016 to bylo vždy 9 000 000 Kč.

Celkem za období 2012–2016 kraj splnil tento svůj závazek stanovený zákonem 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon) částkou ve výši 45 300 000 Kč.

Kraj podporuje také činnost dalších významných kulturních organizací na svém území. Pomáhá financovat i tzv. regionální rozměr činnosti divadel a symfonických orchestrů. Jedná se o podporu Moravského divadla Olomouc, Moravské filharmonie Olomouc a Divadla Šumperk. V období 2012–2016 přispěl kraj na provoz těchto organizací částkou 8 000 000 Kč.

3. Pokračovat v propagaci a podpoře kulturních a společenských akcí pod záštitou kraje, podporovat činnost a aktivity kulturních a společenských organizací, sdružení a spolků, zejména zaměřených na výchovu, historii a tradice našeho kraje.

Olomoucký kraj během sledovaného období podpořil velkou a pestrou směsicí kulturních projektů nejrůznějšího charakteru – folklorní festivaly a slavnosti, pěvecké či taneční soutěže, koncerty, přehlídky, filmové festivaly i tvorbu filmů, které se natáčely v kraji, knihy či časopisy, které v kraji vycházejí nebo se jej týkají, sochy atp.

Podpora kraje se projevovala finančně i morálně. Vedle peněžní pomoci řadu akcí a projektů svou záštitou či osobní účastí podpořili hejtman kraje, jeho náměstci nebo členové Rady Olomouckého kraje.

Kulturní akce byly také podporovány pravidelnou propagací na stránkách měsíčníku Olomoucký kraj, na webových stránkách Olomouckého kraje či bigboardovou reklamou na budově krajské radnice. Velký ohlas měly speciální obrazové přílohy měsíčníku Olomoucký kraj v únoru 2013 Divadla Olomouckého kraje a březnu 2013 Kulturní organizace zřizované Olomouckým krajem.

Propagace kulturních akcí, do nichž je kraj zapojen, probíhá také na webovém turistickém informačním portále kraje (ok-tourism.cz), který zajišťují zájmová sdružení Střední Morava – Sdružení cestovního ruchu a Jeseníky – Sdružení cestovního ruchu podporovaná finančními prostředky Olomouckého kraje.

4. Každoročně udělovat ceny za přínos v oblasti kultury.

Ceny Olomouckého kraje za významný počin v oblasti kultury – Olomoucký kraj každoročně, za velkého zájmu veřejnosti oceňoval nejvýznamnější osobnosti, soubory, projekty a počiny v oblasti kultury.

Po vyhodnocení předcházejících ročníků došlo v roce 2013 k úpravě kategorií, ve kterých byly a jsou udělovány ceny, a k zavedení nové kategorie „Cena veřejnosti Olomouckého kraje za výjimečný počin v oblasti kultury“, o jejímž udělení rozhoduje svým hlasováním veřejnost Olomouckého kraje a která se setkala s velmi příznivým ohlasem. Od ročníku 2012 oceňoval kulturní osobnosti a počiny svou Cenou také hejtman Olomouckého kraje.

Rada Olomouckého kraje rozhodla v červnu 2014, že kraj bude vedle cen za přínos v oblasti kultury udělovat také ocenění Mistr tradiční rukodělné výroby, kterým kraj na svém území podpoří tradiční lidovou kulturu.

5. Přispívat dotačními programy na podporu živé kultury, na obnovu kulturních památek a na obnovu drobné architektury místního významu.

Filosofie podpory Olomouckého kraje jednoletým i víceletým kulturním projektům je jednoduchá. Klíčem je krajský rozměr. Podporovány jsou projekty přínosné pro obyvatele našeho kraje a ty, se kterými přicházejí lidé žijící v kraji. Kraj se snaží podpořit co nejširší spektrum akcí pořádaných obcemi či jejich příspěvkovými organizacemi, zájmovými sdruženími, spolky, kluby i jednotlivci. Z dotačních programů a dotačních titulů kraj dotoval a dotuje celoroční činnost i jednotlivé projekty.

V letech 2012–2015 byly finanční příspěvky a dotace z rozpočtu Olomouckého kraje v oblasti kultury poskytovány několika dotačními programy: Finanční příspěvky do 25 000 a 30 000, Významné projekty Olomouckého kraje, program Podpora kulturních aktivit v Olomouckém kraji, Přímá podpora významných kulturních akcí, program Obnova kulturních památek v Olomouckém kraji, program Obnova staveb drobné architektury místního významu v Olomouckém kraji, Program podpory stálých profesionálních divadelních scén a symfonických orchestrů v územním obvodu Olomouckého kraje a podpora slavnostních koncertů k 28. říjnu.

V roce 2016 kraj dotace v kulturní a památkové oblasti soustředil do dvou dotačních programů. V oblasti kultury to byl Program podpory kultury v Olomouckém kraji s dvěma dotačními tituly: poprvé byl vyhlášen dotační titul Víceletá podpora významných kulturních akcí. Titul je vyhlášený na roky 2016–2018; v každém roce tohoto tříletí byla pro žadatele alokována suma 11 milionů korun. Z těchto prostředků jsou podporovány mimořádné a dlouhodobě realizované významné kulturní akce a aktivity zvláště důležité pro rozvoj kultury v Olomouckém kraji. Druhým dotačním titulem v uvedeném programu byl titul Podpora kulturních aktivit. V památkové péči jsou od roku 2016 dva dotační tituly – Obnova kulturních památek a Obnova staveb drobné architektury místního významu v Olomouckém kraji zařazeny do Programu památkové péče v Olomouckém kraji.

6. Podporovat přeshraniční spolupráci v oblasti kultury, zejména s opolským vojvodstvím, ale i s dalšími partnerskými regiony.

Přeshraniční spolupráce v oblasti kultury byla realizována zejména prostřednictvím jednotlivých příspěvkových organizací. Muzea např. měla a mají bohaté styky s muzei na Slovensku a Polsku, méně v Německu a Rakousku; nejčastější formou styků je zapůjčování a vypůjčování sbírkových předmětů a obvyklou formou spolupráce je i výměna výstav a expozic a přednášková činnost. Funguje také vzájemná spolupráce odborných pracovníků i na celoevropských a přeshraničních výzkumných projektech.

Vědecká knihovna v Olomouci je zapojena do projektu EOD – A European Library Network, zaměřeného na rozvoj služby digitalizace knižních fondů. Hojně a pravidelně s partnery po celé Evropě spolupracuje Archeologické centrum Olomouc; mezi jeho partnery patří univerzity, vysoké školy, archeologické ústavy. Spolupráce spočívá především ve výměně vědeckých poznatků, ale i v oblasti přednáškové činnosti i podílech na tuzemských výzkumech, řešení konkrétních odborných problémů a projektů. Vlastivědné muzeum v Šumperku je zapojeno do mezinárodního projektu Europeana (Projekt EU).

Spolupráce uvnitř republiky s ostatními kraji probíhá na několika osách. Jednou z nich je určitě Asociace krajů, kde má kraj zastoupení v kulturní komisi a spolupracuje a pravidelně

konzultuje a koordinuje aktivity krajů, např. vůči ministerstvům. Vedle toho je zde spolupráce, např. mezi sousedními kraji; výstavní plány krajských kulturních příspěvkových organizací jsou postaveny i na mezikrajské výměně putovních výstav; průběžně se řeší aktuální problémy. Potřebné je zmínit zejména vyřešení uložení archeologických nálezů patřících Zlínskému kraji v objektech Archeologického centra Olomouc.

7. Provést opravu zámku Čechy pod Kosířem a obnovu zámeckého parku, vytvoření nových expozic.

V zámeckém areálu Čechy pod Kosířem se v letech 2012–2016 realizovaly 4 etapy stavební rekonstrukce a v dubnu 2016 byl slavnostně zahájen provoz a veřejnosti byly otevřeny 3 návštěvnické prohlídkové trasy. Deset místností jižního křídla zámku bylo na základě archivních materiálů navraceno do podoby z přelomu 19.–20. století. Expozice je doplněna největším souborem originálních děl Josefa Mánesa, který zde dlouhá léta tvořil. Veřejnosti je prezentován i unikátní anglický park. Samostatnou prohlídkovou trasou je Muzeum filmů Zdeňka a Jana Svěrákových. Projektem přesahujícím naše volební období je oprava zámku Čechy pod Kosířem, obnova zámeckého parku a vytvoření nových expozic. Momentálně běží 4. etapa této rekonstrukce a připravuje se etapa pátá. Od letošního jara mohou návštěvníci zámku vidět novou expozici nebo muzeum otce a syna Svěrákových.

8. Podpořit publikační projekt Poklady muzeí Olomouckého kraje.

Svědkové starých časů. 111 unikátů ze sbírek Olomouckého kraje – tak se nakonec jmenovala publikace, na které v letech 2013–2015 pracovala velká skupina odborných pracovníků příspěvkových organizací. Kniha představuje výběr atraktivních, profilujících a unikátních předmětů ze sbírek a fondů paměťových institucí zřizovaných Olomouckým krajem. Populárně-naučná publikace, podložená odbornými znalostmi pracovníků jednotlivých organizací, má 280 stran a náklad 1000 ks. V lednu 2016 byla kniha pokřtěna. Část nákladu byla použita jako propagační materiál kraje; většina nákladu knihy se velice úspěšně distribuovala prostřednictvím příspěvkových organizací v oblasti kultury. V závěru listopadu 2016 bylo vytištěno 2. upravené vydání knihy a dáno do distribuce.

9. Připravit návrh na víceleté granty v oblasti kultury.

Zastupitelstvo Olomouckého kraje dne 18. 12. 2015 svým usnesením č. UZ/18/29/2015 schválilo pravidla nového dotačního programu Program podpory kultury v Olomouckém kraji, který obsahuje dva dotační tituly: dotační titul č. 1: Víceletá podpora významných kulturních akcí a dotační titul č. 2: Podpora kulturních aktivit. Schválením dotačního titulu č. 1 Víceletá podpora významných kulturních akcí došlo k naplnění jednoho z bodů programového prohlášení ROK. V roce 2016 byly vyhodnoceny první víceleté projekty a byly schváleny dotace na jejich realizaci.

Smyslem a cílem dotačního titulu Víceletá podpora významných kulturních akcí je podpořit mimořádné, průběžně, nepřerušovaně a dlouhodobě realizované významné kulturní akce a aktivity zvláště důležité pro rozvoj kultury v Olomouckém kraji a pro jeho obyvatele, zejména v následujících oblastech: hudební a scénické umění (např. koncertní a divadelní činnost), výtvarné umění a architektura, samostatná umělecká tvorba, zprostředkování uměleckých výtvorů a výtvorů, které jsou součástí kulturního dědictví, včetně ediční činnosti, výstavní

a galerijní činnosti, literatura, publicistika, filmová a audiovizuální tvorba, včetně ediční činnosti, festivaly a přehlídky ve všech oblastech umělecké činnosti. Dotace dle dotačního titulu se poskytuje na období od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2018.

10. Zahájit záchranné práce renesančního paláce na hradě Helfštýn.

Rada Olomouckého kraje se průběžně po většinu volebního období věnovala otázce záchrany a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn. V roce 2014 byly vyčleněny prostředky na vypracování nové dokumentace na zastřešení renesančního paláce na hradě Helfštýn. Ta byla zpracována v roce 2015, navazující studie byla zpracována v prvním čtvrtletí 2016. V červnu 2016 byla schválena příprava projektu „Muzeum Komenského v Přerově – záchrana a zpřístupnění paláce na hradě Helfštýn.“ Na projekt byla podána žádost o dotaci z Integrovaného Regionálního operačního programu (IROP) v rámci výzvy č. 21 – muzea. Projekt také získal kladné závazné stanovisko odboru regionálního rozvoje Městského úřadu v Lipníku nad Bečvou k architektonické studii zpracované firmou Ateliér-r, s. r. o. Olomouc a územní rozhodnutí a stavební povolení, které nabylo právní moci dne 26. listopadu 2016.

Výstava Meopta 80. Historie optického průmyslu v Přerově v Muzeu Komenského v Přerově.
Foto: archiv muzea.

PŘÍLOHA Č. 2

Programové prohlášení Rady Olomouckého kraje pro volební období 2016–2020

Rada Olomouckého kraje, složená ze zástupců hnutí ANO 2011, České strany sociálně demokratické a Občanské demokratické strany, deklaruje na základě uzavřené Koaliční smlouvy o spolupráci v Zastupitelstvu Olomouckého kraje na volební období 2016–2020 níže uvedené programové cíle.

Preamble

Rada Olomouckého kraje předstupuje před zástupce veřejnosti Olomouckého kraje s programovým prohlášením, jehož hlavním cílem je harmonický a trvale udržitelný rozvoj celého území Olomouckého kraje a vytváření podmínek ke klidnému, spokojenému a tvořivému životu jeho obyvatel. K dosažení tohoto cíle si Rada Olomouckého kraje stanovila následující priority v rámci jednotlivých oblastí.

XI. Kultura a památková péče

Kultura je projevem vyspělosti regionu a jedním z faktorů kvality života občanů. Naším cílem je tuto kvalitu neustále zvyšovat. Kulturní hodnoty si musí každá společnost chránit, protože prostředky do nich vložené se mnohonásobně vrátí. Vážíme si odkazu našich předků, jednou z priorit kraje proto bude vyřešení umístění sbírkových předmětů krajských muzeí.

1. Zlepšíme podmínky pro činnost příspěvkových organizací kraje s cílem zvýšit jejich návštěvnost,
2. dotačními programy podpoříme kulturní aktivity v kraji,

Nový depozitář v muzeu v Zábřehu
(Vlastivědné muzeum v Šumperku).
Foto: archiv muzea.

3. podpoříme tradiční lidovou kulturu a zachování jejích hodnot včetně udělování ocenění Mistr tradiční rukodělné výroby Olomouckého kraje,
4. budeme pokračovat v rekonstrukci areálu v Čechách pod Kosířem a záchranných pracích na hradě Helfštýn,
5. budeme pokračovat v udílení Cen Olomouckého kraje za přínos v oblasti kultury,
6. zaměříme finanční podporu na regionální funkce knihoven a na podporu významných kulturních institucí v kraji,
7. zaměříme se na vyřešení otázky ukládání sbírkových předmětů krajských muzeí, včetně archeologických sbírek.

8.2. PŘÍLOHY TABULKOVÉ

Tabulka č. 1

Výše čerpání neinvestičních příspěvků a dotací na provoz příspěvkových organizací Olomouckého kraje v oblasti kultury v letech 2012–2016 (v tis. Kč)

Provozní dotace (ÚZ 020+úcelové dotace z ÚZ 020 a ÚZ 201 + příspěvky na mzdy z ÚZ 027) – (příspěvky od zřizovatele bez příspěvků na odpisy)

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zprávy příspěvkových organizací za příslušný rok.

	ACO	MGP	MKP	VKOL	VMJ	VMO	VMŠ	celkem
2012	1 536,00	12 193,00	17 655,00	32 530,00	4 599,00	25 013,20	20 705,00	114 231,20
2013	1 677,47	12 454,27	17 547,24	33 156,00	4 875,52	25 401,96	20 076,00	115 188,46
2014	1 312,00	11 409,00	16 684,75	34 212,96	5 389,52	23 900,69	19 192,00	112 100,93
2015	1 559,18	11 296,00	16 404,00	33 609,58	4 649,00	24 932,99	19 047,00	111 497,77
2016	3 350,72	11 978,21	16 319,45	35 425,35	4 961,23	30 869,74	20 133,16	123 037,86
Celkem	9 435,37	59 330,48	84 610,44	168 933,89	24 474,27	130 118,58	99 783,16	576 056,22

Komentář:

Do uváděných částek jsou zahrnuty provozní dotace (ÚZ 020 + úcelové dotace z ÚZ 020, ÚZ 201 + příspěvky na mzdy z ÚZ 027), nejsou zde zahrnuty příspěvky na odpisy.

Do přehledu jsou zahrnuty jen stávající příspěvkové organizace OK působící v oblasti kultury. Finanční podpora Olomouckého kraje příspěvkovým organizacím je kolísající, ovšem v dlouhodobém měřítku vykazuje mírně sestupný trend. Průběžně docházelo ke snižování finančních prostředků na realizaci aktivit souvisejících s hlavním předmětem jejich činnosti, a to především proto, že v souvislosti se zvyšováním materiálních nákladů a nákladů na energie nebyly tyto nepříznivé vnější vlivy vyrovnávány odpovídajícím způsobem navyšováním rozpočtů jednotlivých organizací. Obdobně růst výše mzdových nákladů daný v drtivé většině případů nikoliv nárůstem počtu zaměstnanců, ale opakujícími se zákonnými úpravami platových tarifů, nebyl spojen s odpovídajícím navýšením příspěvků organizací.

Tabulka č. 2

Procentuální podíl příspěvku na provoz od zřizovatele na celkových výnosech příspěvkových organizací Olomouckého kraje v oblasti kultury v letech 2012–2016.

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zprávy příspěvkových organizací za příslušný rok.

	ACO	MGP	MKP	VKOL	VMJ	VMO	VMŠ	celkem
2012	9,52	85,65	72,31	76,23	71,54	76,23	87,51	68,42
2013	9,19	83,36	72,84	78,68	71,31	73,82	86,02	67,88
2014	13,66	93,28	74,41	89,79	73,90	91,66	89,12	75,11
2015	30,96	90,61	75,31	84,66	79,00	93,30	88,76	77,51
2016	26,67	81,13	62,93	78,79	70,88	70,27	84,60	67,89

Komentář:

Ojedinelé místo mezi příspěvkovými organizacemi z pohledu % podílu příspěvku na provoz od zřizovatele na celkových výnosech příspěvkových organizací Olomouckého kraje v oblasti kultury v letech 2012–2016 trvale zaujímá Archeologické centrum Olomouc vzhledem k faktu, že realizuje většinu svých výzkumů za finanční úhradu nákladů s nimi spojených. Znepokojivý ovšem může být trend v posledních dvou letech signalizující pokles efektivity hospodaření této příspěvkové organizace.

Průměrná výše procentuálního podílu příspěvku zřizovatele na celkových příjmech organizací bez ACO v letech 2012–2016 činila:

rok	% podíl
2012	78,24
2013	77,67
2014	85,36
2015	85,27
2016	74,62

Přehled ukazuje stoupavý trend procentuálního podílu zřizovatele na celkových příjmech organizací mezi lety 2012–2015, ale i skokové poměrně razantní snížení tohoto podílu za poslední sledovaný rok. Na uvedeném faktu se podílejí dva základní faktory, to je snížení

neinvestičních příspěvků a dotací zřizovatele jednotlivým organizacím (na což organizace dlouhodobě upozorňují a tato skutečnost byla i jedním z kritizovaných faktů v dotazníkovém šetření mezi příspěvkovými organizacemi v této koncepci), menší měrou pak navyšování příjmů z vlastní činnosti a příspěvků a dotací od jiných subjektů než od zřizovatele.

Tabulka č. 3

Přehled vynaložených prostředků na jednoho návštěvníka (v Kč) v příspěvkových organizacích Olomouckého kraje v oblasti kultury v letech 2012–2016.

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zprávy příspěvkových organizací za příslušný rok.

	ACO	MGP	MKP	VKOL	VMJ	VMO	VMŠ	celkem
2012	--	854,26	212,83	208,80	225,79	321,75	290,90	352,38
2013	--	481,55	224,63	210,69	247,62	297,50	324,95	297,82
2014	--	484,34	204,46	223,14	277,85	232,69	290,82	285,55
2015	--	363,22	203,29	279,95	261,41	344,33	257,22	284,90
2016	--	334,26	203,88	221,57	307,06	342,47	289,19	283,07
Průměr	--	503,52	209,81	228,83	263,94	307,74	290,61	300,74

Komentář:

Náklady na jednoho návštěvníka, tj. množství vynaložených finančních prostředků na jednoho návštěvníka, jsou dány podílem výše neinvestičních příspěvků a dotací od zřizovatele na zajištění činnosti organizace v daném roce a počtem návštěvníků těchto zařízení v daném roce. Toto kritérium je jedním z ukazatelů vypovídajících o efektivitě vynaložených prostředků, je ovšem ukazatelem orientačním, majícím význam především při porovnávání zařízení stejného typu.

Z celkového pohledu na tento ukazatel je potěšitelný jeho výrazný pokles z téměř 352 Kč/návštěvník/rok na hodnotu bezmála 301 Kč/návštěvník/rok.

Z uvedeného pohledu vyplývá, že dlouhodobě dosahuje nejlepších výsledků mezi muzei Muzeum Komenského v Přerově, následované Vlastivědným muzeem Jesenicka; mezi všemi sledovanými příspěvkovými organizacemi je na druhém místě Vědecká knihovna v Olomouci. Na opačném konci s nejvyššími náklady na návštěvníka je Muzeum a galerie v Prostějově, bylo by ovšem přílišným zjednodušením konstatovat, že celkové nejhorší výsledky vykazuje toto muzeum, protože náklady jím vykazované za léta 2015 a 2016 oproti dřívějším letům výrazně poklesly a přiblížily se průměru sledovaného nákladu všech příspěvkových organizací.

Vyšší hodnoty Vlastivědného muzea v Olomouci jsou ovlivněny faktem, že zde po řadu let probíhala rozsáhlá rekonstrukce expozic v hlavní budově a probíhá rozsáhlá rekonstrukce objektu zámku Čechy pod Kosířem.

Tabulka č. 4

Návštěvnost v příspěvkových organizacích Olomouckého kraje v oblasti kultury v letech 2012–2016.

Zdroj: Rozbory hospodaření a výroční zprávy příspěvkových organizací za příslušný rok.

	ACO	MGP ^{1/}	MKP	VKOL	VMJ	VMO	VMŠ	celkem
2012	0	31 571	112 942	204 090	28 459	101 940	62 006	541 008
2013	0	30 469	106 417	198 316	27 599	115 639	70 656	549 096
2014	0	28 281	119 261	185 409	25 841	144 714	76 792	580 298
2015	0	39 116	121 159	156 922	28 200	115 968	87 712	549 077
2016	0	44 856	127 281	203 436	22 788	129 372	81 259	608 992
Celkem	0	174 293	587 060	948 173	132 887	607 633	378 425	2 828 471
% podíl ^{2/}	0	6,16	20,75	33,52	4,69	21,48	13,37	

Poznámka

^{1/} údaj za rok 2012 je součtem návštěvnosti za Muzeum Prostějovska v Prostějově a Lidovou hvězdárnu.

^{2/} % podíl příspěvkové organizace na celkové návštěvnosti během sledovaného období.

Komentář:

Organizace zřizované Olomouckým krajem v oblasti kultury nabízejí veřejnosti řadu služeb, které mají charakter odpovídající typu jednotlivých zařízení. Protože pět z těchto příspěvkových organizací jsou vlastivědná muzea, jde především o možnost návštěvy dlouhodobých a krátkodobých výstav, ale také výchovně vzdělávacích akcí, kulturních akcí, možnost zakoupení vydávaných publikací atd. Určitou výjimkou je Muzeum a galerie v Prostějově, poskytující ve svém astronomickém oddělení zahrnujícím hvězdárnu nabídku pozorování vesmíru a podobně tematicky orientované výchovně vzdělávací akce. Vědecká knihovna v Olomouci poskytuje služby knihovnického charakteru (např. výpůjčky knih, návštěva studoven, poskytování bibliografických informací atd.), ale také obdobně jako u muzeí i možnost návštěvy výchovně vzdělávacích akcí, krátkodobých výstav, možnost nákupu publikací vydávaných knihovnou atd.).

Archeologické centrum Olomouc nabízí především realizaci archeologických výzkumů a návštěvnost nevykazuje.

Ohlas nabídky poskytovaných služeb lze, s výjimkou Archeologického centra Olomouc, měřit počtem návštěvníků, kteří využili konkrétní typ kulturní nabídky.

Na celkové dosažené návštěvnosti stávajících zařízení, to je 2 898 471 návštěvníků, se podílela Vědecká knihovna v Olomouci 33,52 % (948 173 návštěvníků), z muzeí na žebříčku nejvýše stojí Vlastivědné muzeum v Olomouci s podílem 21,48 % (607 633 návštěvníků) na celkové návštěvnosti, kterému šlape na paty Muzeum Komenského v Přerově; uprostřed tabulky stojí osamoceno Vlastivědné muzeum v Šumperku a naopak na konci stojí postupně Muzeum a galerie v Prostějově a Vlastivědné muzeum Jesenicka.

Tabulka č. 5

Podpora významných kulturních festivalů a akcí z rozpočtu Olomouckého kraje (výběr)

	2012	2013	2014	2015	2016	celkem
Blues Alive Šumperk	700 000	650 000	650 000	800 000	1 000 000	3 800 000
MHF Dvořákova Olomouc	600 000	550 000	550 000	550 000	600 000	2 850 000
Divadelní Flora Olomouc	700 000	650 000	650 000	650 000	1 000 000	3 650 000
Academia film Olomouc	1 000 000	900 000	900 000	900 000	1 000 000	4 700 000
Mezinárodní varhanní festival Olomouc	150 000	140 000	140 000	140 000	200 000	770 000
Podzimní festival duchovní hudby Olomouc	850 000	800 000	800 000	800 000	800 000	4 050 000
Čsl. jazzový festival Přerov	550 000	500 000	650 000	650 000	1 000 000	3 350 000
MHF K. Ditterse z Dittersdorfu	300 000	250 000	250 000	200 000	300 000	1 300 000
Wolkrův Prostějov	150 000	140 000	140 000	140 000	320 000	890 000
celkem	5 000 000	4 580 000	4 730 000	4 830 000	6 220 000	25 360 000

Komentář:

Mezi akcemi podporovanými dlouhodobě a každoročně Olomouckým krajem jsou i významné hudební festivaly, které svými kořeny sahají třeba až do 50. a 60. let 20. století. Klasická hudba, barokní opera, duchovní opusy, sborový zpěv, trampská muzika, rock a beat, folk, country, blues i tradiční dechovka, zkrátka všechny hudební žánry jsou zastoupeny na těchto festivalech a přehlídkách. V tabulce nabízíme přehled podpor nejvýznamnějších hudebních festivalů a přehlídek, které se konají na území Olomouckého kraje.

Hudební festival Keltská noc probíhá každoročně poblíž plumlovské přehrady. Foto: archiv festivalu.

Tabulka č. 6

Muzea v Olomouckém kraji zřizovaná státem, kraji, městy, fyzickými a právníckými osobami, občanskými sdruženími aj., stav 28. 2. 2017

			okres	obec	název	zřizovatel	poznámka
		1	Jeseník	Česká Ves	Auto moto veterán muzeum	Auto moto veterán klub Česká Ves	AMG
		2		Javorník	Městské muzeum	město	AMG
		3	Jeseník	Jeseník	Vlastivědné muzeum Jesenicka, p. o.	Olomoucký kraj	AMG/NIPOS
celkem okres	4	4		Zlaté Hory	Městské muzeum	město	AMG/NIPOS
		1	Olomouc	Cholina	Hanácké muzeum Cholina	obec	AMG/NIPOS
		2		Litovel	Muzeum Litovel	město	AMG
		3		Litovel	První a jediné soukromé muzeum harmonik	fyzická osoba	AMG/NIPOS
		4		Náměšť na Hané	Zámek Náměšť na Hané	město	AMG
		5		Olomouc	Muzeum umění Olomouc, s. p. o.	Česká republika	AMG/NIPOS
		6		Olomouc	Vlastivědné muzeum Olomouc	Olomoucký kraj	AMG/NIPOS
		7		Příkazy	Soubor staveb lidové architektury Příkazy	NPÚ, ČR	AMG
		8		Šternberk	Expozice času Šternberk	město	AMG
		9		Střelice	Vesnické muzeum	obec	AMG/NIPOS
		10		Želechovice	Vesnické muzeum Želechovice	obec	AMG
celkem okres	11	11		Olomouc	Muzeum historických automobilů a galerie umění VETERAN ARENA	DESMOS REAL s.r.o.	
		1	Prostějov	Prostějov	Muzeum a galerie v Prostějově, p. o.	Olomoucký kraj	AMG/NIPOS
		2		Konice	Muzeum řemesel Konicka, o. s.	spolek	
		3		Čechy pod Kosířem	Hasičské muzeum R. A. Smekal	obec	AMG/NIPOS

celkem okres	4	4		Čechy pod Kosířem	Muzeum kočárů - V. Obr	V. Obr	
		1	Přerov	Beňov	Muzeum A. C. Stojana	obec	AMG
		2		Hranice	Městská kulturní zařízení Hranice, p. o. – Městské muzeum a galerie v Hranicích	město	AMG/NIPOS
		3		Kojetín	Městské kulturní středisko Kojetín – Městské muzeum	město	AMG/NIPOS
		4		Přerov	Muzeum Komenského v Přerově, p. o.	Olomoucký kraj	AMG/NIPOS
		5		Týn nad Bečvou	Muzeum B. Smetany	obec	
		6		Tovačov	Muzeum židovské komunity	soukr.	AMG
		7		Tršice	Vesnické muzeum Tršice	obec	NIPOS
celkem okres	8	8		Tovačov	Zámecké muzeum Tovačov	město	AMG
		1	Šumperk	Hanušovice	Pivovarské muzeum v Hanušovicích	fyzická osoba	AMG
		2		Loštice	Muzeum Olomouckých tvarůžků	firma	AMG/NIPOS
		3		Rapotín	Zemědělský skanzen - Veteran muzeum, Zoopark, Dětský zábavní koutek „U Havlíčků“	fyzická osoba	AMG
		4		Šumperk	Vlastivědné muzeum v Šumperku, p. o.	Olomoucký kraj	AMG/NIPOS
		5		Velké Losiny	Ruční papírna Velké Losiny, a. s. – Muzeum papíru	Ruční papírna Vel. Losiny, a. s.	AMG/NIPOS
		6		Vikýřovice	Muzeum silnic ve Vikýřovicích u Šumperka, organiz. jednotka SSOK	Olomoucký kraj	AMG/NIPOS
celkem okres	7	7		Zábřeh	Farní muzeum Zábřeh	fara Zábřeh	AMG/NIPOS
celkem Olomoucký kraj	34						

Zdroj: <http://www.cz-museums.cz/adresar/olomoucky-kraj/>

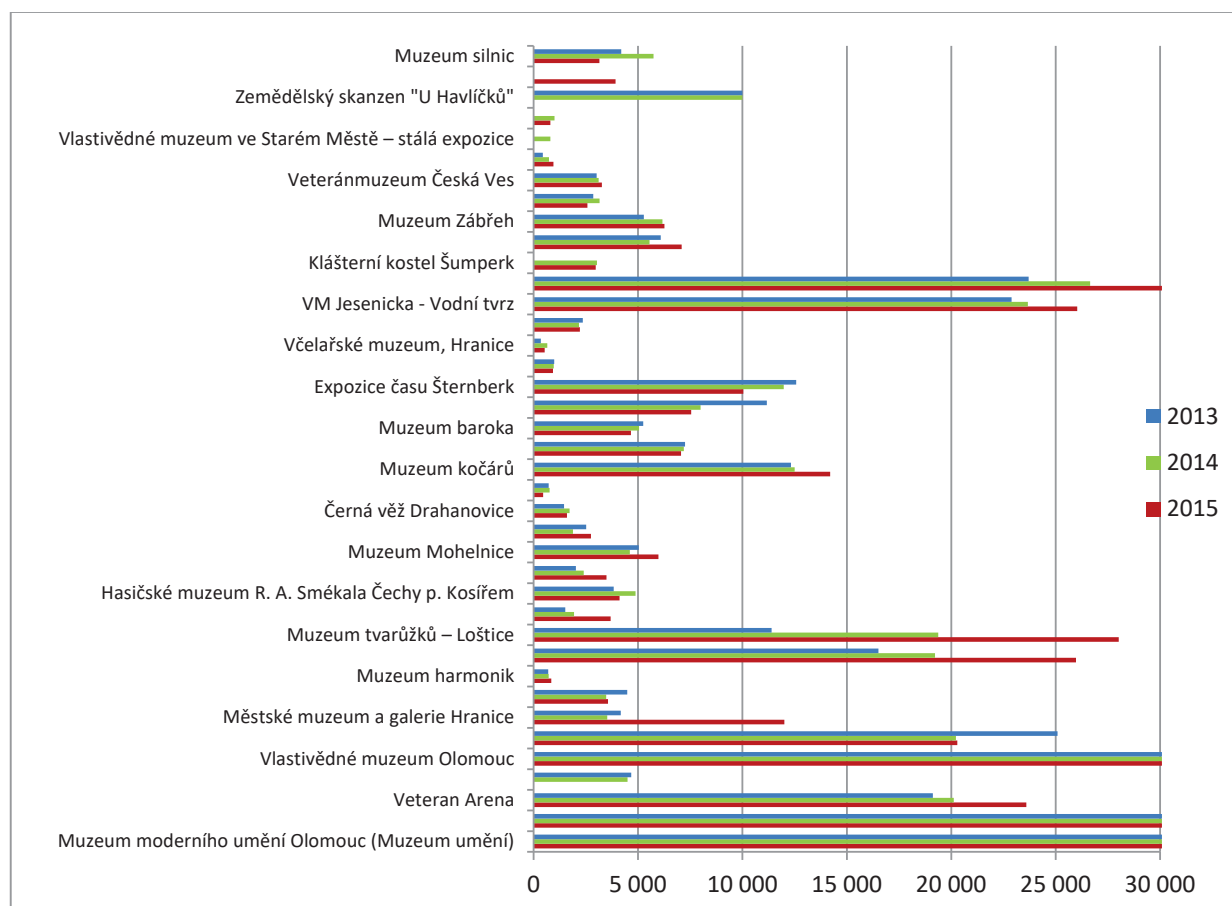
NIPOS-registr kulturních subjektů a vlastní průzkum OŠSK

Pobočky umístěné mimo sídlo vlastní instituce nejsou započítány samostatně, ale pod centrální organizací.

Např. Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov není jako pobočka Vlastivědného muzea v Šumperku vedeno ve výše uvedené statistice jako samostatné muzeum.

Tabulka č. 7

Návštěvnost muzeí a památkových objektů v Olomouckém kraji zřizovaných státem, krajem, obcemi, fyzickými a právnickými osobami

Pramen: oddělení cestovního ruchu a vnějších vztahů odboru tajemníka hejtmána Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Tabulka č. 8

Muzea, památníky a galerie (muzea výtvarných umění) podle počtu návštěvníků v roce 2016 ¹²

TOP Galerie podle počtu návštěvníků	TOP Muzea a památníky podle počtu návštěvníků
Národní galerie v Praze	Muzeum hlavního města Prahy
Galerie hlavního města Prahy	Židovské muzeum v Praze
Muzeum umění Olomouc	Vojenský historický ústav Praha
Galerie Pravěk očima Zdeňka Buriana, Dvůr Králové	Valašské muzeum v přírodě, Rožnov pod Radhoštěm
Uměleckoprůmyslové museum v Praze	Národní muzeum, Praha
Galerie výtvarného umění v Ostravě	Národní technické muzeum, Praha
Moravská galerie v Brně	Památník Terezín
Galerie Středočeského kraje, p. o., Kutná Hora	Muzeum Pražského Jezulátka, Praha
Galerie Klatovy/Klenová	Národní zemědělské muzeum, s. p. o., Praha
Oblastní galerie Liberec	Muzeum města Brna
Alšova jihočeská galerie, Hluboká nad Vltavou	Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně
Galerie výtvarného umění v Chebu	Památník Lidice
Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně	Vlastivědné muzeum v Olomouci
Dům umění města Brna, p. o.	Technické muzeum v Brně
Západočeská galerie v Plzni, p. o.	ŠKODA Muzeum, Mladá Boleslav

Poznámka: v pořadí nejsou muzea a galerie, které nedaly souhlas se zveřejněním údajů

¹² KULTURA ČESKÉ REPUBLIKY V ČÍSLECH, Vybrané údaje ze statistických šetření. Vydal NIPOS, Praha 2017.

Snímek ze slavnostního otevření Muzea Zdeňka a Jana Svěrákových v zámku Čechy pod Kosířem (Vlastivědné muzeum v Olomouci). Foto: Jaromír Král.

Tabulka č. 9

Veřejné knihovny¹³

TOP Knihovny s profesionálními pracovníky podle počtu výpůjček v roce 2016

celkem	na 1 obyvatele v místě sídla
Městská knihovna v Praze	Městská knihovna Hrotovice
Knihovna města Ostravy	Volyňská kultura, městská knihovna Volyně
Knihovna Jiřího Mahena v Brně	Městská knihovna Nové Město na Moravě
Krajská knihovna Františka Bartoše ve Zlíně	Místní knihovna Pavla Křížkovského Holasovice
Knihovna města Plzně	Místní knihovna Maleč
Moravská zemská knihovna v Brně	Městská knihovna Bystřice nad Pernštejnem
Jihočeská vědecká knihovna v Českých Budějovicích	Knihovna Břetislava Kafky Červený Kostelec
Knihovna města Hradce Králové	Městská knihovna Rokycany
Krajská vědecká knihovna v Liberci	Městská knihovna Rtyně v Podkrkonoší
Severočeská vědecká knihovna Ústí nad Labem	Městská knihovna Pacov
Národní knihovna ČR Praha	Obecní knihovna Rouchovany
Knihovna města Olomouce	Místní knihovna Velim
Knihovna Petra Bezruče v Opavě	Městská knihovna Nové Město nad Metují
Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje	Krajská knihovna Vysočiny Havlíčkův Brod
Městská knihovna Jihlava	Knihovna Matěje Josefa Sychry Žďár nad Sázavou
Středisko knihovnických a kulturních služeb Chomutov	Obecní knihovna Býšť

¹³ KULTURA ČESKÉ REPUBLIKY V ČÍSLECH, Vybrané údaje ze statistických šetření. Vydal NIPOS, Praha 2017.

Tabulka č. 10

Autorizovaný výkaz návštěvnosti ve 20 referenčních místech Olomouckého kraje

Projekt „Značení kulturních a turistických cílů v Olomouckém kraji II“, CZ.1.12/3.2.00/17.00914

Objekt	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Mladečské jeskyně	15 307	14 914	21 227	17 314	20 805	25 416	18 658
Arboretum Bílá Lhota	9 350	9 544	10 579	8 837	11 543	11 330	12 412
Zámek Tovačov	17 188	29 697	23 959	21 073	15 149	21 353	23 030
Zámek Plumlov	10 000	10 000	11 863	15 260	16 056	15 300	19 897
Muzeum a galerie v Prostějově	11 054	14 790	13 382	16 512	19 224	39 116	29 505
Muzeum Komenského Přerov - zámek	18 627	22 218	26 460	25 089	20 223	20 291	24 333
MPR Olomouc*	185 853	241 547	281 560	284 776	334 884	281 156	286 486
Zoo Olomouc	368 536	373 199	365 897	321 162	356 909	325 733	339 506
Javoříčské jeskyně	40 737	38 109	36 180	33 320	32 573	31 097	43 875
Zbrašovské aragonitové jeskyně	42 845	46 286	45 313	44 011	45 121	48 044	48 629
Hrad Helfštýn	73 549	90 524	79 440	75 762	90 521	89 253	93 244
VM Jesenicka - Vodní tvrz	23 596	23 500	27 000	22 885	23 666	26 031	20 754
Jeskyně Na Špičáku	13 557	13 146	13 788	13 217	14 434	14 482	15 267
Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně	48 633	47 724	40 023	36 530	37 225	30 498	31 542
Zlatorudné mlýny	14 799	15 657	17 951	15 001	16 332	16 061	19 454
Vlastivědné muzeum Šumperk	23 299	22 340	30 005	23 704	26 653	32 860	34 500
Zámek Velké Losiny	30 763	29 363	25 806	28 407	31 610	32 821	33 271
Ruční papírna a Muzeum papíru – Velké Losiny	50 000	50 978	49 300	45 112	51 061	50 770	58 888
Zámek Náměšť na Hané	29 365	25 672	27 097	25 018	24 212	26 004	28 855
Hrad Šternberk	41 001	45 854	47 101	46 327	53 652	55 078	60 689
celkem	1 068 059	1 165 062	1 193 931	1 119 317	1 241 853	1 192 694	1 242 795
Nárůst návštěvnosti, oproti roku 2010			112 %	105 %	116 %	112 %	116 %

*Pro stanovení návštěvnosti MPR Olomouc bylo využito statistiky z nejvýznamnějších referenčních míst Olomouce, které do MPR patří (Botanická zahrada a rozárium Flora, vyhlídková věž u chrámu sv. Mořice, Muzeum umění Olomouc a Vlastivědné muzeum Olomouc)

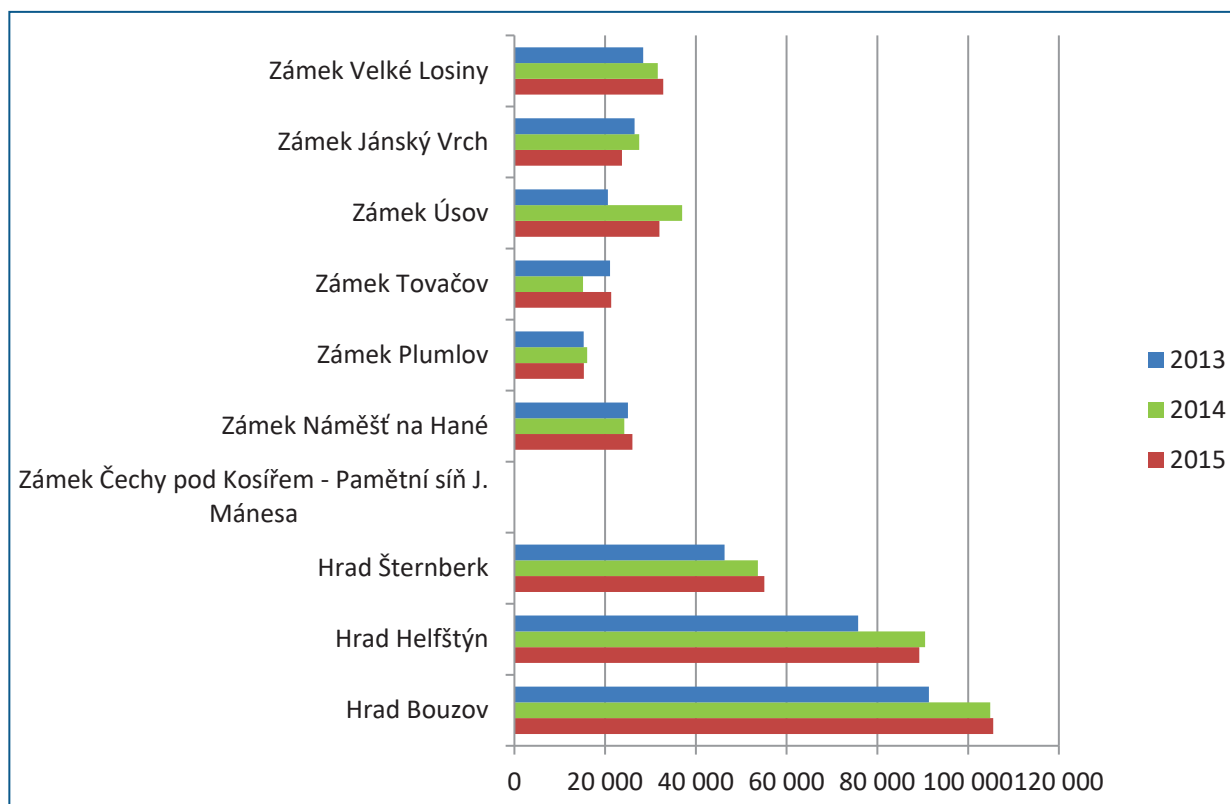
Pramen: oddělení cestovního ruchu a vnějších vztahů odboru tajemníka hejtmána Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Komentář:

Výše uvedená tabulka, patřící cestovnímu ruchu, není zaměřená výhradně na kulturní a památkové objekty, ale je zajímavá, protože nabízí statistiku návštěvnosti objektů, jako jsou zámky Plumlov či Tovačov, o jejichž památkové a kulturní hodnotě nelze pochybovat. Naopak zde chybí některé významné národní kulturní památky, např. hrad Bouzov či Památník obětí II. světové války v Javoříčku, nebo kulturní památky, jako hrad Úsov. Pozorného pozorovatele naopak nepřekvapí, že slušnou návštěvnost si udržuje přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně, která kráčí do kategorie významných technických památek, kam jistě patří i Zlatorudné mlýny.

Tabulka č. 11

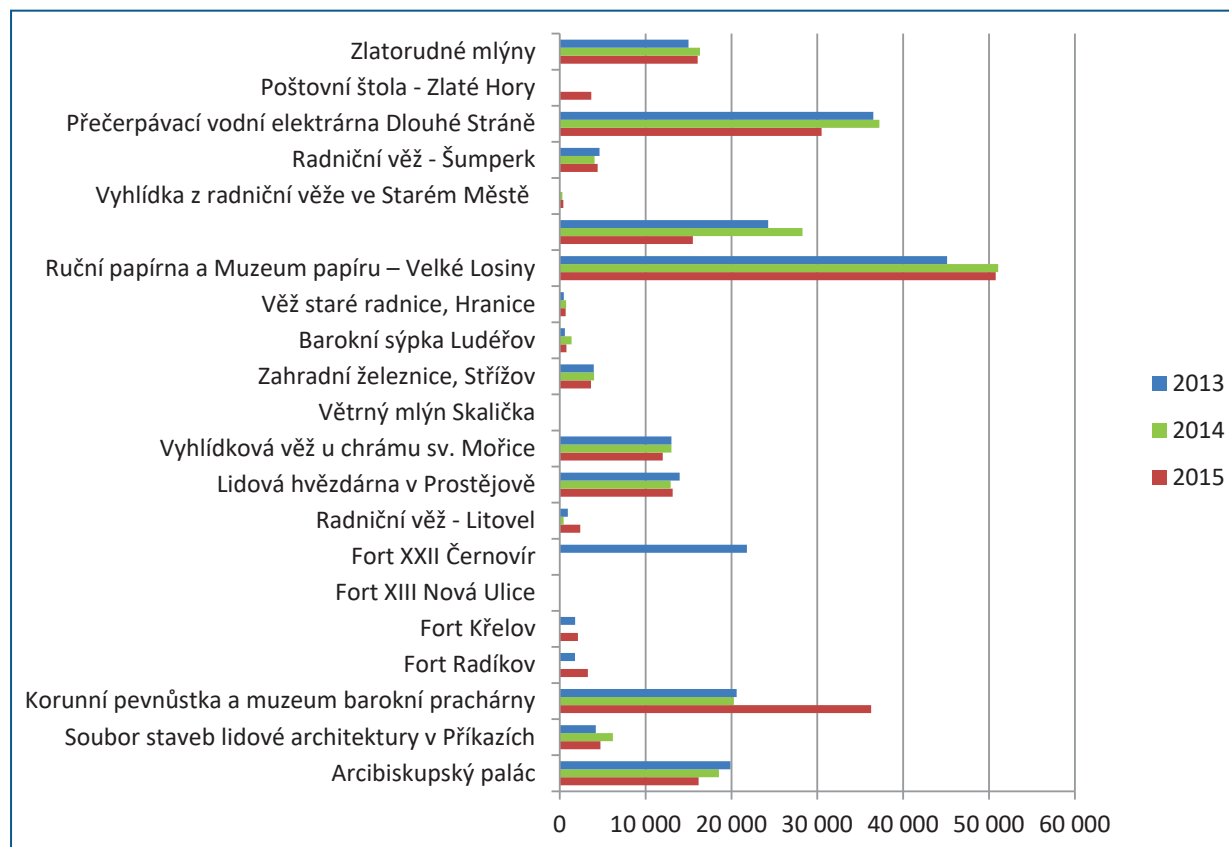
Návštěvnost turistických cílů v Olomouckém kraji v letech 2013–2015

Pramen: oddělení cestovního ruchu a vnějších vztahů odboru tajemníka hejtmána Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Tabulka č. 12

Návštěvnost vybraných turistických cílů v Olomouckém kraji v letech 2013–2015

Pramen: oddělení cestovního ruchu a vnějších vztahů odboru tajemníka hejtmána Krajského úřadu Olomouckého kraje.

Koncepce rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017–2020

Realizační tým Koncepce rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje
pro období 2017–2020

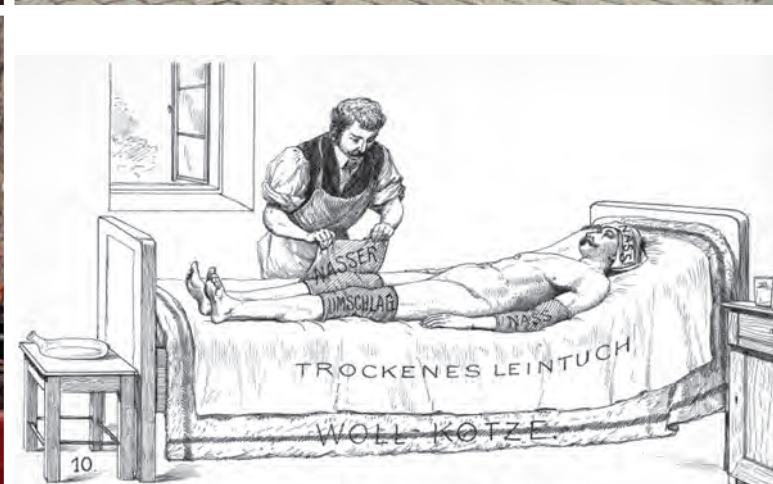
© Olomoucký kraj

Vydal Olomoucký kraj, Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc, www.kr-olomoucky.cz/kap

ISBN 978-80-87982-61-7

Vydání první

Vytiskla tiskárna Profi-tisk group s.r.o., Kyselovská 559/125, Slavonín, 783 01 Olomouc
2017

Die Trockenpackung 1830.